

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

TUTANAK DERGİSİ

17'nci Birleşim
8 Kasım 2022 Salı

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde yer alan ve kâtip üyeler tarafından okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve turnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İÇİNDEKİLER

I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

II.- GELEN KÂĞITLAR

III.- YOKLAMALAR

IV.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

A) Milletvekillerinin Gündem Dışı Konuşmaları

- 1.- Tekirdağ Milletvekili Mustafa Yel'in, 13 Kasım Tekirdağ'ın düşman işgalinden kurtuluşunun 100'üncü yıl dönümüne ilişkin gündem dışı konuşması
- 2.- Mersin Milletvekili Fatma Kurtulan'ın, Mersin'in yerel sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması
- 3.- Ordu Milletvekili Seyit Torun'un, Ordu'nun sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması

V.- AÇIKLAMALAR

- 1.- Osmaniye Milletvekili İsmail Kaya'nın, Türkiye'nin savunma sanayisine yaptığı yatırımlara ilişkin açıklaması
- 2.- Kocaeli Milletvekili İlyas Şeker'in, İlk Evim, İlk İş Yerim Projesi'ne ilişkin açıklaması
- 3.- Hatay Milletvekili Mehmet Güzelmansur'un, Adalet Bakanlığının Resmî Gazete'de yayımladığı yönetmeliğe ilişkin açıklaması
- 4.- Mersin Milletvekili Hacı Özkan'ın, şehit olan Özkan Demir, Halil Yıldız, Fırat Güner, Mustafa Öztürk ile İsmail Esmer'e, Ağrı Tutanak'ta, Bolu yolunda ve Sivas Gürün'de meydana gelen trafik kazalarına ve vefat eden Tevfik Sağlam'a ilişkin açıklaması
- 5.- Samsun Milletvekili Neslihan Hancıoğlu'nun, iktidarın ülkenin kaynaklarını yağmaladığına ilişkin açıklaması
- 6.- Mersin Milletvekili Olcay Kılavuz'un, 14'üncü Uluslararası Turunçgil Kongresi'ne ilişkin açıklaması
- 7.- Hatay Milletvekili Lütfi Kaşıkçı'nın, Milleyha Sulak Alanı'na ilişkin açıklaması
- 8.- Trabzon Milletvekili Ahmet Kaya'nın, yerel basının taleplerine ilişkin açıklaması
- 9.- Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, Aydın Nazilli'ye yapılacağı vad edilen 2'nci OSB'ye ilişkin açıklaması
- 10.- Mersin Milletvekili Baki Şimşek'in, Mersin'de narenciye sezonunun açılmasına ilişkin açıklaması
- 11.- Tokat Milletvekili Yücel Bulut'un, dikili satış yöntemine ilişkin açıklaması
- 12.- Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin'in, şantiye şefliğine ilişkin açıklaması
- 13.- Amasya Milletvekili Mustafa Levent Karahocagil'in, İstanbul'daki raylı sistem ağına ilişkin açıklaması
- 14.- İstanbul Milletvekili Ali Kenanoğlu'nun, Meclis Parkı'nda toplanan Alevi kurum temsilcilerine yapılan polis müdahalesine ilişkin açıklaması
- 15.- Ordu Milletvekili Mustafa Adıgüzel'in, Türkiye Gaziler ve Şehit Aileleri Vakfına ilişkin açıklaması
- 16.- Mersin Milletvekili Ali Cumhuri Taşkın'ın, 14'üncü Uluslararası Turunçgil Kongresi'ne ilişkin açıklaması
- 17.- Muğla Milletvekili Suat Özcan'ın, Öğretmenlik Kariyer Basamakları Yazılı Sınavı'na ilişkin açıklaması
- 18.- Adana Milletvekili Orhan Sümer'in, Adana'nın Pozantı ilçesinin İstiklal Mahallesi'nin tapu sorununa ilişkin açıklaması
- 19.- Kırşehir Milletvekili Metin İlhan'ın, Öğretmenlik Kariyer Basamakları Yazılı Sınavı'na ilişkin açıklaması
- 20.- Denizli Milletvekili Gülizar Biçer Karaca'nın, Denizli'nin Çal ilçesinin sorunlarına ilişkin açıklaması
- 21.- Gaziantep Milletvekili İmam Hüseyin Filiz'in, Gölbaşı ilçesinin öğrenci yurdu ihtiyacına ilişkin açıklaması
- 22.- Samsun Milletvekili Erhan Usta'nın, şehit olan Mustafa Öztürk, İsmail Esmer, Fırat Güner ile Halil Yıldız'a, Azerbaycan'ın Zafer Günü'ne, İngiltere'de düzenlenen Dünya Artistik Jimnastik Şampiyonası'nda altın madalya kazanan millî sporcu Adem Asil'e, tarım danışmanlarının sorunlarına, Zonguldak Kilimli'de özel bir maden ocağında meydana gelen patlamaya, taşeronların kadro sorununa ve Samsun'un Ayvacık ilçesinin Tiryakioğlu Mahallesi'nde şehit Ali Altun'un evine giden yola ilişkin açıklaması
- 23.- İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, Ağrı'da yaşanan kazaya, Alevi yurttaşların Meclis Parkı'nda yaptıkları protestoya ve 4 Kasım siyasi darbesinin 7'nci yılına ilişkin açıklaması
- 24.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, şehit olan Mustafa Öztürk, İsmail Esmer, Halil Yıldız, Fırat Güner ile Lokman Akçağlayan'a, İngiltere'de düzenlenen Dünya Artistik Jimnastik Şampiyonası'nda başarılı olan millî sporcular Adem Asil ile Ferhat Arıcan'a, 364 sıra sayılı Kanun Teklifi'ne, bir partinin yeni seçim ve propaganda şarkısını Polis Bando'su'na çaldırmasına, Endonezya'ya atanan büyükelçiye, İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanının davasına bakan hâkimin değiştirilmesine ve devletin çivisini çıkararlara yazıklar olsun dediğine ilişkin açıklaması
- 25.- Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş'ın, şehit olan Halil Yıldız, Fırat Güner, İsmail Esmer ile Mustafa Öztürk'e, İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç ve Manisa Milletvekili Özgür Özel'in yaptıkları açıklamalarındaki bazı ifadelerine ve 364 sıra sayılı Kanun Teklifi'ne ilişkin açıklaması
- 26.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması
- 27.- İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması
- 28.- Samsun Milletvekili Erhan Usta'nın, Türkiye Büyük Millet Meclisi ve Sayıştayın 2021 yılı harcamalarına ilişkin dış denetim raporlarının inceleme sonuçlarına ilişkin açıklaması
- 29.- İstanbul Milletvekili Hayati Arkaz'ın, 3-9 Kasım Organ Nakli Haftası'na ilişkin açıklaması

- 30.- Şanlıurfa Milletvekili Aziz Aydınlık'ın, uyuşturucuyla mücadeleyle ilişkin açıklaması
- 31.- Gaziantep Milletvekili İrfan Kaplan'ın, uyuşturucuyla mücadeleyle ilişkin açıklaması
- 32.- Mersin Milletvekili Cengiz Gökçel'in, Uluslararası Tarsus Festivali'ne ilişkin açıklaması
- 33.- Adana Milletvekili Ayşe Sibel Ersoy,'un Dünya Şehircilik Günü'ne ilişkin açıklaması
- 34.- Samsun Milletvekili Erhan Usta'nın, Ankara Milletvekili Zeynep Yıldız'ın İYİ Parti grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması
- 35.- İstanbul Milletvekili Sibel Özdemir'in, Ankara Milletvekili Zeynep Yıldız'ın İYİ Parti grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması
- 36.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Antalya Milletvekili Atay Uslu'nun HDP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması
- 37.- Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş'ın, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması
- 38.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması
- 39.- Malatya Milletvekili Veli Ağbaba'nın, Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması
- 40.- Antalya Milletvekili Atay Uslu'nun, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması
- 41.- İstanbul Milletvekili Zeynel Özen'in, Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması
- 42.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Cumhurbaşkanlığı kararıyla çiftçiye hububat için yapılan gübre ve mazot desteğine ilişkin açıklaması
- 43.- Kocaeli Milletvekili Tahsin Tarhan'ın, Kocaeli Çayırova Belediyesinin kestiği cezaya ilişkin açıklaması
- 44.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, 364 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin Anayasa'ya aykırı olduğu gerekçesiyle Komisyona iade edilmesi gerektiğine ve Başkanlığın tutumunun bu yönde olmaması hâlinde usul tartışması açılmasını talep ettiğine ilişkin açıklaması
- 45.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, İstanbul Milletvekili Abdullah Güler'in Başkanlığın tutumunun lehinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması
- 46.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, İstanbul Milletvekili İbrahim Özden Kaboğlu'nun Başkanlığın tutumunun aleyhinde yaptığı konuşması sırasında AK PARTİ sıralarından yapılan müdahalelere ilişkin açıklaması
- 47.- Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş'ın, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması
- 48.- İstanbul Milletvekili Abdullah Güler'in, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması
- 49.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Kırıkkale Milletvekili Ramazan Can'ın Başkanlığın tutumunun lehinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması
- 50.- Kırıkkale Milletvekili Ramazan Can'ın, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması
- 51.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Kırıkkale Milletvekili Ramazan Can'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması
- 52.- İstanbul Milletvekili Ali Kenanoğlu'nun, yapılan düzenlemenin Anayasa'ya aykırı olduğuna ilişkin açıklaması
- 53.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, İç Tüzük 91, 81 ve Anayasa'ya aykırılık iddia edenin madde üzerinde konuşma olanağının elinden alınmasından dolayı görüşmelerin yapılmayıp buna göre Danışma Kurulunun toplantıya çağırılmasıyla ilgili talebi konusunda Başkanlığın tutumunun bu yönde olmaması hâlinde usul tartışması açılmasını talep ettiğine ilişkin açıklaması
- 54.- Batman Milletvekili Mehmet Ruştü Tiryaki'nin, Bilkent-İncek Yolu Projesi'ne ilişkin açıklaması

VI.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

A) Tezkereler

1.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, 6253 sayılı Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı İdari Teşkilatı Kanunu ile 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'na göre Türkiye Büyük Millet Meclisi ve Sayıştayın 2021 yılı harcamalarına ilişkin dış denetim raporlarının inceleme sonuçlarına ilişkin tezkeresi (3/2097)

2.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, NATO Parlamenter Asamblesi Türk Grubunda, Aksaray Milletvekili Cengiz Aydoğdu'nun istifasıyla boşalan üyelik için Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu Başkanlığınca aday gösterilen İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi'nin üyeliğinin Başkanlık Divanı kararıyla uygun bulunduğu ilişkin tezkeresi (3/2098)

B) Önergeler

1.- Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, (2/3805) esas numaralı 298 Sayılı Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin doğrudan gündeme alınmasına ilişkin önergesi (4/190)

VII.- ÖNERİLER

A) Siyasi Parti Grubu Önergeleri

1.- İYİ Parti Grubunun, Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu ve arkadaşları tarafından, stajda geçen sürelerin emeklilik kapsamında sayılmamasından kaynaklanan sorunlar hakkında çözüm önerileri geliştirilmesi amacıyla 25/3/2022 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 8 Kasım 2022 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

2.- HDP Grubunun, Mersin Milletvekili Rıdvan Turan ve arkadaşları tarafından, Mersin Limanı üzerinden ortaya çıkan uyuşturucu trafiğinin bütün boyutlarıyla araştırılması amacıyla 2/11/2022 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 8 Kasım 2022 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

3.- CHP Grubunun, Ankara Milletvekili Murat Emir ve arkadaşları tarafından, ülkemizde yaşanan madde bağımlılığı sorununun nedenlerinin ve sonuçlarının araştırılması amacıyla 8/11/2022 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 8 Kasım 2022 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

VIII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

A) Kanun Teklifleri

1.- İstanbul Milletvekili Abdullah Güler ve 73 Milletvekilinin Vergi Usul Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4680) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 364)

IX.- USUL HAKKINDA GÖRÜŞMELER

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Haydar Akar'ın, 364 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin Anayasa'ya aykırı olduğu gerekçesiyle Komisyona iade edilip edilmemesiyle ilgili tutumu hakkında

2.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Haydar Akar'ın, İç Tüzük 91, 81 ve Anayasa'ya aykırılık iddia edenin madde üzerinde konuşma olanağının elinden alınmasından dolayı görüşmelerin yapılmayıp buna göre Danışma Kurulunun toplantıya çağrılıp çağrılmamasıyla ilgili tutumu hakkında

X.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

1.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, 27'nci Yasama Döneminde TBMM Başkanlığına sunulan kanun teklifleri ile yazılı soru ve Meclis araştırması önergelerine ilişkin sorusu ve Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkan Vekili Süreyya Sadi Bilgiç'in cevabı (7/72627)

2.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, OHAL Komisyonunun internet sitesinde yer alan takip sisteminin çalışmamasına ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanlığı Yardımcısı Fuat Oktay'ın cevabı (7/72638)

3.- Balıkesir Milletvekili Ensar Aytekin'in, Sayıştay kararlarına ilişkin sorusu ve Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkan Vekili Süreyya Sadi Bilgiç'in cevabı (7/72741)

4.- Hatay Milletvekili Suzan Şahin'in, taşınmalı eğitimle ilgili çeşitli verilere,
- Ankara Milletvekili Yıldırım Kaya'nın, sözleşmeli öğretmenlere güvenlik soruşturması ve arşiv araştırması sürecinde ücretli öğretmenlik yapmalarının teklif edildiği iddiasına,

- Antalya Milletvekili Kemal Bülbül'ün, Ankara'nın Başpınar Mahallesi'nde bir binada bazı kişiler tarafından çocuklara dinî eğitim verildiği iddiasına,

- Muş Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in, Ankara'nın Başpınar Mahallesi'nde bir binada bazı kişiler tarafından çocuklara dinî eğitim verildiği iddiasına,

- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Şanlıurfa'da görev yapan öğretmenlere,
Şanlıurfa ilinde 2022-2023 eğitim ve öğretim yılında öğrencilere dağıtılan tablet sayısına,
İlişkin soruları ve Millî Eğitim Bakanı Mahmut Özer'in cevabı (7/72816), (7/72949), (7/73073), (7/73076), (7/73216), (7/73217)

5.- Mersin Milletvekili Alpay Antmen'in, 2017-2022 yılları arasında Halk Bankasının sponsor olduğu organizasyon, toplantı ve etkinliklere,

2017-2022 yılları arasında Borsa İstanbul'un sponsor olduğu organizasyon, toplantı ve etkinliklere,

İlişkin soruları ve Cumhurbaşkanlığı Yardımcısı Fuat Oktay'ın cevabı (7/72984), (7/72989)

6.- Mersin Milletvekili Alpay Antmen'in, 2017-2022 yılları arasında Türk Hava Yollarının sponsor olduğu organizasyon, toplantı ve etkinliklere ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanlığı Yardımcısı Fuat Oktay'ın cevabı (7/72985)

7.- Mersin Milletvekili Alpay Antmen'in, 2010-2022 yılları arasında kapatılan üniversite ve bölümlere ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanlığı Yardımcısı Fuat Oktay'ın cevabı (7/72986)

8.- Mersin Milletvekili Alpay Antmen'in, 2017-2022 yılları arasında ÇAYKUR'un sponsor olduğu organizasyon, toplantı ve etkinliklere ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanlığı Yardımcısı Fuat Oktay'ın cevabı (7/72987)

9.- Mersin Milletvekili Alpay Antmen'in, 2017-2022 yılları arasında BOTAŞ'ın sponsor olduğu organizasyon, toplantı ve etkinliklere ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanlığı Yardımcısı Fuat Oktay'ın cevabı (7/72988)

10.- İzmir Milletvekili Serpil Kemalbay Pekgözeği'nün, Sayıştay'ın 2021 yılı Denetim Raporu'nda Dokuz Eylül Üniversitesi'yle ilgili yaptığı bazı tespitlere ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanlığı Yardımcısı Fuat Oktay'ın cevabı (7/73118)

11.- Mersin Milletvekili Alpay Antmen'in, 2017-2022 yılları arasında Eti Madenin sponsor olduğu organizasyon, toplantı ve etkinliklere,

2017-2022 yılları arasında Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığının sponsor olduğu organizasyon, toplantı ve etkinliklere,

2017-2022 yılları arasında Türkiye madenin sponsor olduğu organizasyon, toplantı ve etkinliklere,

İlişkin soruları ve Cumhurbaşkanlığı Yardımcısı Fuat Oktay'ın cevabı (7/73121), (7/73124), (7/73129)

12.- Mersin Milletvekili Alpay Antmen'in, 2017-2022 yılları arasında Türkiye Hayat Emekliliğin sponsor olduğu organizasyon, toplantı ve etkinliklere,

2017-2022 yılları arasında Ziraat Bankasının sponsor olduğu organizasyon, toplantı ve etkinliklere,

2017-2022 yılları arasında Vakıfbank'ın sponsor olduğu organizasyon, toplantı ve etkinliklere,

2017-2022 yılları arasında Türkiye Sigortanın sponsor olduğu organizasyon, toplantı ve etkinliklere,

İlişkin soruları ve Cumhurbaşkanlığı Yardımcısı Fuat Oktay'ın cevabı (7/73122), (7/73130), (7/73131), (7/73133)

13.- Mersin Milletvekili Alpay Antmen'in, 2017-2022 yılları arasında PTT'nin sponsor olduğu organizasyon, toplantı ve etkinliklere,

2017-2022 yılları arasında TÜRK TELEKOM'un sponsor olduğu organizasyon, toplantı ve etkinliklere,

2017-2022 yılları arasında TÜRKSAT'ın sponsor olduğu organizasyon, toplantı ve etkinliklere,

İlişkin soruları ve Cumhurbaşkanlığı Yardımcısı Fuat Oktay'ın cevabı (7/73123), (7/73126), (7/73128)

14.- Mersin Milletvekili Alpay Antmen'in, 2017-2022 yılları arasında TÜRKŞEKER'in sponsor olduğu organizasyon, toplantı ve etkinliklere ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanlığı Yardımcısı Fuat Oktay'ın cevabı (7/73125)

15.- Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzylmaz'ın, Zonguldak ilinde Bakanlığa ait kamu binalarının depreme dayanıklılığına ilişkin sorusu ve Millî Eğitim Bakanı Mahmut Özer'in cevabı (7/73212)

16.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Niğde'nin Ulukışla ilçesine bağlı bazı köylerin internet ve telefon altyapısı sorununa ilişkin sorusu ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Fatih Dönmez'in cevabı (7/73406)

8 Kasım 2022 Salı

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 15.00

BAŞKAN: Başkan Vekili Haydar AKAR

KÂTİP ÜYELER: Bayram ÖZÇELİK (Burdur), İshak GAZEL (Kütahya)

-----0-----

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 17'nci Birleşimini açıyorum.

Toplantı yeter sayısı vardır, görüşmelere başlıyoruz.

Gündeme geçmeden önce 3 sayın milletvekiline gündem dışı söz vereceğim.

Gündem dışı ilk söz, 13 Kasım Tekirdağ'ın düşman işgalinden kurtuluşunun 100'üncü yıl dönümü münasebetiyle söz isteyen Tekirdağ Milletvekili Sayın Mustafa Yel'e aittir.

Buyurun Sayın Yel. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

IV.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

A) Milletvekillerinin Gündem Dışı Konuşmaları

1.- Tekirdağ Milletvekili Mustafa Yel'in, 13 Kasım Tekirdağ'ın düşman işgalinden kurtuluşunun 100'üncü yıl dönümüne ilişkin gündem dışı konuşması

MUSTAFA YEL (Tekirdağ) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Tekirdağ'ımızın düşman işgalinden kurtuluşunun 100'üncü yıl dönümü vesilesiyle gündem dışı söz almış bulunmaktayım. Yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Bilindiği üzere, Birinci Dünya Savaşı sonrasında yurdumuzun dört bir yanı emperyalist güçler tarafından işgal edilirken özgürlük ve bağımsızlığından hiçbir zaman ödün vermeyen milletimiz “Ya istiklal ya ölüm!” diyen Gazi Mustafa Kemal Atatürk önderliğinde kurtuluş mücadelesini başlatmıştır. Millî Mücadele Dönemi'nde gencinden yaşlısına, kadından erkeğine her kesimden insanımız bütün imkânları seferber ederek, canlarını ortaya koyarak vatan savunmasında mücadele etmiştir. Mustafa Kemal Atatürk'ün önderliğindeki düzenli orduyla zirveye ulaşılmış, İnönü Muharebeleri ve Sakarya Meydan Muharebesi'nde kazanılan şanlı zaferlerle düşman orduları bozguna uğratılmıştır. Başkomutanlık Meydan Muharebesi 30 Ağustos 1922 tarihinde destansı bir zaferle sonuçlanmış ve 30 Ağustos Zaferi, yurdumuzun sonsuza kadar Türk toprağı olarak kalacağını göstermiştir.

Kurtuluş Savaşı sırasında kazanılan şanlı destanlardan bir tanesini de şerefli ve kahramanca mücadele veren Tekirdağ halkı bundan tam yüz yıl önce yani 13 Kasım 1922'de Tekirdağ'ımızı Yunan işgalinden kurtararak yazmıştır. Misakımillî sınırları içerisinde yer alan, Vatan Şairi Namık Kemal'in doğduğu, Çanakkale'nin kahraman alayı 57'nci Alay'ın konuşlandığı ve sefere çıktığı, Marmara'nın incisi Tekirdağ'ımız, 1922'nin Ekiminde Çerkezköy ve Marmara Ereğlisi, 1 Kasım'da Çorlu, Saray ve Ergene, 2 Kasım'da Muratlı, 13 Kasım'da Süleymanpaşa, 14 Kasım'da Malkara ve Hayrabolu, 17 Kasım'da da Şarköy'ün düşman işgalinden kurtuluşuyla beraber özgürlüğüne kavuşmuş; mavi göklerin beyaz ve kızıl süsü, şehitlerimizin son örtüsü bayrağımız yeniden göndere çekilmiş, Ezanımuhammediye yeniden okunmaya başlanmıştır. Kutlu zaferin ardından küllerinden yeniden doğan milletimiz, birlik ve beraberlik içinde, ülkesini ve cumhuriyetini yüceltmek ve güçlendirmek için çok çalışarak bugünlere gelmiş ve Türkiye Cumhuriyeti, gün geçtikçe güçlenen ordusu, kalkınma yolunda yaptığı atılımlarla dünyanın saygın ülkeleri arasında yerini almıştır.

Tekirdağ, kadim medeniyetlerin kültürleriyle harmanlanmış bir medeniyet şehridir; Marmara Denizi kıyısında olduğu konumu sayesinde tarih boyunca tercih edilen bir yerleşim sahası olmuştur. İlimizin sahip olduğu tarım, ulaşım, sanayi, idari ve kültürel fonksiyonlar mekânsal gelişimini hızlandırmış ve yaşanan gelişmeler neticesinde özellikle iktidarımız döneminde önemli bir katma değeri olan marka bir şehre dönüşmüştür.

Tekirdağ, 15 organize sanayi bölgesiyle Türkiye'de en fazla OSB'ye sahip 2'nci il durumundadır; ülkemizde yabancı sermayeli firmaların en çok tercih ettiği, en fazla yabancı sermayeli firmanın yatırım yaptığı iller sıralamasında 132 tesisle de 5'inci sıradadır. 53 AR-GE, 15 tasarım merkeziyle Tekirdağ, her 2 kategoride de 6'nci sırada bulunmaktadır; işletme başına 65 çalışan sayısı 2'nci durumundadır; toplam çalışan sayısı ve mühendis sayısı bakımından en yüksek 6'nci il; sanayi elektriği üretimi bakımından 6'nci il; doğal gaz tüketimi açısından 4'üncü il; 40 yüksek teknoloji üreten firmasıyla 7'nci il ve sanayi hakkında fikir verebilecek temel veriler incelendiğinde de 6'nci il konumundadır.

Tarım alanına bakarsak; Türkiye yağlık ayçiçeği üretiminin toplam 2 milyon 215 bin ton olduğu göz önüne alınırsa yüzde 18,03'ü olan miktar Tekirdağ'da gerçekleştirilmiştir. Ülkemizin yağlık ayçiçeği üretiminde de 1'inci sırada bulunmaktayız. Türkiye kanola üretimi toplam 140 bin ton olup bunun da yüzde 32,76'sı Tekirdağ'da üretilmektedir ve bu alanda da 1'inci sırada bulunmaktayız. Türkiye ekmeklik buğday üretiminde de Tekirdağ'ımız 2'nci sırada yer almaktadır.

Bu özellikleriyle Tekirdağ ili, sosyoekonomik gelişmişlik açısından ülkemizde 7'nci sırada bulunan bir il konumundadır. Yine, ilimizin doğal kaynaklar açısından sahip olduğu yüksek kömür, gaz ve yer altı suyu rezervi, pazar ve finans merkezi açısından bir dünya kenti olan İstanbul'a yakınlığı, ulaşım açısından hâlen faal olan hava ve deniz limanları, sanayi bölgeleri ve Avrupa'ya bağlayan demir yolu, otoban ve duble yollarla yatırımlar için cazip bir bölge olma özelliğini fazlasıyla taşımaktadır.

Yine, iktidarımız döneminde Namık Kemal Üniversitesi'nin kurulmasıyla ilimize ayrı bir katma değer yaratılmış ve bu anlamda da şu anda hâlihazırda 30.555 öğrenci eğitim ve öğretimlerine devam etmektedirler. Yine, öğretmen sayısı bakımından bakıldığında zaman, 2002'de 4.814 iken bu sayı 12.653'e çıkarılmıştır. Ayrıca, okul sayısı da 285'ten 606'ya çıkmıştır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

MUSTAFA YEL (Devamla) –Sağlık alanında da ilimizin tüm ilçelerinde beş yıldızlı otel konforunda hastaneler inşa edilmiş ve bu hastanelerdeki yatak kapasitemiz de 3.228 olarak gerçekleştirilmiştir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; AK PARTİ olarak iktidara geldiğimiz 2002 Kasımından bu yana ülkemizi her alanda zirveye çıkarmak için gece gündüz çalıştık, çalışıyoruz. İlimizin her karış toprağını yatırımlarla, eserlerle, hizmetlerle donattık; eskiden hayal olarak gözüken nice dev yatırımları ilimize ve ülkemize kazandırdık.

Bu duygu ve düşüncelerle, kutsal vatan topraklarımızın her bir karışı için kahramanlıkla mücadele vererek milletimiz için göğsünü siper etmiş bu cennet diyarı bizlere vatan yapan başta Gazi Mustafa Kemal Atatürk olmak üzere tüm şehit ve gazilerimizi rahmet ve minnetle anıyor; hepinizi selam ve saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Gündem dışı ikinci söz, Mersin'in yerel sorunları hakkında söz isteyen Mersin Milletvekili Sayın Fatma Kurtulan'a aittir.

Buyurun Sayın Kurtulan. (HDP sıralarından alkışlar)

2.- Mersin Milletvekili Fatma Kurtulan'ın, Mersin'in yerel sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması

FATMA KURTULAN (Mersin) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Ben de Mersin'de yaşanan sorunları birkaç sorun başlığıyla sizlerle paylaşmak istiyorum.

Çukurova'nın verimli toprakları artık kendi kaderiyle baş başa bırakılmış durumda. Dört mevsim tarım yapılmasına elverişli olan Mersin'de çiftçiler ne yazık ki üretim yapamıyor. Girdi maliyetlerinin, yakıtın, gübrenin fiyatlarının yüksekliği çiftçilerin tarımı bırakmasına sebep oluyor. Narenciye'nin çok üretildiği illerden olan Mersin'de bahçe fiyatları ile market fiyatları arasında uçurum bir hayli var.

Mersin'de yoksulluk had safhada. Kentin sürekli göç alması, güvencesiz çalışma koşulları, ucuz iş gücü Mersin'de de kalıcı hâle gelmeye başladı. Özellikle gençler işsizlikten şikâyetçi, asgari ücretle dahi çalışacak iş bulamıyor.

Ekolojik talan, tarım bölgesi olan Mersin'i vuran bir diğer mesele. Taş ocakları şehrin içinde, plastik fabrikaları şehrin

içinde, zehirli atık sular mahalle aralarında akıyor, halk zehir soluyor, kirli hava soluyor.

Mersin'de en büyük sorunlarımızdan biri de Gülnar ilçemizde yapımı devam eden Akkuyu Nükleer Santrali'dir. İnşaatın başladığı günden bu yana Gülnar ilçemiz de inşaat sahası olması dolayısıyla kirlenirken Akkuyu'nun bütünüyle faaliyete girmesi sonrasında, Türkiye'nin altmış yıl boyunca nükleer atık deposu olarak kullanılacağı, soğutma işlemleri deniz suyuyla yapılacağından Akdeniz'de sistemde ısınmadan kaynaklı ciddi sorunlar ortaya çıkacağı biliniyor. Herhangi bir nükleer kaza olması durumunda da sadece Mersin değil, kazanın niteliği ve şiddetiyle orantılı bir alan nükleer kirliliğin etkisi altında maalesef kalacak. Akkuyu, santral çalışmalarının başladığı ilk günden bu yana işçi ölümleriyle gündemden düşmüyor; denetim yok, iş güvenliği yok. Felaketinşasının sürdüğü Akkuyu, işçiler için âdeta bir kara kuyu durumunda.

Mersin'de yaşanan önemli sorunlardan biri de limanımızda, göndereni gizli, alıcısı gizli, ton ton, kilo kilo, paket paket gönderilen kokainin sözde yakalanıyor olması. 7 Mayıs 2021 tarihinde son durağı Mersin olan gemideki 616 paket kokainin Panama'da yakalandığı haberleri yayıldı. "Bu 616 paket kokainin Türkiye'deki alıcısı kim?" diye sorduk. Cevap yok. 16 Haziran 2021 tarihinde Ekvador'dan Mersin Limanı'na getirilen muz yüklü konteynerlerde toplam 1 ton 300 kilo kokain yakalandı. "Alıcısı kim?" diye sorduk. Yine cevap yok. 5 Ekim 2022 tarihinde muz yüklü konteynerlerde 48 kilo 800 gram kokain yakalandı. Sürekli olarak uyuşturucu yakalanıyor ama ne hikmetse göstermelik üç beş gözaltından başka bir şey yok. Vahamet sadece bununla sınırlı değil, tonlarca kokain yakalanınca ne yapıyor bilen yok. Vahim iddialardan biri, yakalanan uyuşturucunun tekrar tekrar piyasaya sürüldüğüdür. Bu korkunç tablo karşısında iktidardan çıkan tek ses sadece yalanlamadır, uyuşturucu trafiğini yönetenlere sahip çıkmadır. Kokain ticaretinde, uyuşturucu trafiğinde kim kâr sağlıyor, kim kazanıyor ortaya çıkarın ve yargılayın diyoruz.

Tabii, bütün bunlar ve çok daha fazla sorunlar içinde Mersin halkı yaşam mücadelesini verirken Mersin'de Kürtler resmen hedef tahtasına konulmuş durumda. Yargı ve Emniyet doğrudan, açık, aleni bir şekilde Cumhuriyet İttifakı'nın talimatlarını yerine getiriyor. 28 Temmuzda Akdeniz Belediye Başkanı, Emniyet ve yargının hukuksuzlukta nasıl buluştuğunu hep beraber gördük. AKP'li Akdeniz Belediye Başkanı, 50 milyonluk borçlanma yetkisi, Belediyeye ait taşınmazların yandaşa peşkeş çekilmesi için düzenleyeceği Meclis toplantısına HDP'li üyeler katılmasını diye gözaltına alınmalarını emretti. Belediye Meclisi üyelerimiz, AKP-Emniyet-yargı iş birliğiyle, onlarca kolluk gücüyle, uzun namımlu silahlarla, ters kelepçe işkencesiyle rehin alındılar. Toplantı bittikten, talan kararları alındıktan sonra arkadaşlarımız serbest bırakıldılar.

Yine, Cumhuriyet İttifakı'nın kabadayılığı ve kafatasçılığı vekillik sanan bir üyesi, Büyükşehir Belediyesinde Kürt işçilerin işe alındığını söyleyerek aklınca üç beş Kürt emekçinin alın teri üzerinden Belediyeye yüklenmeye çalışıyor. Emniyet ve yargı bu talimatı da hemen alıyor ve faaliyete geçiyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

FATMA KURTULAN (Devamla) – Yine aynı manzara, sokak komple polis dolu, evler basılıyor, çocukların yanında babalarına işkence yapılıyor, evler darmadağın ve Kürt işçiler gözaltında. Bahane hazır ve trajikomik: "Sosyal medyada falanca hesabın paylaşımını beğenmişsin."

En son "Terörist yakalandı." denilen ve malum milletvekilinin paylaşımında "Terörist işçi yakalandı." dediği kişi, toplu taşıma araçları için şoförlüğe başvuru yapan kadın arkadaşımız kursiyer iken kurs yerinde gözaltına alındı ve savcılığın sadece söylediği: "Sen şu şu hesapları beğenmişsin." Yani sosyal medyadan "terörist" olarak damgaladınız, Belediyeyi karalamak için şu an tutuklu bulunduruyorsunuz. Bunların hepsinin sebebi hâlâ seçim yenilgisinin hazmedilmemiş olmasındandır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

FATMA KURTULAN (Devamla) - Mersin şehrinin demokratik bir dokusu bulunmakta, Cumhuriyet İttifakı bundan rahatsız.

Saygıyla selamlıyorum siz arkadaşlarımı. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Gündem dışı üçüncü söz, Ordu'nun sorunları hakkında söz isteyen Ordu Milletvekili Sayın Seyit Torun'a aittir.

Buyurun Sayın Torun. (CHP sıralarından alkışlar)

3.- Ordu Milletvekili Seyit Torun'un, Ordu'nun sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması

SEYİT TORUN (Ordu) – Sayın Başkan, çok değerli milletvekilleri; yüce heyeti saygıyla selamlıyorum. Tüm izleyenlerimize, hemşehrilerimize sevgilerimizi, saygılarımızı gönderiyorum.

Değerli arkadaşlar, bu kürsüden birçok defa Ordu'nun sorunlarını gündeme getirdik, birçok ortamda da getirmeye çalışıyoruz ama maalesef, yapılan uyarılar hiçbir şekilde yerini bulmuyor, önerilerimiz hiçbir şekilde yerini bulmuyor, hep aynı şeyleri tekrarlayıp duruyoruz. Hani yıllardır fındık üzerine konuşuruz bu kürsüden ama her yıl aynı tekrar: İşte, TMO devreye girecek mi, girmeyecek mi; taban fiyat açıklanacak mı, açıklanmayacak mı? Hâlbuki diyoruz ki: Bir fındık kanunu çıkaralım; bir yıllık, beş yıllık, on yıllık, yirmi yıllık bir planlama yapalım ve artık üretici de aracı da tedarikçi de önünü görebilsin, maliyetlerini ona göre ayarlayabilsin ama her yıl olduğu gibi, bir kişinin iki dudağının arasında fındık hapsolmuş durumda. Bu yıl içine doğrudan gelir desteği ve gübre desteği de koyularak 54 lira açıldı ama maalesef, serbest piyasada 43-44 liranın üzerine çıkmadı; vatandaş gene mağdur, gene maalesef her yılki hayal kırıklığını yaşıyor.

Bakın, fındığın yarattığı katma değer dünyada 120 milyar dolar ama biz Türkiye'de bunun 2-2,5 milyar dolarını kullanıyoruz. Hâlbuki bir planlamayla birlikte yıllara sâri bu rakamı artırabiliriz, fındıktan elde ettiğimiz geliri artırabiliriz ama maalesef, kendi hâline bırakırsanız, sadece bir yabancı tekel firmasının eline mahkûm ederseniz her yıl aynı şeyleri konuşur dururuz. Yani doğrudan gelir desteği de zaten altı yıldan bu yana artmadı, şimdi üretici yeni sezonun hazırlıklarına başladı, hâlâ çaresiz; geçmiş yıl borçlarını zaten kapatamadı, ciddi anlamda da beklentisi hayal kırıklığına döndü. İktidara çağırımızdır: Bu mağduriyetin telafi edilmesi için acil olarak fındık üreticisine destek paketi açıklayın ve bunu da yıl sonuna kadar mutlaka sunun.

Tabii "yol, yol" diye övündünüz ama Ordu'da Karadeniz Sahil Yolu'nun geçtiği tek yer Fatsa kaldı. Fatsa Çevre Yolu Projesi'ni altı yıl önce "mega proje" diye açıkladınız ancak altı yıldır bırakın bitirmeyi, projeye başlayamadınız bile. Ünye-Akkuş-Niksar Yolu Projesi'ne yıllardır kazma vuramadınız; Gürgentepe-Gölköy yolu yıllardır bitirilemedi. Sayacabaşı'na viyadük, Dokuz Dolambaç mevkisine tünel çalışması yapın dedik, görmezden geldiniz. Fatsa-İslamdağ-Korgan yolunu yıllardır bitiremediniz. Ordu'nun ve bölge illerinin yıllardır beklentisi olan Samsun-Ordu-Giresun-Trabzon-Rize-Artvin-Sarp demir yolu projesi söylenildi, söylenildi, hâlâ tek bir adım atılmadı. (CHP sıralarından alkışlar) 21'inci yüzyılda yol çilesini çekmek Ordu halkına reva mıdır, buradan sormak istiyoruz. Yıllardır övündüğünüz yol konusunda maalesef Ordu'da sınıfta kaldınız.

Tabii, bir diğer önemli sorunumuz, altın madenleri. Değerli arkadaşlar, Ordu'nun toplam arazisinin yüzde 74'ü şu anda maden arama sahası ilan edilmiş durumda, yüzde 74'ü. Toplam ruhsatlandırma sayısı 437 yani tarım alanlarının yüzde 76'sı, orman alanlarının yüzde 70'i, meraların yüzde 64'ü madenlerle ruhsatlandırıldı değerli arkadaşlar.

Hepiniz tanıksınızdır; bizim Aybastı'da Perşembe Yaylamız vardır, menderesleriyle meşhurdur. Düşünebiliyor musunuz, dünya harikası bir yer, buraya bile maden ruhsatı vermekten çekinmediniz; üç beş kuruş kazanacağız diye, maalesef, Ordu'nun o canım coğrafyasını tahrip etmek için izin verdiniz. Şimdi, Fatsa'da yaşadığımız felaket yetmiyor gibi, oranın da kapasitesini artırmak için çalışıyorsunuz ama buradan söz veriyoruz: Asla ve asla buna izin vermeyeceğiz. (CHP sıralarından alkışlar)

Tabii, arıcılık Ordu'muzun gene en önemli geçim kaynağı; 17 bin tonla en fazla bal üretiminde bulunuyoruz. Türkiye'deki bal üretiminin yüzde 15'i Ordu'dan sağlanıyor ama maalesef, şu anda sahte bal sektörü yüzde 70'ine hâkim durumda. Bal üreticisi maalesef şekere ulaşamıyor, istediği oranda şeker alamıyor.

Kivi üreticisiyse gerçekten mağdur. El insaf! Kivi üreticimiz geçen yıl 8 liraya sattığı ürünü bu sene, maliyetler 3-4 kat artmasına rağmen 9 liraya satamıyor. 9 bin ile 10 bin ton arasında bir rekolte beklentisi var ama kivi üreticisi hâlâ fiyat bekliyor ve mağduriyeti devam ediyor. Kivi üreticisini mağdur etmeyin diye ifade ediyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

SEYİT TORUN (Devamla) – Tamamlıyorum.

Bir de Pelitliyatak'ta bir doktor sorunumuz var. Ünye'nin 2 bin nüfuslu Pelitliyatak beldesinde -eski beldemiz, şimdi mahalle- doktor yok. Vatandaşlar doktora gidebilmek için Ünye'ye veya Akkuş'a gidiyor ve inanın yol parasını karşılayacak durumları yok.

Bir gelişmişlik endeksi açıklandı, Ordu sıralamada 81 il arasında 44'üncü. Gerçekten bunu kabul etmek mümkün değil. Yirmi yıllık iktidarınızda Ordu'yu getirdiğiniz yer 44'üncü sıra, bu da Ordu'ya yakışmıyor değerli arkadaşlar.

Bir de Büyükşehirimiz var, evlere şenlik; sata sata bitiremedi arkadaşlar, parsel parsel sattı bitiremedi. En son Belediyenin Cumhuriyet Mahallesi'ndeki tesisi kaldı, orayı da satmaya başladı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SEYİT TORUN (Devamla) – Yani ne kadar üretilmiş alan varsa maalesef sata sata bitiremedi, sata sata belediyeçilik yapmaya çalışıyorlar. Ama biliyoruz ki inşallah önümüzdeki ilk seçimde geldiğimizde halkın belediyeçiliğini de ortaya koymuş olacağız.

Teşekkür ederim. (CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Torun.

Sayın milletvekilleri, şimdi, sisteme giren ilk 20 milletvekiline yerlerinden birer dakika süreyle söz vereceğim.

Sayın Kaya...

V.- AÇIKLAMALAR

1.- Osmaniye Milletvekili İsmail Kaya'nın, Türkiye'nin savunma sanayisine yaptığı yatırımlara ilişkin açıklaması

İSMAİL KAYA (Osmaniye) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın güçlü liderliğinde bölgesel ve küresel bir güç hâline gelen Türkiye, savunma sanayisine yaptığı yatırımlarla gücüne güç katmaya devam ediyor. Dünyanın en büyük 100 savunma firması içerisinde ülkemizi uluslararası arenada gururla temsil eden, Türkiye'nin millî roket ve füze merkezi ROKETSAN tarafından geliştirilen TAYFUN balistik füzelerinin ilk test atışı başarıyla gerçekleştirildi. TAYFUN füzesi Türkiye'nin en uzun menzilli füzesi oldu. ROKETSAN tarafından daha önce geliştirilen YILDIRIM ve BORA balistik füzeleri geçtiğimiz dönemde Türk Kara Kuvvetleri Komutanlığı envanterine alınmış ve teslimatları tamamlanmıştı. Daha gelişmiş balistik füze çözümleri üzerine çalışmalarını sürdüren ROKETSAN, bu kapsamda TAYFUN balistik füzelerini geliştirdi. Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın güçlü liderliğinde savunma sanayisi yatırımlarıyla caydırıcı gücümüzü artırmaya devam edeceğiz diyerek Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Şeker...

2.- Kocaeli Milletvekili İlyas Şeker'in, İlk Evim, İlk İş Yerim Projesi'ne ilişkin açıklaması

İLYAS ŞEKER (Kocaeli) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Saygıdeğer milletvekilleri, Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın eylül ayında kamuoyuyla paylaştığı cumhuriyet tarihinin en büyük İlk Evim, İlk İş Yerim 500 bin sosyal konut projesinin ilk etabı olan 5.615 sosyal konutun temelleri önceki hafta 17 ilde atıldı, dün de kuraları çekilmeye başlandı. 7,5 milyonun üzerinde müracaatın olduğu projede gençlere, emeklilere, şehit yakınlarına, gazilere ve engelli vatandaşlarımıza pozitif ayrımcılık yapılarak kontenjan ayrıldı. "Başlasın Türkiye Yüzyılı! Yarın değil hemen şimdi!" diyen Cumhurbaşkanımız için vatandaşımız diyor ki: "Onların hayal bile edemediği projeleri Cumhurbaşkanımız ve AK PARTİ yapıyor. Onlar konuşadursun Cumhurbaşkanımız ve AK PARTİ yapmaya devam ediyor." Durmak yok, hizmete devam diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Güzelmansur...

3.- Hatay Milletvekili Mehmet Güzelmansur'un, Adalet Bakanlığının Resmî Gazete'de yayımladığı yönetmeliğe ilişkin açıklaması

MEHMET GÜZELMANSUR (Hatay) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bugün Resmî Gazete'de Adalet Bakanlığı tarafından bir yönetmelik yayımlandı. Buna göre dosya sayısı 100 binin üzerindeki illerde birden fazla icra dairesi başkanlığı kurulacak. Yirmi yıllık AKP iktidarının yarattığı yoksulluğa, işsizliğe, borç sarmalına icra daireleri yetmiyor, yenilerine ihtiyaç duyuluyor. Bugün muhtarlıklara gidin bakın, yirmi yıllık AKP iktidarı yüzünden muhtarlıklar icra tebligatlarıyla dolup taşıyor, yirmi yıllık AKP iktidarında vatandaş ırcalık oluyor. AKP'nin iktidara geldiği 2002'de 8 milyon icra dosyası vardı, bugün bu sayı 23,5 milyonun üstünde. İcra dosyalarındaki artış oranı neredeyse yüzde 300. AKP üslubuyla söyleyeyim: "Nereden nereye!" "Yaparsa AKP yapar." AKP yaparsa yoksulluk yapar, AKP zamlar yapar, AKP borçlu yapar, AKP ırcalık yapar.

Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Özkan...

4.- Mersin Milletvekili Hacı Özkan'ın, şehit olan Özkan Demir, Halil Yıldız, Fırat Güner, Mustafa Öztürk ile İsmail Esmer'e, Ağrı Tutak'ta, Bolu yolunda ve Sivas Gürün'de meydana gelen trafik kazalarına ve vefat eden Tevfik Sağlam'a ilişkin açıklaması

HACI ÖZKAN (Mersin) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Özel Kuvvetlerde görevli şehidimiz Özkan Demir'e, Pençe-Şimşek Operasyonu'nda şehit olan Halil Yıldız ve Fırat Güner'e ve Irak'ın kuzeyinde operasyonda şehit olan Mustafa Öztürk ve İsmail Esmer'e Allah'tan rahmet; ailelerine, kahraman silah arkadaşlarına sabırlar diliyorum. Aziz milletimizin başı sağ olsun.

Ağrı Tutak'ta, Bolu yolunda ve Sivas Gürün'de meydana gelen trafik kazalarında vefat eden vatandaşlarımıza Allah'tan rahmet diliyorum, mekânları cennet olsun; yaralı vatandaşlarımıza da acil şifalar diliyorum.

Vefat eden dava arkadaşım, önceki dönem AK PARTİ Mersin İl Başkan Yardımcımız merhum Tevfik Sağlam ağabeyimizin mekânının cennet olmasını niyaz ediyor, ailesine sabırlar diliyor ve başsağlığı diliyorum. Mekânı cennet olsun.

BAŞKAN – Sayın Hancıoğlu...

5.- Samsun Milletvekili Neslihan Hancıoğlu'nun, iktidarın ülkenin kaynaklarını yağmaladığına ilişkin açıklaması

NESLİHAN HANCIOĞLU (Samsun) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bugün işbaşında olan iktidar giderayak ülkemizin kaynaklarını yağmalıyor. Adı güya "Çevre ve Şehircilik" olan Bakanlık, çevreyi de şehirleri de katlediyor. Samsun'un Atakum ilçesinde, Karadeniz'in en güzel sahil şeridinde devlete ait bir kurumun

arazisine âdeta çöktü. İmar sınırının 3 kat olduğu bir yere 7 katlık turizm ticaret alanı inşaatı yaptırıyor. İktidarın çevreyi ve şehri talan etme bakanlığına dönüştürdüğü bu kurum kendi çalışıyor, kendi oynuyor. Yetkileri gasbedilmiş olan belediyelerin bundan haberi bile yok ancak şunu iyi bilin ki yetkilerini halkın malını yağmalamak, şehirleri ve çevreyi talan etmek için kullanan herkes aklını başına alsın. Gün geliyor, devran dönüyor; işlediğiniz bütün suçların yargı önünde hesabının sorulacağı günler çok yakın.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Kılavuz...

6.- Mersin Milletvekili Olcay Kılavuz'un, 14'üncü Uluslararası Turunçgil Kongresi'ne ilişkin açıklaması

OLCAY KILAVUZ (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Mersin Valiliğimiz himayelerinde Çukurova Üniversitesi, Akdeniz İhracatçı Birlikleri, Uluslararası Bahçe Bitkileri Topluluğu, Ulusal Turunç Konseyi, Uluslararası Turunçgil Topluluğu iş birliğinde düzenlenen, ülkemizde ilk defa gerçekleştirilen 14'üncü Uluslararası Turunçgil Kongresi, Tarım ve Orman Bakanımız Sayın Vahit Kirişçi'nin teşrifleriyle ülkemizin turunçgil üretimi merkezi olan Mersin'imizde başlamıştır. Bilim insanları, sektör temsilcileri, üretici, ithalatçı ve ihracatçıların bulunduğu sektör paydaşlarının uluslararası iletişimlerinin artırılmasını sağlayacak yeni pazarlara erişim ve AR-GE çalışmalarında kaydedilen gelişmeler hakkında değerlendirmelerin yapılacağı 14'üncü Uluslararası Turunçgil Kongresi'nin ülkemize, Mersin'imize, çiftçilerimize, ihracatçılarımıza hayırlı olmasını diliyor; böylece önemli bir organizasyonun Mersin'imizde düzenlenmesinde emeği geçenlere teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Kaşıkçı...

7.- Hatay Milletvekili Lütfi Kaşıkçı'nın, Milleyha Sulak Alanı'na ilişkin açıklaması

LÜTFİ KAŞIKÇI (Hatay) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Milleyha Sulak Alanı, Asi Nehri'nin Akdeniz'e döküldüğü noktada bulunmaktadır. Ülkemizde bugüne kadar tespit edilen kuş türlerinin tek başına yüzde 75'i bu alan içerisinde tespit edilmiştir. Kuş gözlemcisi Emin Yoğurtcuoğlu'nun ifadesine göre bu alandaki tür çeşitliliği eşsiz bir ekosistemi bünyesinde barındırmaktadır. Çok farklı kuş çeşitlerinin konakladığı, beslendiği bu sulak alan, moloz dökülmeleri ve sazlıkların yakılmasıyla son zamanlarda gündeme gelmektedir. Öncelikle şunu ifade etmem gerekir ki bu sulak alan bir doğal mirastır ve bu mirası korumak başta Samandağlılar olmak üzere tüm Hataylıların görevidir.

Bu sulak alanın doğal sit alanı ilan edilmesine çok az kaldı, o zamana kadar başta yerel yönetimler olmak üzere tüm STK ve kurumların bu alanın gelecek kuşaklara aktarılması adına kenetlenmesi gerektiğini hatırlatmak isterim.

BAŞKAN – Sayın Kaya...

8.- Trabzon Milletvekili Ahmet Kaya'nın, yerel basın taleplerine ilişkin açıklaması

AHMET KAYA (Trabzon) – Teşekkürler Sayın Başkanım.

Trabzon yerel basınının değerli temsilcileri önemli sorunlarını ve kaygılarını bizimle paylaştılar. Genel Kurul gündemine gelecek olan torba yasa teklifindeki bir maddeyle Kamu İhale Kurumunun düzenleyeceği ihaleler artık sadece kendi sitesinde yayınlanacak, gazetelere ve haber sitelerine ihale ilanı verilmeyecek. Bu ne demek oluyor? Zaten zor şartlarda varlığını sürdürmeye çalışan ve iktidar baskısı dâhil birçok haksızlığa uğrayan yerel medyamız, gelirlerinin yüzde 40'ını kaybetmiş olacak, pek çok gazetenin kapısına kilit vurulacak, gazeteciler işsiz kalacak.

İktidara gelmeden önce yerel medyanın kendileri için çok önemli olduğunu ve yerel medyayı destekleyeceklerini söyleyen AKP, yirmi yılın sonunda yerel medyayı âdeta bitme noktasına getirmiştir. Yerel medya, demokrasi ve ifade özgürlüğü için olmazsa olmazdır. Yerel basının talepleri dikkate alınarak bu düzenleme yeniden ve mutlaka gözden geçirilmelidir. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Bülbül...

9.- Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, Aydın Nazilli'ye yapılacağı vad edilen 2'nci OSB'ye ilişkin açıklaması

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – AKP iktidarı Aydın'da da hayalî yatırım vaatleriyle vatandaşları kandırmaya devam ediyor.

Nazilli'de vatandaşlara ilçeye 2'nci OSB kurulacağına dair vaatler verildi ama bu vaatlere ilişkin herhangi bir resmî sürecin başlamadığı ortaya çıktı. Basına da yansıyan bilgilere göre ve yetkililerin yaptığı açıklamaya göre hâlihazırda Bilim, Sanayi ve Teknoloji İl Müdürlüğüne herhangi bir müracaatta bulunulmamıştır. 2'nci OSB için dolayısıyla yer seçim komisyonu da oluşturulmamış ve Toygar mevkinde projenin hayata geçebilmesi için resmî prosedüre dönük en ufak bir çalışma dahi başlatılmamıştır. Devlet, yatırımlarda Aydın'ı 81 ilden sondan 4'üncü sırada bırakan, yok sayan iktidar, halkımızı da kandırmaya devam ediyor.

Hayalî vaatlerle insanların umutlarıyla oynuyorsunuz ama hiç merak etmeyin, çok az kaldı, iktidara geldiğimizde Aydın ilimiz hak ettiği değeri de görecektir, hak ettiği yatırımı da alacak.

Teşekkür ederim Başkan. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Şimşek...

10.- Mersin Milletvekili Baki Şimşek'in, Mersin'de narenciye sezonunun açılmasına ilişkin açıklaması

BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Sayın Başkan, Akdeniz'in incisi Mersin'imizde narenciye sezonu açılmış ve narenciye hasadı başlamıştır. Ben sezonun bol ve bereketli olmasını temenni ediyorum.

Geçtiğimiz mart ayında Mersin'in 9 ilçesi ve 220 mahallesinde zirai don olayı yaşanmış, ilçe tarım müdürlükleri ve İl Tarım Müdürlüğümüz yaklaşık 659 milyon liralık hasar tespiti yapmıştır. Bununla ilgili gerekli yazışmalar Cumhurbaşkanlığına iletilmiştir. Adana'daki çiftçilerimizin görmüş olduğu zararın büyük bir kısmı Cumhurbaşkanlığı tarafından karşılanmıştır. Mersinli üreticilerimizin de talebi, bu 659 milyon liralık zararın karşılanmasıdır. Çünkü hasat sezonuyla beraber çiftçilerimizin ödemeleri, borçları ve kredileri de bu sezona dönük olduğu için, bu hasarın şu anda ödenmesi çiftçilerimizin yararına olacaktır.

Ben teşekkür ediyorum, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN - Sayın Bulut...

11.- Tokat Milletvekili Yücel Bulut'un, dikili satış yöntemine ilişkin açıklaması

YÜCEL BULUT (Tokat) – Teşekkür ederim Başkanım.

Dikili satış yöntemi, yıllardır köy kooperatiflerimiz ve köylülerimiz için önemli bir geçim kaynağı oluşturmaktadır. Bazı bölgelerde sistemin suistimal edilmesi sonucu Bakanlığımız haklı olarak dikili tahsislerin onayını kendi uhdesine almıştır fakat 2022 kota artırım projesi kapsamında tekrardan tahsis çalışmaları yapılmış, damgalamalar tamamlanmıştır. 14 Ekim 2022 tarihinden itibaren dikili satışın Bakanlık iznine tabi olması sonucunda, dikili kesim tahsisleri hâlen Bakanlık nezdinde onayda beklemektedir. Orman köylüleri, yaklaşmakta olan kış şartları nedeniyle biraz daha gecikerek onaylanması hâlinde, ağır kış şartlarında kesimlerin yapılamayacağı endişesini taşımaktadır. Orman köylülerinin en büyük geliri orman işçiliğidir. Kış bastırmadan onayın verilip mağduriyetlerin giderilmesi, dikili satış onayı bekleyen köy kooperatiflerimiz için önem arz etmektedir.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Şevkin...

12.- Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin'in, şantiye şefliğine ilişkin açıklaması
MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bilindiği gibi Türkiye bir deprem ülkesidir ve deprem, bir doğa olayıdır; en son Buca'da yaşadığımız 4,9 büyüklüğündeki depremle de her fırsatta kendini hatırlatmaktadır. Tabii, depremlerde yara sarmanın ötesinde yapılması gereken en önemli şey, hazırlık ve deprem sonrası oluşacak hasarların en aza indirilmesi konusunda yapılması gereken çalışmalardır. Mühendislik, mimarlık hizmeti gerektiren herhangi bir işin plan, proje ve hesaplarına, ilgili fen ve sanat kurallarına, teknik mevzuata uygun olarak yürütülmesi ve denetlenmesi işi "şantiye şefliği" olarak bilinir. Ayrıca işçi sağlığı ve iş güvenliğinde de şantiye şeflerinin önemli rolü vardır. Çoğunluğu inşaat olmak üzere, bugün ülkemizde her yıl 2 binin üzerinde iş cinayeti yaşanmaktadır. Meslek alanlarında eğitim almamış pek çok kişinin şantiye şefliği yapıldığı biliniyor. Dolayısıyla, şantiye şefleri sürekli eğitim almalı ve bu görevin yerine getirilmesi için... (CHP sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Karahocagil...

13.- Amasya Milletvekili Mustafa Levent Karahocagil'in, İstanbul'daki raylı sistem ağına ilişkin açıklaması

MUSTAFA LEVENT KARAHOCAGİL (Amasya) – Teşekkür ediyorum Başkanım.

İstanbul'daki raylı sistem ağının yarısı Ulaştırma Bakanlığı'mız tarafından İstanbul'a kazandırılmıştır. Son olarak uzunluğu 7,4 kilometre olan 4 istasyonlu Pendik-Tavşantepe-Sabiha Gökçen Havalimanı Metro Hattı'nı 2/10/2022'de hizmete açtı. Bu metro hattıyla İstanbul'daki raylı sistem ağının uzunluğunu 270 kilometrenin üzerine çıkarttık. Artık Sabiha Gökçen'e Pendik'ten on dakikada, Kartal'dan on iki dakikada, Kadıköy'den elli dakikada ulaşmak mümkün hâle geldi. Zamanın su gibi aktığı İstanbul'da yolculukta geçen zamanın tasarrufunu sağlamış olduk. Hâlen inşası süren projelerle İstanbul'da raylı sistem hattı 366 kilometreyi geçecektir. Bakanlığımız ve belediyelerimiz vasıtasıyla vatandaşlarımızı en hızlı, en güvenli ekonomik ulaşım ağı olan raylı sistemlere kavuşturmaya; yapıların, hizmetlerin altına AK PARTİ Hükûmeti olarak imzamızı atmaya devam edeceğiz. Yaptıklarımız yapacaklarımızın teminatıdır diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Kenanoğlu...

14.- İstanbul Milletvekili Ali Kenanoğlu'nun, Meclis Parkı'nda toplanan Alevi kurum temsilcilerine yapılan polis müdahalesine ilişkin açıklaması

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, Alevi kurumları bugün görüşülmeye başlanacak olan torba yasadaki Aleviliği ilgilendiren 5 maddeye ilişkin itirazlarını dile getirmek için, demokratik tepkilerini ortaya koymak üzere Meclis Parkı'nda bir araya geldiler. Bu bir araya geliş öncesinde bu buluşmayı engellemek için polisin çok sert müdahalesi oldu ve bu müdahale sonucunda Alevi Dernekleri Federasyonu Başkanı Celal Fırat -dededir- ve Hacı Bektaş Veli Anadolu Kültür Vakfı Başkanı Sayın Ercan Geçmez hastaneye kaldırıldılar ve şu anda hastanelerde; kendilerine geçmiş olsun diliyoruz.

Alevilerin sorunlarını Alevisiz çözmeye çalışıyorsunuz. Alevilerin demokratik haklarını kullanmasına, itirazlarını dile getirmesine bile tahammülünüz yok ama bütün bunlara rağmen Aleviler Meclis Parkı'nda bir araya geldiler ve iktidara şunu söylediler: "Yasanızı alın, başınıza çalın! Çünkü bizim bu yasaya onayımız yok, böyle bir yasa istemiyoruz. Biz eşit yurttaşlık istiyoruz." Bunu dile getirmek isterim.

BAŞKAN – Sayın Adıgüzel...

15.- Ordu Milletvekili Mustafa Adıgüzel'in, Türkiye Gaziler ve Şehit Aileleri Vakfına ilişkin açıklaması

MUSTAFA ADIGÜZEL (Ordu) – Türkiye Gaziler ve Şehit Aileleri Vakfı her ay 15 Temmuz şehit ve gazilerine maaşlarına ilave olarak yardım yapıyor. 1 Kasım'dan itibaren bu miktar 4 bin TL olarak Aile Bakanlığının resmi sitesinden duyuruldu. Ancak Bakanın da bu vakfın Mütevelli Heyeti Başkanı olduğunu söylemek isterim. Bu ülkenin şehit ve gazileri sadece 15 Temmuz şehit ve gazilerinden ibaret değil. Onların kullandığı bu haktan tüm şehit aileleri ve gaziler de faydalanmak istiyor, kendilerine ayrımcılık yapıldığını düşünüyor. Ülkenin her tarafından gelen onlarca mesajda şunu ifade ediyorlar: "Neden sadece 15 Temmuz? Biz bu ülkenin evladı, bu ülkenin şehidi, gazisi değil miyiz? Mademki biz burada yokuz, o zaman vakfın adını '15 Temmuz şehitleri ve gazileri vakfı' olarak değiştirsinler, bizi de kapsıyor gibi göstermesinler. Tüm şehit ve gaziler bu bağış ve kaynaklardan faydalaniyor zannedilmesin." Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Derya Yanık ve Bakanlığı bu devletin bir kurumu ve Bakanı ise yurttaşlar arasında "benim şehidim" "senin şehidin" şeklinde ayrımcılık yapmamalı...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Taşkın...

16.- Mersin Milletvekili Ali Cumhur Taşkın'ın, 14'üncü Uluslararası Turunçgil Kongresi'ne ilişkin açıklaması

ALİ CUMHUR TAŞKIN (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Dün seçim bölgem Mersin'de, 6-11 Kasım tarihleri arasında yapılacak olan 14'üncü Uluslararası Turunçgil Kongresi'nin açılış programına katıldık. Dünyada 1968'den bu yana dört yılda bir düzenlenen, 30 ülkeden bilim insanları, sektör temsilcileri, üretici, ithalatçı ve ihracatçıların buluştuğu, turunçgil sektöründe bilimsel çalışmaların ele alınacağı Uluslararası Turunçgil Kongresi'nin Türkiye'nin turunçgil üretim ve ihracatının merkezi konumunda olan Mersin'de yapılıyor olması hepimiz için bir gurur vesilesidir. Kongrenin hazırlanmasında emeği geçen herkesi tebrik ediyor, ülkemiz ve Mersin'imiz için hayırlı olmasını diliyorum.

AK PARTİ olarak gıda güvenliğini millî güvenlik olarak gören bir anlayışla Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın güçlü liderliğinde uyguladığımız tarım politikalarıyla Türkiye, bugün dünyanın ilk 10 tarım ülkesinden 1'i olmuş, 2021 yılında sağladığı 44,7 milyar dolarlık tarımsal hasılayla Avrupa'da 1'inci sırada yer almıştır diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Özcan...

17.- Muğla Milletvekili Suat Özcan'ın, Öğretmenlik Kariyer Basamakları Yazılı Sınavı'na ilişkin açıklaması

SUAT ÖZCAN (Muğla) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Geçtiğimiz hafta Türkiye Büyük Millet Meclisi Plan ve Bütçe Komisyonunda Millî Eğitim Bakanlığı bütçesi görüşüldü, öne çıkan başlıklardan bir tanesi de Öğretmenlik Meslek Kanunu kapsamında öğretmenler için Kariyer Basamakları Sınavı oldu. Sistemin en önemli ögesi olarak öğretmenin önem ve işlevinin herkes tarafından kabul edildiği görülüyor, konuşan tüm milletvekilleri bunu tüm detaylarıyla ifade ettiler. Dışarıda görüştüğümüz tüm öğretmenler, meslek örgütleri, sendikalar Kariyer Basamakları Sınavı'nın yapılmasını istemiyorlar ancak Millî Eğitim Bakanı sınavın yapılmasında ısrarlı. Yeniden, yine söylüyoruz: Getirilen uzman öğretmenlik, başöğretmenlik statüleri, öğretmenlerimizin öğretmenlik vizyon ve misyonunu geliştirmeyecek; aksine, kadrolu, sözleşmeli, ücretli öğretmenlik öğretmenleri daha çok ayırıştırarak, öğretmenlik uygulamaları sorunu daha artırarak zarar verecektir. Eğitim sistemimizde yapboz...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Sümer...

18.- Adana Milletvekili Orhan Sümer'in, Adana'nın Pozantı ilçesinin İstiklal Mahallesi'nin tapu sorununa ilişkin açıklaması

ORHAN SÜMER (Adana) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Adana Pozantı ilçemiz merkez İstiklal Mahallesi'nde 570 hane yirmi beş yıldır tapularının verilmesini bekliyor. Her sene 11'inci ayda ecrimisil ödeyen vatandaşlar artık kalıcı çözüm istiyorlar. Evlerinin bulunduğu alan orman arazisi içerisinde gözüktüyor ancak 2/B kapsamına da alınmamış. Bu nedenle atadan, babadan kalma evlerine her sene para ödemek zorunda kalıyor ve tapularını alamıyorlar. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı binlerce dönüm kamu arazisini yandaşa peşkeş çekene kadar Adana'da Pozantılı hemşerilerimin sesini duymalıdır. 1997 yılından bu yana her sene verilen "Tapularınızı vereceğiz." sözü artık yerine getirilmelidir. Ekonomik darboğazda yaşam mücadelesi veren dar gelirli Pozantılı hemşehrilerimin aileleri bir de kendi evleriyle sinanmamalıdır. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın İlhan...

19.- Kırşehir Milletvekili Metin İlhan'ın, Öğretmenlik Kariyer Basamakları Yazılı Sınavı'na ilişkin açıklaması

METİN İLHAN (Kırşehir) – Eğitimde süregelen sorunlar yetmezmiş gibi öğretmenlerimizin ekonomik sorunlarını çözmek adına bir garip kariyer basamakları sisteminin gelmesi öğretmenlerimizi üzmüş ve toplumda da onların yeterliliğinin ölçülmesi gibi çok olumsuz bir algı oluşturulmuştur. Bakınız, bir işte kariyerin olması daha üst bilgi, beceri, yetenek, uzmanlık ve benzeri gerektiren durumların o iş alanında varlığına bağlıdır ancak alelacele hazırlanan 7354 sayılı Kanun'da sadece bir sınavla kariyer planlaması yapılmıştır. Hükümet, seçime yönelik "Öğretmenlere kısmi bir iyileştirme yapacağım." diye öğretmenlerimiz arasında iş barışını bozacak ve öğretmenin toplumdaki itibarının zedelenmesine yol açacak saçma sapan uygulamalardan acilen vazgeçmelidir. O sebeple öğretmen maaşlarının çok ama çok düşük olduğu Hükümetçe görülmeli ve öğretmenlerimizin özlük haklarında zaman kaybetmeden iyileştirme yapılmalı ve öğretmenlerimizi rencide edecek bu sınav garabetinden ivedilikle vazgeçilmelidir.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Karaca...

20.- Denizli Milletvekili Gülizar Biçer Karaca'nın, Denizli'nin Çal ilçesinin sorunlarına ilişkin açıklaması

GÜLİZAR BİÇER KARACA (Denizli) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Çalkarası özümü, İsabey çekirdeksiz özümü ve pekmeziyle bir marka şehir, marka ilçe olan Çal ilçemizin, maalesef yereldeki ve geneldeki iktidar temsilcileri tarafından sorunları görmezden gelinmektedir. Çal Hüseyinler Mahallemizde mesleki ve teknik Anadolu lisesi inşaatı bitirilip 16 Haziran 2022'de teslim edilerek bu yıl öğretime açılması gerekirken maalesef kaba inşaatı bırakılmış, terk edilmiş bir yapı hâlinindedir. Yine, Çal ilçemizin Çivril-Uşak ve İstanbul yol güzergâhındaki yol çalışmaları aylardır tamamen durdurulmuş ve şu an hiçbir çalışma yapılmamakta. Yaklaşan ağır kış koşulları nedeniyle ciddi kazaya sebebiyet verecek olan bu yol çalışması derhâl başlatılmalıdır. Çallı hemşehrilerime buradan açıkça ifade ediyorum ki önümüzdeki yıl halkın iktidarında tüm sorunlarınız çözülecektir.

Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Filiz...

21.- Gaziantep Milletvekili İmam Hüseyin Filiz'in, Gölbaşı ilçesinin öğrenci yurdu ihtiyacına ilişkin açıklaması

İMAM HÜSEYİN FİLİZ (Gaziantep) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Gölbaşı Meslek Yüksekokulu, Vali Selahattin Onur yerleşkesinde 1998 yılında Gaziantep Üniversitesine bağlı olarak kurulmuş, yerleşke içindeki apart odaların yurt hâlinde düzenlenmesiyle yurt ihtiyacı giderilmiştir. 2006 yılında Adıyaman Üniversitesine bağlanan okulda, yerleşkenin üniversiteden geri alınmasıyla öğrenciler yurtsuz kalmışlardır. Yurt olmaması, beraberinde ekonomik güçlükleri de getirmiştir. Öğrenciler ya kayıtlarını almakta ya da kayıt dondurmaktadır. Okul müdürünün gayretiyle öğrencilerin 110 kadarına Besni ilçesi KYK yurdunda yer bulunabilmiştir. Gölbaşı-Besni arası 20 kilometre olup öğrenciler dolmuşlarla gidip gelmekte ve dolmuş paraları Kaymakamlık tarafından ödenmektedir. Bu konudaki hassasiyeti için Gölbaşı Kaymakamına teşekkür ediyoruz. Şimdi, apart odalarının tamir edildiği ve yeniden öğrencilere tahsis edileceği söylene de ancak 70 öğrencinin yurt sorunu çözülecektir. Gölbaşı'nda KYK tarafından bir yurt binası yapılması şarttır diyorum.

Genel Kurulu saygılarımla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, şimdi Sayın Grup Başkan Vekillerinin söz taleplerini karşılayacağım.

İlk söz, İYİ Parti Grup Başkan Vekili Sayın Erhan Usta'ya aittir.

Buyurun Sayın Usta.

22.- Samsun Milletvekili Erhan Usta'nın, şehit olan Mustafa Öztürk, İsmail Esmer, Fırat Güner ile Halil Yıldız'a, Azerbaycan'ın Zafer Günü'ne, İngiltere'de düzenlenen Dünya Artistik Jimnastik Şampiyonası'nda altın madalya kazanan millî sporcu Adem Asil'e, tarım danışmanlarının sorunlarına, Zonguldak Kilimli'de özel bir maden ocağında meydana gelen patlamaya, taşeronların kadro sorununa ve Samsun'un Ayvacı ilçesinin Tiryakioğlu Mahallesi'nde şehit Ali Altun'un evine giden yola ilişkin açıklaması

ERHAN USTA (Samsun) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Öncelikle iyi bir hafta dileyerek sözlerime başlamak istiyorum.

Irak'ın kuzeyinde devam eden Pençe-Kilit Operasyonu'nda hain terör örgütü PKK-PYD'nin saldırılarıyla şehit olan askerlerimiz Mustafa Öztürk, İsmail Esmer, Fırat Güner ve Halil Yıldız'a Cenab-ı Allah'tan rahmet diliyorum, kederli ailelerine sabır temenni ediyorum. Aziz milletimizin başı sağ olsun. Bu vesileyle PKK terör örgütünü bir kez daha nefretle lanetliyorum.

Bugün, Azerbaycan'ın Karabağ'da Ermenistan tarafından işgal edilen topraklarını tekrar vatan yapmak için kırk dört gün süren Karabağ savaşının kazanıldığı Zafer Günü'dür. Kardeş ülke Azerbaycan'ın Zafer Günü'nü tebrik ediyor, bağımsızlık uğruna can veren tüm Azerbaycan askerlerini rahmetle yâd ediyorum.

Azerbaycan halkını muhabbetle selamlıyor, en derin sevgilerimi iletiyorum.

İngiltere'de düzenlenen Dünya Artistik Jimnastik Şampiyonası'nda halka aletinde altın madalya kazanarak bayrağımızı göndere çeken millî sporcumuz Adem Asil'i tebrik ediyor, başarılarının devamını diliyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2009 yılından beri Tarım ve Orman Bakanlığı bünyesinde veya ziraat odalarında görev yapan tarım danışmanları maalesef bir kısım sorunlar yaşıyor ve bu sorunlar görmezden geliniyor. Biz bu konuları defalarca gündeme getirdik İYİ Parti Grubu olarak, Meclis araştırma önermeleri de verdik. Buradaki olay şu: Bu birliklerde veya odalarda çalışan ziraat mühendisleri, ziraat teknikerleri var. Bakanlık bunlara, kişi başına belli bir ödenek veriyor ve şu anda, mesela 2023 yılı için kişi başına verilen brüt ödenek yıllık 72 bin lira. Bunun neti yaklaşık 3.500-4.000 liraya geliyor. Yani şu anda asgari ücretin 5.500 ve yetersiz olduğu bir ortamda ziraat mühendislerini 3.500-4.000 lira gibi bir şeye çalıştırmak durumunda kalıyor buradaki insanlar. Üzerini de birlikler veya odalar karşılıyor deniliyor, zaten onların öyle bir imkânı yok. Dolayısıyla burada hakikaten ciddi bir mağduriyet var. Asgari ücretin altında bir mühendis çalıştırma gibi bir şey kabul edilemez. Bu insanlar geliyorlar, dertlerini anlatıyorlar, işte bir kısım eylemler yaptılar fakat anlaşılabilir bir şekilde buna karşı Hükümet kulaklarını tıkıyor. Şimdi, bunlar ne iş yapıyor? Yani tarımda ciddi bir verimlilik problemimiz var; hakikaten onların aşılması yönünde tabii, esas bu danışmanların, bu insanların istihdam edilmesi, motivasyonunun güçlü tutulmasının milletimize faydası var, çiftçimize faydası var. Bunlar niye görülmüyor? Bunu anlamak mümkün değil. Dolayısıyla, buradan biz Hükümete bir kez daha sesleniyoruz: Bu insanların sesine kulak verin. Ha, sayıları çok fazla değil. Bakın, biz bunu siyasi bir konu olarak gündeme almıyoruz; bin kişi. Ya, bin kişinin

tamamının oyunu İYİ Parti alsa ne olur almasa ne olur. Meseleye bu şekilde bakmamak lazım. Bir kişi bile olsa bir yerde bir mağduriyet varsa iktidarın o mağduriyeti gidermesi gerekir. Sayın Elitaş, yani 3.500 liraya bir ziraat mühendisi devlet adına istihdam ediliyor. Böyle bir şey kabul edilebilir mi? Niye bu insanların sesine kulak verilmiyor? Bunu anlamak mümkün değil. Defalarca gündeme getirdik, Genel Başkanımız gündeme getirdi; bakın, yine söylüyoruz; yapılan bir şey yok. Lütfen, bu konuda sizden istirhamımız, konunun üzerine düşünülmesi ve bu konunun çözülmesidir. Siz çözmezseniz zaten inşallah çok yakında bunların hepsini biz çözeceğiz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ERHAN USTA (Samsun) – Teşekkür ederim.

Geçtiğimiz hafta sonu Zonguldak Kilimli’de özel bir maden ocağında patlama meydana geldi -bakın, şimdi Amasra’dan sonra tekrar bir patlama- 2’si ağır 4 madencimiz yaralandı. Yaralı madencilerimize Cenab-ı Allah’tan şifalar temenni ediyorum, geçmiş olsun diyorum. Tabii, patlamanın gece yarısı, vardiya bitiminden sonra olması yaşanacak büyük bir felaketin önüne geçti. Yani vardiyada olmuş olsaydı bugün tekrar burada herkes, işte hepimiz ağıtlar yakacaktık; olabilecek felaketi, artık orasını siz düşünün. Soma faciasından sonra tedbir alınmamış, Amasra patlaması meydana gelmiştir. Amasra patlamasından sonra ise uzun süre yetkililerden hesap sorulmamış, gerekli adımlar ivedilikle atılmamış ve dosya kapatılmaya, deliller karartılmaya çalışılmıştır. Amasra’daki maden ocağı için hazırlanan bilirkişi raporu incelendiğinde, havalandırmanın yetersiz olduğu, metan ölçümünün yapılmadığı, uyarılara rağmen iyileştirmelerin gerçekleştirilmediği belirlenmiştir. Tüm bu ihmal zincirleri devam ederek katlanmış ve geçtiğimiz hafta sonu Zonguldak’ta da -az önce ifade ettiğim gibi- bir patlama meydana gelmiştir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ERHAN USTA (Samsun) – Hükümet, fitrat inancını suistimal ederek maden ocaklarının güvenliğini sağlamamaya devam etmektedir; Türkiye’nin dört bir yanındaki, yerin yüzlerce metre altındaki maden işçilerimizin hayatları risk altındadır. AK PARTİ iktidarı, maden ocaklarında denetimleri artırmak ve gerekli tedbirleri almak için daha nasıl bir felaket olmasını, daha kaç canın verilmesini beklemektedir? Madencilerimize sesleniyorum: Kendinizi yalnız hissetmeyin, sahipsiz değilsiniz. İYİ Parti olarak, sizlerin huzurla çalışması için mücadele etmeye, karanlık madenlerde yolumuza ışık tutmaya devam edeceğiz. Hükümeti bir kez daha uyarıyorum: Maden ocaklarında göz göre göre gelen felaketlere “kader” diyemezsiniz; ya ivedilikle gerekli tedbirleri alın ya da tedbir alamıyorsanız çekip gidin, milletin başına bela olmayın.

Şimdi, Sayın Başkan, toplumda bekleyen bir sürü sorun var, kitlelerde sorunlar var. Özellikle, son günlerde sosyal medyada çok fazla gündem olan hususlardan bir tanesi de yine bu taşeron meselesi. Hükümet, biliyorsunuz, taşeronlara kadro verilmesi konusunda, geçmişte, o zamanki muhalefet partilerinin de katkılarıyla bir adım atmıştı fakat burada ciddi adaletsizlikler yapılmıştı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayalım.

ERHAN USTA (Samsun) – Toparlayacağız.

Şu anda kimlere verildi mesela? Kiralık araç şoförleri. Ya, mesela, eski Başbakanlıktaki kiralık araç şoförlerine kadro verildi, onun dışındaki kiralık araç şoförlerine kadro verilmedi. Böyle bir adaletsizlik kabul edilebilir mi? Bunlar on yıldır, on beş yıldır devlet adına çalışıyor. Benim eski kurumda da on beş yıldır, yirmi yıldır, artık devletin bir personeli gibi çalışan ama taşeron üzerinde çalışan insanlar vardı, şoförler vardı; bunların hiçbirisi kadro alamadı. Hastane bilgi sisteminde çalışanların bir kısmı kadro alamadı, belediye işletmelerinde çalışanlar alamadı, KİT’lerde çalışanlar alamadı, işte Karayolları danışmanlık hizmetinde -Karayolları biliyorsunuz bir danışmanlık hizmeti alıyor, müşavir firmalardan alıyor- burada çalışanlara da yine kadro verilmiyor. Bu meseleler artık çözülsün, adaletsizlikle bir yere varmak mümkün değildir. Bu insanların her gün her gün bu işlerle uğraştırılması yerine işlerine odaklanmaları lazım, bu meselenin çözülmesi lazım.

Bir de spesifik bir konuyu gündeme getirmek istiyorum ama buradan genele gitmek için yapıyorum. Şimdi, şehitler başımızın tacı, gaziler başımızın tacı, bunu hepimiz söylüyoruz, Hükümet de söylüyor. Ya Samsun’da mesela küçük bir olay var Sayın Başkan. Samsun’un Ayvacık ilçesinin Tiryakioğlu Mahallesi’nde Şehit Ali Altun’un evine giden yol, çamurlu bir yol; yol yok daha doğrusu.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

ERHAN USTA (Samsun) – Yani tamamen çamurlarla kaplı bir yol. Üç yıl önce buraya söz verildi, üç yıldır bu yol yapılmıyor, tamamı 600 metre. Yani konu artık herkese aksetmiş durumda, medyaya düştü, Vali Bey’i ben bizzat aradım, işte büyükşehirin sorumluluğundaki bir mesele bu. Yani bunlar niye yapılmıyor? Yani şehide saygı başka nasıl olabilir? Ya, 600 metre yolu nasıl bir devlet yapamaz? Yani şehidine, şehidin ailesine niye sahip çıkılmıyor, bunu anlamak mümkün değil. Ben, Sayın Valiye bu konuyu anlattım, meseleyi gönderdim. Bir de şu var: Bir protokolle 30 milyon lira para, bu yıl Samsun Valiliğinden Büyükşehir Belediyesine bu tür yolların yapımı için aktarıldı. “Ya, hiç olmazsa -para da verdiniz- şunun yapılmasını sağlayın.” diye kendilerine de söyledik ama hâlâ yapılmış değil. Şimdi, en son geldikleri noktada “Sezon bitti.” deniliyor. Yani üç yıldır bu sezon hiç gelmedi mi? Başka yerlere yol yaparken sezon var da bu şehit ailesinin evinin yolunu yaparken nasıl sezon bitiyor? Buradan, biz, İçişleri Bakanından açıklama bekliyoruz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubu adına söz sırası Grup Başkan Vekili Sayın Hakkı Saruhan Oluç’ta.

Buyurun Sayın Oluç.

23.- İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç’un, Ağrı’da yaşanan kazaya, Alevi yurttaşların Meclis Parkı’nda yaptıkları protestoya ve 4 Kasım siyasi darbesinin 7’nci yılına ilişkin açıklaması

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın vekiller, dün, Ağrı’da çok elim bir kaza yaşandı ve 7 yurttaşımız maalesef hayatını kaybetti, 3’ü ağır olmak üzere 21 yurttaşımız yaralandı. Hayatını kaybedenlere Allah’tan rahmet, yakınlarına başsağlığı ve sabır diliyoruz, yaralıları da acil şifalar diliyoruz.

Son üç ay içerisinde Antep’te, Mardin Derik’te ve şimdi de Ağrı Tutar’ta katliam gibi kazalar yaşandı ve bu gerçekten tahammül edilebilir gibi bir durum değil. Nasıl oluyor da kaza olan yerde Emniyet tarafından, polis tarafından gereken önlem alınmıyor ve aynı yerde bir süre geçtikten sonra -bu Tutar’ta yaklaşık bir saat sonra- tekrar bir kaza oluyor ve o kazada 7 yurttaşımız hayatını kaybediyor ve dediğim gibi ağır yaralıları da var yani bu, kabul edilebilir bir durum değil, çok açık ihmal olduğu ortada ve bu ihmalin sorumlusu, her türlü konuda, lüzumlu lüzumsuz her türlü konuda açıklama yapan Emniyet ve İçişleri Bakanlığıdır. Emniyet ve İçişleri Bakanlığı bu konudaki sorumluların kimler olduğunu, nelerin yanlış yapıldığını açığa çıkarmalıdır ve lüzumlu lüzumsuz açıklamalar yerine gerekli olan şeyleri söylemelidir, önlemler alınmalıdır. Bu durum tahammül edilmez hâle

geldi, onu vurgulamış olalım.

Değerli vekiller, şimdi, bakın, bugün Alevi yurttaşlarımız Meclis önünde, Meclisin parkında demokratik protesto haklarını kullanarak bir açıklama yapmak istediler ve bunu da yaptılar. Tabii, her zaman her demokratik protesto hakkını kullanana olduğu gibi kolluğun şiddetiyle karşılaştılar ve Ayrancı'da -pazar yerinin orada- bu şiddet sonucunda çeşitli kişiler yaralanmış oldu; Hacı Bektaş Vakfı Başkanı Ercan Geçmez kalp krizi riskiyle hastaneye kaldırıldı, Alevi Dernekleri Federasyonu Başkanı Celal Fırat -dededir aynı zamanda- darplardan dolayı hastanede ve dalağında yırtılma tehlikesi var, bu riskle kaldırıldı. Ufuk Emre Bektaş, Bahçelievler Hacı Bektaş Veli Derneği Başkanı, darp ve travma nedeniyle hastaneye kaldırıldı. Neden? Demokratik protesto haklarını kullanmak için bir açıklama yapmak istediklerinden, anayasa haklarını kullanmak istediklerinden kolluğun saldırısıyla karşı karşıya kaldılar. Ne istiyor Alevi yurttaşlarımız? Peki, açıklamada ne söylediler? Yani biliyorsunuz, burada Genel Kurulda bugün itibarıyla bir kanun teklifini görüşmeye başlayacağız, torba teklif ve o teklifin içindeki maddeleri eleştiriyorlar ve bunların değiştirilmesini, geri çekilmesini talep ediyorlar Alevi yurttaşlarımız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Diyorlar ki: “Eşit yurttaşlık istiyoruz. İnancımıza ve kimliğimize hakaret edilmesin, ayrımcılık yapılmasın. Alevilik bir hak. Ocağımıza, inancımıza dokunmayın. Cem ibadetimiz, cemevleri ibadethanemizdir. Aleviler vardır ve Alevilik hak. Alevi toplumunun çok önemli bir kesimini temsil eden, milyonlarca Aleviyi temsil eden 8 kurum bugün Meclis Parkı'nda bu açıklamayı yaptı. Alevi Bektaş Federasyonu, Alevi Dernekleri Federasyonu, Alevi Vakıfları Federasyonu, Avrupa Alevi Birlikleri Federasyonu, Hacı Bektaş Veli Anadolu Kültür Vakfı, Alevi Kültür Dernekleri, Pir Sultan Abdal Kültür Dernekleri ve Demokratik Alevi Dernekleri yani 8 büyük kurum bu açıklamayı yaptı. Bu açıklamalarını destekliyoruz, dayanışma içinde olduğumuzu bir kez daha belirtiyoruz ve bu kanun teklifindeki maddelerin değiştirilmesi gerektiği konusundaki ve çekilmesi gerektiği konusundaki tutumumuzu sürdürdüğümüzü bir kez daha vurguluyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Sayın vekiller, bakın, bugün, aslında 4 Kasım siyasi darbesinin 7'nci yılındayız. Bugün, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi yeni bir karar verdi. Bu Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin verdiği kararda o zaman, 4 Kasım 2016'da yapılmış olan darbeye birlikte önce gözaltına alınan ve sonra tutuklanan milletvekillerimizle ilgili ihlal kararı verdi, 13 milletvekiliyle ilgili. Biliyorsunuz, daha önce Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi yine aynı muameleye maruz kalmış olan Kerestecioğlu ve Encu kararlarını vermişti ve bir kez daha Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi ihlal kararı verdi. Hangi maddelerde? “5'inci maddede ihlal var.” dedi yani kişi güvenliği ve özgürlüğü haklarının kullanımı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayalım lütfen.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Toparlıyorum.

“5'inci maddenin üç fıkrasında ihlal var.” dedi, “10'uncu maddesinde ihlal var.” dedi; ifade özgürlükleri, “Ek 1 no.lu Protokol'de -yani seçme ve seçilme haklarının yazıldığı- ihlal var.” dedi ve en önemlisi “18'inci maddede ihlal var.” dedi. Daha önce Demirtaş ve Kavala kararlarında vermiş olduğu kararı tekrarladı Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi ve “18'inci madde ihlali var.” dedi. Ne demek 18'inci madde ihlali? Siyasi nedenlerle milletvekillerinin tutuklandığını ve bunun 18'inci madde ihlali olduğunu söyledi. Yani çok açık ve net bir biçimde milletvekillerimize 2016 yılında yapılan siyasi darbenin, partimize yapılan siyasi darbenin aslında Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'ne aykırı olduğunu, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi içtihatlarına aykırı olduğunu karara bağlamış oldu ve şu anda hâlen tutuklu olan, rehin tutulan milletvekillerimizin bırakılması gerektiğini bir kez daha vurgulamış oldu.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Biz o zaman söylemiştik, “Haksız hukuksuz yere bu tutuklamaları yapıyorsunuz. Uluslararası mahkemelerden bu tutuklamalar geri dönecektir ve Türkiye'nin imzalamış olduğu Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'ne aykırı hareket ediyorsunuz.” dedik, bizi dinlemediniz. İşte, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi bir kez daha, bugün açıkladığı kararlar çok net olarak bu ihlalleri ortaya koymuş oldu. Biz bir kez daha haksız yere siyasi rehine olarak tutulan arkadaşlarımızın serbest bırakılmasını talep ediyoruz ve Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararını bir kez daha vurgulamış oluyoruz.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Söz sırası Cumhuriyet Halk Partisi Grup Başkan Vekili Sayın Özgür Özel'de.

Buyurun Sayın Özel.

24.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, şehit olan Mustafa Öztürk, İsmail Esmer, Halil Yıldız, Fırat Güner ile Lokman Akçağlayan'a, İngiltere'de düzenlenen Dünya Artistik Şampiyonası'nda başarılı olan millî sporcular Adem Asil ile Ferhat Arıcan'a, 364 sıra sayılı Kanun Teklifi'ne, bir partinin yeni seçim ve propaganda şarkısını Polis Bando'su'na kaldırmasına, Endonezya'ya atanan büyükelçiye, İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanının davasına bakan hâkimin değiştirilmesine ve devletin çivisini çıkaranlara yazıklar olsun dediğine ilişkin açıklaması

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Geçtiğimiz hafta sonu arka arkaya çok üzücü haberler aldık. Irak'ın kuzeyinde üs bölgesinde PKK'lı teröristler tarafından açılan ateş sonucunda Sözleşmeli Erlerimiz Mustafa Öztürk ile İsmail Esmer, Pençe-Şimşek Operasyonu bölgesinde döşenen el yapımı patlayıcının infilak etmesiyle Piyade Uzman Çavuş Halil Yıldız, Sözleşmeli Erimiz Fırat Güner, Pençe-Kilit Operasyonu bölgesinde PKK mensuplarının açılan ateş sonucu İstihkâm Onbaşı Lokman Akçağlayan şehit oldular. Kendilerine bir kez daha Allah'tan rahmet, milletimize de başsağlığı diliyoruz.

Hafta sonu İngiltere'de 51'inci Dünya Artistik Jimnastik Şampiyonası'nda halka aletinde altın madalya kazanan Adem Asil'i, paralel bar aletinde 4'üncü olarak madalyayı kıl payı kaçıran Ferhat Arıcan'ı da yürekten kutluyoruz.

Sayın Başkanım, bu hafta Genel Kurulumuzda torba kanun teklifi görüşmelerine katılacağız. Önce torba kanun garabetini bir kez daha yüce Meclisimize, milletimize şikâyet etmek isteriz. Torba kanunun içinde örneğin benim, Zonguldak, Bartın milletvekillerimizin, muhalefetten pek çok milletvekilinin yıllardır uğraştığı, maden şehitlerinin tarih aralığına sıkıştırılmadan haklardan yararlanmasın. Buna iki elimizle “evet” oyu vermek isteriz ama öbür tarafta Türkiye'nin en önemli inanç gruplarından olan baş tacımız Alevilerin isyan ettiği maddeler var. Şimdi nasıl olacak da hepsini birlikte bir torbanın sonunda oylayacağız ve buna göre tarihin önünde tutum belirleyeceğiz? Bu torba yasa yöntemi gerçekten milletvekilinin göreviyle bağdaşmayan ve son derece yanlış, son derece çarpık, Adalet ve Kalkınma Partisinin çok özel şartlarda kullanılacak bir istisnayı kural hâline getirdiği bir durumdur. Buna olan itirazımızı dile getirelim. Aleviler bu ülkenin en kadim inanç gruplarıdır. Sivas'ta, Çorum'da, Maraş'ta çok acı olaylara maruz kaldılar. Talepleri yıllardır aynıdır ve maalesef bu konuda da iktidar adım atmamıştır. Yıllar önce bugünkü Cumhurbaşkanı “cemevi cümbüşevi” demişken ve bu dil yarası, yüreklerdeki kanattığı yara apaçık duruyorken seçimlere aylar kala Alevileri temsil eden geniş kitlelerin temsilcileri yerine bir grup seçilmiş kişiyle güya görüşmeler yapıp ondan sonra tüm Alevi

camiasına, inanç grubuna torba yasa dayatmasını kabul etmiyorlar, biz de kabul etmiyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – “Alevilik torbaya sığmaz.” diyorlar, aynı görüşü koruyoruz ve sanki kültürel bir etkinlik yapıyorlarmış gibi Kültür Bakanlığına bağlanacak. Kültür bütçesinden verilecek paralara değil, Alevilerin kendi inançlarının diğer inançlar gibi, kendi mezheplerinin diğer mezhepler gibi eşit ve adil şekilde devlet tarafından tanınmasına ihtiyaçları var. Geçmişte “Cemevi, cümbüşevi.” diyen kafa “cümbüşevi”ni tabii ki Kültür Bakanlığına bağlar. Oysa cemevi bir ibadethanedir. Cumhuriyet Halk Partili bütün belediyelerde camiler ve cemevleri eşit statüdedir, eşit hizmet alırlar, böyle bir ayrımcılığa tabi değildir. Bu ayrımcılığı yapmak, açılım maçılım değildir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – “Açılım yapacağız.” diye yola çıkıp da gelen Alevilerin temsilcilerinin otobüslerine polis bindirip otobüsleri şehir dışına kaçırmak neyin nesidir? “Açılım yapacağız.” diye söyleyip, gelen Alevilerin temsilcisinin, dedesinin kaşını açmak nedir, kolunu kırmak nedir? Alevi vatandaşlarımızın derin üzüntülerini paylaşıyoruz ve bunu bütün milletimize şikâyet ediyoruz. Sahada bu kavga yok. Bu açtığınız dil yaraları toplumda kapanmakta olan yaraları derinleştiriyor, yaralara tuz basıyor. Bunları yapmayın, bu torbadan ayırın ve istedikleri gibi özel bir kanunu, onlara yakışır, onlar için özel bir kanunu hep beraber çıkaralım. (CHP sıralarından alkışlar) Bu yaklaşım kabul edilemez.

Buradan sonra kullanacağım sözler, maalesef ortak bir başlıkta devletin çıkan çivisine ilişkindir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, toparlayalım lütfen.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Bu yüce çatı altında mesela, 16 tane avize var; sebebi, kurulan 16 Türk devletini temsil etmesi; yakamızda, rozetlerimizde bunlar var. Ya, bizim bir devlet geleneğimiz var.

Şimdi, bir partinin yeni propaganda ve seçim şarkısını Polis Bandosu’nu çaldırmak, bu devletin çivisini çıkarmaktır. Bu devlete değer veren herkese söylüyoruz: Bu devletin çivisini çıkarmak, milletin oyuyla şımarıp artık milletin aklıyla alay etmektir. Sonra bir de üstüne üstlük Emniyet Müdürlüğüne açıklama yaptırıp, bunu A Haber muhabirine yazdırıp hâlen daha “Türkiye’nin yüzyılını sahipleniyoruz...” Böyle bir açıklama olamaz, yapılamaz; böyle bir açıklama Emniyet Genel Müdürlüğüne de yakışmaz, İçişleri Bakanlığına da yakışmaz, Türkiye Cumhuriyeti’ne de yakışmaz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Yazıklar olsun bu kafadakilere ellerinde bulundurdıkları bu yetkiyle yaptıklarına. Ya, bir vicdanınıza sorun ya; altı ay sonra iktidar değişti, altı ay sonra geldi CHP, bando çalıyor CHP marşı; olur mu arkadaşlar? Emniyet Müdürlüğü diyor ki: “Altı okumuzu sahipleniyoruz.” Olur mu arkadaşlar? Biraz insaf, biraz vicdan, biraz edep; olmaz, yine olmaz.

Partili bir hanımefendiyi Endonezya’ya büyükelçi atadınız. Bakın, Endonezya’ya atanan hanımefendi, ağustosta Türkiye’ye gelmiş, o günden beri dönmemiş. Gelecek ay orada G20 var, “Git.” diyorlar, “Gitmem.” diyor. Ya, Dışişleri Bakanı şimdi Plan ve Bütçe Komisyonunda, bu tutanak onun önüne düşsün. Bu nedir ya? Bu haber hakkında sabahdan beri bir yalanlama yok, bir görevden alma yok, bir görevlendirme yok.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Son sözlerinizi alayım.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Tamamlıyorum.

Şımartılmış AK PARTİ’li, partili bir büyükelçi. Olur mu ya? Bu ülkenin büyükelçisi partili olur mu, eski milletvekili olur mu, Bakan Yardımcısı olur mu, siyasi kişilik olur mu ya?

Diğer taraftan, İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanımızın hâkimini değiştirmişsiniz. Cuma günü yargılanıyor. Arkadaş, sekiz yıllık yerde bir yıl görev yapmış, diyor ki: “Ahlaksızlığım yok, dosya bitirmemişliğim yok, bir şeyim yok. Ben iktidara yakınım ama ‘Bu davada dört yılı patlat, siyaset yasağı ver.’ Vicdanım el vermez.” “Ceza vereceğim ama bu dosyanın hakkı, iki yılla hükümün açıklanması geri bırakılır.” diyor. “Bunu söyledim diye adliyenin başındaki yönetici Hükümetle görüştü beni tayin etti.” diyor. Bakın, bu bir paralel yönetici. Hâkimler kimden talimat alacak? Ya, bu konuda bir soruşturma açtınız mı? Bu hâkime gidip sordunuz mu?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Özel...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Bitiriyorum, son sözüm.

BAŞKAN – Buyurun.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Devletin çivisini çıkaranlara yazıklar olsun! Millet bunu affetmez. Yok, efendim “Onu yaptık, bunu yaptık; rüzgâr dönecek, millet bizi seçecek.” Seçer mi ya, sen olsan seçer misin? Polis Bandosu’na parti marşı çaldırana bu millet seçer mi ya? (CHP sıralarından alkışlar) Eski milletvekili küsmesin, partiden istifade etmesin diye, Endonezya’yı küçük görüp Büyükelçiliğe lalettayın birini yollamış, kadın da kendini oraya layık görmemiş. Olur mu ya? Mahkemenin hâkimini bir yıl görev yapmışken, yedi yılı daha varken kararını önceden öğrenip ihbarla alınca size bu millet görev verir mi ya? Bu millet gün sayıyor, sandıkta sizinle hesaplaşacak. Vallahi, bu hesabı millettten gayrı kimse göremez, milletimize güveniyoruz. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkan Vekili Sayın Mustafa Elitaş.

Buyurun Sayın Elitaş.

25.- Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş’ın, şehit olan Halil Yıldız, Fırat Güner, İsmail Esmer ile Mustafa Öztürk’e, İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç ve Manisa Milletvekili Özgür Özel’in yaptıkları açıklamalarındaki bazı ifadelerine ve 364 sıra sayılı Kanun Teklifi’ne ilişkin açıklaması

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Türkiye Büyük Millet Meclisinin değerli milletvekillerini saygıyla selamlıyorum.

Haftamızın hayırlara vesile olmasını temenni ediyorum.

Öncelikle, geçtiğimiz günlerde PKK terör örgütünün yaptığı saldırılar sonucunda hayatını kaybeden Piyade Uzman Çavuş Halil Yıldız, Piyade Sözleşmeli Er Fırat Güner, Piyade Sözleşmeli Er İsmail Esmer ve Piyade Sözleşmeli Er Mustafa Öztürk’e Allah’tan rahmet diliyorum, kederli ailesine sabır ve başsağlığı temennilerimi iletiyorum. Vatan savunması için canlarını feda eden, ülkemizi dışarıdan gelen... Hain PKK terör örgütü, YPG ve onun diğer kolları ile gelişmiş ülkelerin taşeron olarak kullandığı bu örgütü lanetle telin ediyorum; şehitlerimize tekrar rahmet dileklerini iletirken saygıyla önlerinde eğiliyorum.

Bakın, hem HDP hem de Cumhuriyet Halk Partisi Grup Başkan Vekilleri “Cemevleriyle ilgili düzenleme, torba yasada nasıl gelir?” diye ifade ediyorlar. Bu kanunda 4 tane madde değiştiriyoruz. Bu maddenin biriyle 3194 sayılı İmar Kanunu’nda

değişiklik yapıyoruz. İmar Kanunu'nda yaptığımız değişikliklerle herhangi bir plan yapılırken okul, cami, park alanı vesaire koyarsanız, cemevi yerini de koymayı unutmayın diyoruz; 3194 sayılı Kanun. Arkasından 5216 sayılı Kanun'da değişiklik yapıyoruz. 5216 sayılı Kanun ne? Büyükşehir Belediyesi Kanunu. Büyükşehir Belediyesi Kanunu'nda da diyoruz ki: "Cemevlerini onarma ihtiyacı varsa bunların onarmalarını yap." Sonra 5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanunu'nda bir değişiklik yapıyoruz. İl Özel İdaresine de büyükşehir olmayan illerdeki özel idarelere de diyoruz ki: "Cemevlerinin herhangi bir ihtiyacı varsa bunu da yerine getir." Arkasından 5393 sayılı Belediye Kanunu'na bir hüküm koyuyoruz, ona da diyoruz ki: "Büyükşehir olmayan yerlerde, ilçelerde veya diğer illerde, yörende, belediyede cemevi varsa bu cemvlerinin ihtiyaçlarını karşılamak üzere görevini yerine getir." diye bir görevlendirme yapıyoruz.

Allah aşkına 4 kanunda değişiklik yapıyoruz, bu torba maddeleri değil mi? Bir konuyu, temeli üzerinde yapılan bir konuyu değerlendirirken kod kanun yapabilmeniz mümkün değil.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Ama siz belirli kanunlarda değişiklik yapan maddeleri ortaya koyduğunuz takdirde, şimdi, 25 maddelik kanunda 4 tane veya 5 tane konu var ama 5 tane konuyu değerlendirdiğinizde belki 17-18 kanunda değişiklik yapan hükümler var. Bunu arkadaşlarımız nereden gördüyse bize de ziyarete geldiler, cemevinden ve Alevi derneklerinden 6 arkadaşımız bize geldiler, sitemlerini iletiler, dediler ki: "Bizi niye bir torba kanunda değerlendiriyorsunuz?" Arkadaşlar, bunun usulü, esası bu çünkü 5 tane, 6 tane, 10 tane madde koyduğunuzda birbirini tamamlayan hükümler varsa bunlar başka kanunlarda yapılan düzenlemelerin bir araya getirilmesidir. Nitekim İç Tüzük'ün 91'inci maddesindeki temel kanun hükümlerine de çok uygun bir düzenlemedir. Yani buna niye itiraz ettiklerini anlayamadım ama kamuoyunda diyorlar ki: "Bizi torbanın içine niye koyuyorsunuz?" Allah aşkına bunu başka nereye koyalım?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Belediye Kanunu'nda, İl Özel İdaresi Kanunu'nda, Büyükşehir Belediyesi Kanunu'nda ve İmar Kanunu'ndaki değişiklik için o zaman her biri için 1 madde getirelim, diyelim ki: "İmar Kanunu'nda, 3194 sayılı Kanun'da şu değişikliği yaptık; 2'nci madde yürürlük, 3'üncü madde yürütme olsun. Arkasından, 5393 sayılı Kanun'da bir değişiklik yapalım; 2'nci madde yürürlük, 3'üncü madde yürütme olsun." Bakın, arkadaşlar, öylesine bir noktaya geliyor ki maalesef bu Alevi dernekleri de bu yapılan işlemin farklı noktalara gittiğini, onları küçümsediğimiz şekilde bir algı oluşmasına sebebiyet veriyor. Eyvallah, siyaset, inandıklarını başkasına inandırmaktır ama çarpıtarak, bir toplumu, bir kitleyi haksız yere, yaptığımız bir düzenlemeye itiraz hakkı getirmek yönünde Türkiye Büyük Millet Meclisi önünde eylem yaptırarak bunları bu hâle getirmek de haklı bir davranış şekli değildir.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Kendi iradeleri, biz mi yaptırarak yani? Ya, kurumların kendi iradesi Başkanım, biz mi yaptırarak yani? Allah Allah ya.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Demokrasi en önemli söz söyleme yeridir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayalım lütfen.

MUSTAFA ELİTAŞ – Demokrasinin en önemli kurumu Türkiye Büyük Millet Meclisidir. Türkiye Büyük Millet Meclisi önünde böylesine eylem yapmalarını doğru bulmuyorum.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Sanki biz topladık getirdik buraya onları?

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Geldiler bizimle görüştüler, tüm siyasi partilerle görüştüler; onlara fikirlerini iletiler. Zaten eylem ne için yapılır? Fikirleri söylemek için yapılır. Bütün siyasi partilerle, bizden 2 Grup Başkan Vekiliyle görüştüler, diğer partilerden Grup Başkan Vekilleriyle veya partili yetkililerle görüştüler. Yani bu görüşmelerle iktifa etmeyip de bu kanun maddelerini "Alın, başınıza çalın." demiş.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Kabul etmiyorlar Başkan önerinizi.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Ya, Allah aşkına, bu kanun maddelerinde ne var ki başa çalınacak?

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Anlatacağız.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Allah aşkına, cemvlerini veya Alevi derneklerini, Alevi mezhebine mensup olan insanları aşağılayıcı ne var ki burada başımıza çalınacak bir durum söz konusu olsun.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Ne olduğunu anlatacağız tek tek Başkan.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Bakın, değerli arkadaşlar, bunu ben doğru bulmuyorum, haksız buluyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Bitiriyorum Sayın Başkan.

25 maddelik kanun teklifinin 1'inci maddesinde yurt dışından çeşitli yollarla araç ithal eden firmaların, distribütör hâlindeki firmaların vatandaşları mağdur etmemek, farklı araç getirmemek adına yaptıkları bir teminatla ilgili düzenleme söz konusu.

Diğer taraftan, kamulaştırmazsız el atmalarla ilgili belediyelerin sıkıntıya düştüğü bazı konular vardı, 5 maddeyle ilgili o konu. Bir de sosyal denge tazminatı... Tüm büyükşehir ve diğer belediyelerde çalışanlarına verdikleri bir düzenleme söz konusuydu. Bütün belediye başkanlarının istedikleri bir düzenlemeydi bu. O düzenlemeyi yapıyoruz.

Bu kanun teklifinin hayırlı uğurlu olmasını temenni ediyor, yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Başkanım...

BAŞKAN – Sayın Özgür Özel...

26.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkanım, karşılıklı sürdürmeyelim ama "çarpıtarak" bir de "eylem yaptırarak" falan dedi. Bir, bizim sivil toplumla ilişkimiz, AKP'nin arka bahçesindeki sivil toplum taklidi yapan dernekçiklerle ilişkisinden farklı. Biz kimseye bir eylemi yaptırmayız. Bir eylem yapılır, haberimiz olursa ve eylemin ruhuyla bağdaşıyorsa ya da o eylemin güvenle yapılması için sorumluluk hissediyorsa orada oluruz. Sizin arka bahçenizdeki sivil toplum örgütü taklidi yapan yandaş dernekçikleriniz ile bugün eylem yapan ve kendi iradelerine sahip federasyonları birbirine karıştırmayın, sizi bundan menederiz.

İkincisi, "çarpıtma" diyor. Diyor ki: "Temel kanun esaslarına uygun." falan. Tamamen yanlış. Temel kanun bir disiplini, bir hukuk dalını sistematik ve bütünüyle ve kapsamlı olarak...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Ya, bu torbanın içinde kendiniz saydınız; vergi affı da var, madenciye hak vermek var,

Belediye Başkanına özlük hakkı var, Anayasa Mahkemesinin iptal ettiği Fiyat İstikrarı Komisyonunun kurulması var. Biz Yassıada kanununu neden böyle bir torbaya atmadık, neydi gerekçemiz? Dedik ki: Çok tarihî bir adım atılıyor, bu işin ruhuna torba yakışmaz. Bunun kendine ait bir kanunu olacak. Sanki şey gibi anlatıyorsunuz: 4 madde var. İnsanlar şunu mu dedi size? “Buradaki 4 madde kendi istedikleri gibi düzenlensin.” Yürürlükle 6 maddelik bir kanun getirdiniz, e, bu da torba. Öyle bir şey demiyorlar. Bu torbanın içinde onları çalkalamanız onların hissiyatını incitiyor, saygısızca geliyor.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Hiç böyle bir şey değil. Amasra’daki şehitlerin hissiyatını incitiyor mu bu yaptığımız şey?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Siz kendiniz açısından önemli gördüğünüz bir maddeyi, böyle bir maddesinde efendim, abuk sabuk işlerin olduğu, bir maddesinde başka bir şeyin olduğu bir torbanın içinde nasıl görmek istemezseniz Aleviler de kendilerinin standart, bir ayda 2 tane çıkan, birbiriyle alakasız maddelerin içindeki bir torbada çalkalanmalarını istemiyorlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Bir cümle...

BAŞKAN – Sayın Özel, bir cümle alayım.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Ayrıca da camiye nasıl bir statü veriyorsan, camiye nereye bağlıyorsan, camide görev yapan din görevlilerimizi nasıl görüyorsan cemevinin de o şekil de görülmesinin eşit talebini iletiyorlar. Bunun karşısındaki her şeyi kendi inançlarına hakaret görüyorlar, haklılar. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Oluç.

27.- İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç’un, Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş’ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın vekiller, şimdi birincisi: Sayın Elitaş, herhâlde diliniz sürçtü diye düşünüyorum. Biz kimseye eylem filan yaptırmadık. Alevi örgütlerinin, derneklerinin federasyonları, bir araya gelmiş 8 büyük kurum; Alevi toplumunu temsil eden ve milyonlarca Alevi’yi gerçekten temsil eden 8 kurum bir araya gelmiş, demokratik bir protesto hakkını kullanıyor. Bizim haddimize mi ya, Alevi derneklerine, federasyonlarına diyeceğiz ki: “Gelin, Meclisin önünde eylem yapın!” Kendi iradeleridir yani hakaret etmemek lazım insanlara, kendi iradeleridir. Biz sadece dayanışma göstermek için orada bulunduk; birincisi bu, bunu bir söylemiş olayım.

İkincisi, ya, buradaki temel mesele -siz defalarca Alevi çalıştayları yaptınız üstelik- Alevi toplumunun bu ülkede bir eşit yurttaşlık talebi var ve sorunları var, yeni değil bu; bu sorunları hep tartışıyorlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

METİN GÜNDOĞDU (Ordu) – İyi niyetli bir adım var burada.

BAŞKAN – Buyurun.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Sizin iktidarınız döneminde de bunlar tartışıldı ve hâlâ da tartışılıyor. Şimdi, onların birtakım hassasiyetleri var ve bu hassasiyetler göz önüne alınmıyor; ikincisi bu, bunu söylemek istiyorum.

Bir diğeri, çok açık ve net söylüyorlar ya “Alevilik tanımını iktidar bize yapmasın. Biz iktidarın yaptığı tanım doğrultusunda kendi inancımızı, kültürümüzü yaşamak zorunda değiliz.” diyorlar.

Ve “Cemlevleri ibadethanedir.” diyorlar, böyle bakıyorlar cemevlerine. Şimdi, siz cemevlerini “ibadethane” diye görmediğiniz ve bunu da kabul etmediğiniz için zaten bütün bu sorunlar yaşanıyor. Biz bunları tartışmak istiyoruz, Aleviler de bunları tartışmak istiyor. Aslında cemevleri “ibadethane” olarak kabul edilse ve öyle tanınsa o zaman bütün bu yapılan yasal düzenlemelerin hepsi aslında gereksiz hâle gelir. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin de bu doğrultuda verdiği kararlar vardır ama siz, tabii, onu da çok fazla takmıyorsunuz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım Sayın Oluç.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) - Bitiriyorum efendim.

Biraz evvel de örnek verdim yani Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin kararlarını da takmıyorsunuz ama Alevi örgütlerinin ve Alevi topluluğunun çok uzun zamandır açık ve net ifade ettiği “Cemevleri ibadethanemizdir ve biz bunu bu şekilde uyguluyoruz, o mekânları öyle kullanıyoruz ve öyle yapmaya devam edeceğiz.” anlayışına da en ufak bir şekilde yaklaşım göstermiyorsunuz. Sorun bundan kaynaklanıyor, bunları tartışmak istiyoruz. “Alevi kurumlarıyla birlikte Meclisteki partiler bir araya gelsin ve bir Komisyon çalışması yapılarak bir yasal düzenleme ortaya çıkarılsın.” diyorlar. Talepleri bu esas itibarıyla; biz de bunların sözcülüğünü yapmış oluyoruz, halka iletmış oluyoruz bu talepleri.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Oluç.

Sayın Grup Başkan Vekilleri, kanun teklifi geldiğinde daha detaylı tartışacağınızı düşünüyorum.

Gündeme geçiyoruz.

Başkanlığın Genel Kurula sunuşları vardır.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının Türkiye Büyük Millet Meclisi ve Sayıştayın 2021 yılı harcamalarına ait dış denetim raporlarının inceleme sonuçlarına ilişkin tezkeresi vardır, okutup bilgilerinize sunacağım.

VI.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

A) Tezkereler

1.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, 6253 sayılı Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı İdari Teşkilatı Kanunu ile 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu’na göre Türkiye Büyük Millet Meclisi ve Sayıştayın 2021 yılı harcamalarına ilişkin dış denetim raporlarının inceleme sonuçlarına ilişkin tezkeresi (3/2097)

4/11/2022

Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kuruluna

6253 sayılı Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı İdari Teşkilatı Kanunu’nun 37’nci maddesi ile 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu’nun 69’uncu maddesi kapsamında düzenlenen Türkiye Büyük Millet Meclisi ve Sayıştayın 2021 yılı harcamalarına ilişkin dış denetim raporları Başkanlık Divanının 13 Ekim 2022 tarihli toplantısında, üst yöneticilerin cevapları da dikkate alınarak görüşülmüş ve ekteki inceleme sonuçlarının Genel Kurulun bilgisine sunulmasına karar verilmiştir.

Bilgilerine sunulur.

Mustafa Şentop
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanı

Türkiye Büyük Millet Meclisi ve Sayıştay 2021 Yılı Dış Denetim Raporları İnceleme Sonuçları

I. Türkiye Büyük Millet Meclisinin Dış Denetim Raporu İnceleme Sonuçları

Türkiye Büyük Millet Meclisinin 2021 mali yılı hesaplarının dış denetimini yapmak üzere görevlendirilen Sayıştay Uzman

Denetçileri tarafından düzenlenen 20/9/2022 tarihli Dış Denetim Raporu'nda; 2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu'yla tahsis edilen ödeneklerin, harcama birimleri tarafından kullanımı sırasında düzenlenen harcama belgelerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygun olup olmadığı, hazırlanan mali tabloların doğruluğu, denkliliği ve güvenilirliği hususlarının incelendiği belirtilmiştir.

Ayrıca, yapılan inceleme sırasında 2021 yılına ait cetvel ve tablolarda gösterilen gider rakamlarının; doğru ve denk olarak kaydedilip kaydedilmediği, toplamalarının doğru, denk ve tutarlı olup olmadıkları ve hesapların birbirleriyle mutabık bulunup bulunmadıklarına bakıldığı, bütçede tahmini olarak yer alan kullanılabilir ödenek rakamlarıyla kesin hesap sonuç rakamları karşılaştırılmak suretiyle gerçekleşme oranlarının ve uygunluk durumlarının kontrol edildiği, programa alınan yatırımların gerçekleştirilip gerçekleştirilmediğinin araştırıldığı, kesin hesap cetvelindeki rakamların dayanağını oluşturan ödeme emirleri ve eki sarf belgelerin ilgili mevzuata uygunluğunun örnekleme yoluyla denetlendiği ifade edilmiştir.

Raporda özetle;

TBMM Başkanlığı 2021 yılı başlangıç ödeneğinin 1.894.056.000,00 TL olduğu, yıl içinde yapılan aktarmalar ve eklemelerle birlikte 1.894.561.721,56 TL'ye çıktığı, 31/12/2021 tarihi itibarıyla bu ödeneğin 1.859.498.404,74 TL'sinin, başka bir deyişle yüzde 98,1'inin harcadığı,

Ekonomik sınıflandırmaya göre harcamalara bakıldığında; personel giderleri için ayrılan ödeneğin yüzde 97,9 oranında kullanıldığı, sosyal güvenlik kurumlarına devlet primi ödemelerine ayrılan ödeneğin yüzde 94,9 oranında kullanıldığı, mal ve hizmet alımlarında ödeneğinin yüzde 97,3 oranında kullanıldığı, sermaye giderleri ödeneğinin yüzde 99,9 oranında kullanıldığı, cari transferler ödeneğinin yüzde 100 oranında kullanıldığı, sermaye giderleri ödeneğinin yüzde 99,9 oranında kullanıldığı, sermaye transferlerine ayrılan ödeneğin ise yüzde 100 oranında kullanıldığı,

TBMM Başkanlığı Strateji Geliştirme Başkanlığınca arşivlenen ödeme emri belgeleri ve muhasebe işlem fişleri tutarlarıyla bunların kaydedildiği ilgili hesaplardaki tutarların mutabık olduğu,

2021 yılı kesin hesap cetvellerinde gösterilen gelir-gider rakamlarının doğru ve denk olduğu, harcama evrakıyla tevsik edildiği, ödenek üstü harcama yapılmadığı,

Strateji Geliştirme Başkanı, harcama birimleri başkanları ve diğer personelin, mali işlemlerin yürütülmesine ilişkin harcama belgelerinin düzenlenmesinde ve muhasebe kaydında, ilgili mevzuatta düzenlenen usul ve esaslara uygun şekilde işlem yaptıkları,

Üst yöneticinin; kalkınma planına, yıllık programa, kurumun stratejik plan hedefleri ile hizmet gereklerine uygun olarak bütçe hazırlanması ve uygulanmasına, kaynakların etkili, ekonomik ve verimli şekilde elde edilmesini ve kullanımını sağlamaya özen gösterdiği

ifade edilmiş ve

Harcama belgelerinin ve eklerinin incelenmesi neticesinde iş ve işlemlerin mevzuata uygun şekilde gerçekleştirildiğinden bahisle herhangi bir bulgu ve tenkide yer verilmemiştir.

Dış denetçilerin önerileri dikkate alınarak düzenlenen üst yönetici cevabında;

2021 yılı bütçe gerçekleşmesinin yüzde 98,1 olduğu, mal ve hizmet alımı giderleri kodunda kullanılmak amacıyla bütçeye konulan ve/veya ilave edilen ödeneğin yüzde 99,9 oranında kullanıldığı,

Kurumun plan ve programında gösterilen alım ve yapım hizmetlerinde kullanılmak amacıyla öngörülen ve 2021 yılı bütçesine konulan ödeneğin aynı yıl içinde kullanıldığı, böylece, kurumun amaç, hedef ve planına uygun harcama yapıldığı,

2022 Yılı Yatırım Programı'nda yer alan projelerin etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde kullanılması suretiyle yıl sonunda sermaye giderlerindeki bütçe gerçekleşme oranının yüksek oranda gerçekleşeceğinin öngörüldüğü, bununla beraber, 2023 Yılı Yatırım Programı'nda yer alması öngörülen projelere ilişkin ön hazırlık çalışmalarının da başlatıldığı,

Dış Denetim Raporu'nun "Sonuç" bölümünden de anlaşıldığı üzere; idarenin mali faaliyet, karar ve işlemlerinin 5018 sayılı Kanun ve diğer yasal mevzuat hükümleri çerçevesinde yürütülmekte olduğu, bundan sonraki süreçte de yasal çerçeve içinde faaliyet sürdürürken kurum kaynaklarının etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde kullanılmasına azami gayret ve özen gösterileceği ifade edilmiştir.

II. Sayıştayın Dış Denetim Raporu İnceleme Sonuçları

Sayıştay Başkanlığının 2021 mali yılı hesaplarının dış denetimini yapmak üzere Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlık Divanınca görevlendirilen İçişleri Bakanlığı mülkiye müfettişleri tarafından düzenlenen 10/8/2022 tarihli Dış Denetim Raporu'nda; 2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu'yla tahsis edilen ödenekler kapsamında yapılan harcamalar ve bunlara ilişkin belgeler esas alınarak, bu ödeneklerin kullanımı sırasında düzenlenen harcama belgelerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygun olup olmadığı, kamu kaynaklarının ekonomik, etkili ve verimli olarak kullanılıp kullanılmadığı, yapılan harcamaları gösteren mali tabloların güvenilirliği ve doğruluğu hususlarının incelendiği belirtilmiştir.

Raporda özetle;

Sayıştay Başkanlığına 2021 yılı bütçesinde 441.550.000,00 TL ödenek tahsis edildiği, bu ödeneğin 390.824.239,63 TL'lik kısmının harcadığı (yüzde 88,51), söz konusu bütçe ödenekleri ve harcama rakamları oransal olarak karşılaştırıldığında ise 2020 yılında tahsis edilen bütçe ödeneğinin yüzde 79,71'inin, 2021 yılında ise yüzde 88,51'inin harcadığı belirtilmiştir.

Raporda, harcama belgelerinin incelenmesine ilişkin olarak;

Kamu İhale Kanunu'nun 22/d maddesi uyarınca yapılan bazı alımlara ilişkin evrakın ekinde faturanın aslı yerine fotokopisinin eklendiği,

Bazı yurt içi geçici görev yolluk bildirimlerine eklenen faturalarda, denetçinin konakladığı günleri gösterir konaklama giriş ve çıkış tarihlerinin bulunmadığı,

Yurt içi geçici görevlere ilişkin bazı harcırah beyannamelerinin ilgili kişi tarafından memuriyet mahalline dönüş tarihinden itibaren bir aylık süre zarfında tevdi edilmediği,

Bazı yurt içi geçici görev yolluk bildirim evraklarında daksil kullanıldığı, rakamların üzerlerinin çizilerek düzeltme yapıldığı ve paraf atıldığı

tespit ve değerlendirmelerinde bulunulmuştur.

Raporun sonuç bölümünde;

Kurumun ödeme emri belgeleri ve muhasebe işlem fişlerine dayalı olarak tahakkuk ettirdiği ödemeleri ile banka hesap özetlerinin mutabık olduğu,

Kesin hesap cetvellerinde gösterilen gelir-gider rakamlarının doğru ve denk olduğu, ödenek üstü harcama yapılmadığı,

Sayıştay Başkanının üst yönetici olarak, bütçeyle verilen kamu kaynaklarının etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde kullanılmasını temin edecek mali tedbirlerin alınmasında, 5018 sayılı Kanun'da öngörülen mali yönetim ve kontrol sisteminin işleyişinin gözetilmesinde, görev ve sorumlulukların yerine getirilmesinde üstün gayret gösterdiği,

Harcama yetkilisi, gerçekleştirme görevlisi, mali hizmetler birim yöneticisi ve muhasebe yetkilisinin, mali mevzuatın

uygulanmasında ve gerekli tedbirlerin alınmasında azami çaba sarf ettikleri,

İdarenin mali faaliyetle ilgili karar ve işlemlerinin 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ve ilgili diğer mevzuat çerçevesinde yürütüldüğü kanaat ve sonucuna varıldığı belirtilmiştir.

Bu çerçevede, dış denetçilerin denetim bulguları ve önerileri dikkate alınarak düzenlenen üst yönetici cevabında;

E-arşiv fatura ve e-fatura olarak Sayıştay Başkanlığına ibraz edilen faturalar birim yetkili personeli tarafından Hazine ve Maliye Bakanlığı sistemleri üzerinden kontrol edilerek kaşe ve imza edildiği, bu minvalde ödeme emri belgesine ek fatura üzerindeki kaşe ve imzanın fotokopi olmaması hususunda gerekli hassasiyetin gösterileceği,

Sayıştay Başkanlığı mensuplarının düzenlenen harcırah beyannamelerinin hassasiyetle kontrol edildiği, görevlendirme süreleri ile faturaya esas konaklama gün sayılarının da karşılaştırıldığı ifade olunmakla beraber bundan sonraki süreçte beyannameye ekli faturalarda konaklanan tesise giriş ve çıkış tarihlerinin de ayrıca belirtilmesi hususunda gerekli hassasiyetin gösterileceği,

Sayıştay denetçilerinin yerinde denetim faaliyetlerine ilişkin yurt içi geçici görev yolluğu ödemelerinin yoğun bir şekilde yapıldığı, bu kapsamda harcırah avanslarının zamanında kapatılması hususunda azami özen gösterildiği ifade edilmekle beraber, nadiren de olsa harcırah beyannamesinin zamanında tevdi edilmemesi durumunda, harcırah avansının geç kapatılması sebebiyle oluşan yasal faiz tutarının hesaplanarak ilgililerden tahsil edildiği,

Harcırah beyannameleri kontrol edilirken maddi bir hatanın tespiti durumunda, bu hatanın fazla ödemeye sebebiyet vermemesi için, mevcut beyanname üzerinde düzeltme işleminin yapıldığı ve beyanname sahiplerince paraf atıldığı, bundan sonraki süreçte maddi hata tespit edilen harcırah beyannamelerinin ilgilisi tarafından yeniden düzenlenmesinin temin edilip müteakiben işlemlerin yürütülmesi hususunda gerekli hassasiyetin gösterileceği

ifade edilmiş ve Dış Denetim Raporu'nda yer alan öneriler kapsamında gerekli tedbirlerin alınacağı belirtilmiştir.

BAŞKAN – Bilgilerinize sunulmuştur.

ERHAN USTA (Samsun) – Sayın Başkan, kısa bir söz talebim var.

BAŞKAN – Sayın Usta, buyurun.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

28.- Samsun Milletvekili Erhan Usta'nın, Türkiye Büyük Millet Meclisi ve Sayıştayın 2021 yılı harcamalarına ilişkin dış denetim raporlarının inceleme sonuçlarına ilişkin açıklaması

ERHAN USTA (Samsun) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Şimdi, hazır Sayıştayın bu raporları okunmuşken bir konuyu hem tutanaklara geçmesi açısından hem de milletimize bir kez daha iletmek açısından ifade etmek istiyorum.

Şimdi, Sayın Başkan, dünyanın gelişmiş, modern bütçe sistemi olan bütün ülkelerde kesin hesaplar bütçe komisyonlarında görüşülmez, ayrı komisyonları vardır. Şimdi, bakın, bütçe görüşmeleri var. Bizde kesin hesap hiçbir şekilde bir heyecan yaratmıyor, kesin hesapla ilgili hiçbir tartışma da olmuyor, bugün buralarda da okunuyor, işte, diğer kurumlarınki de aynı şekilde. Hâlbuki, biz öteden beri -bu, aslında, geçmişte Hükümetin bir kısım dokümanlarında da yer aldı- hep şunu söylüyoruz: Yani, kesin hesap komisyonları Bütçe Komisyonundan ayrı bir komisyon olmalı ve burası muhalefet partisinin başkanlığında bir komisyon olmalıdır. O zaman, Türkiye Büyük Millet Meclisinde, kaynakların gerçekten etkin, ekonomik, verimli kullanılıp kullanılmadığı konusu çok daha iyi tartışılacaktır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

ERHAN USTA (Samsun) – Bir konu daha, hele hele şimdi Sayıştayın performans denetimi yapmadığı, Sayıştay denetçilerinin bağımsızlığını kaybettiği, Sayıştay başkanlarının ve Sayıştay idarecilerinin bizzat Sayıştay denetçileri üzerinde baskı uyguladığı, filigran sistemini getirdiği bir ortamda Sayıştay raporlarından zaten bir şey çıkmaz. Yani, dolayısıyla, işte, bunlar böyle okunuyor, geçiyor fakat hakikaten bu milletin kaynaklarının, bu devletin kaynaklarının nasıl kullanılıp kullanılmadığı konusunda ne Türkiye Büyük Millet Meclisi gerçek bir bilgiye sahip oluyor ne de Türk milleti gerçek bir bilgiye sahip oluyor; bunların düzeltilmesi lazım. Ben bu konuyu takdirlerinize arz etmek istedim.

Teşekkür ederim.

VI.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI (Devam)

A) Tezkereler (Devam)

2.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, NATO Parlamenter Asamblesi Türk Grubunda, Aksaray Milletvekili Cengiz Aydoğdu'nun istifasıyla boşalan üyelik için Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu Başkanlığınca aday gösterilen İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi'nin üyeliğinin Başkanlık Divanı kararıyla uygun bulunduğu ilişkin tezkeresi (3/2098)

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının bir tezkeresi daha vardır, okutup bilgilerinize sunacağım.

8/11/2022

Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kuruluna

Aksaray Milletvekili Cengiz Aydoğdu'nun istifasıyla boşalan NATO Parlamenter Asamblesi Türk Grubu üyeliği için 28/3/1990 tarihli ve 3620 sayılı Türkiye Büyük Millet Meclisinin Dış İlişkilerinin Düzenlenmesi Hakkında Kanun'un 2'nci maddesine göre Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu Başkanlığınca aday gösterilen İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi'nin üyeliği mezkûr kanunun 12'nci maddesi uyarınca 31/10/2022 tarihli ve 91 sayılı Başkanlık Divanı Kararı'yla uygun bulunmuştur.

Genel Kurulun bilgilerine sunulur.

Mustafa Şentop
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanı

BAŞKAN – Bilgilerinize sunulmuştur.

Sayın Arkaz...

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

29.- İstanbul Milletvekili Hayati Arkaz'ın, 3-9 Kasım Organ Nakli Haftası'na ilişkin açıklaması

HAYATİ ARKAZ (İstanbul) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

3-9 Kasım arası Organ Nakli Haftası'dır. Organ bağışlayan insanlar, ihtiyacı olanlara umuttur. Organ bağışlamak hayat kurtarmakla eş değerdir. Organ bağışlamak geleceğe ulaşmaktır, hayatları değiştirmektir. Türkiye'de organ bağışı merkezleri oldukça başarılıdır. Hekimlerimiz organ nakli konusunda ciddi başarılar göstermektedir. Türkiye organ nakli konusunda dünya standartlarının çok üstündedir. Organ bağışının teşvik edilmesi oldukça önemlidir. Bir hekim olarak vatandaşlarımızı organlarını bağışlamaya davet ediyorum.

Genel Kurulu saygılarımla selamlıyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Aydınlik...

30.- Şanlıurfa Milletvekili Aziz Aydınlik'ın, uyuşturucuyla mücadeleyle ilişkin açıklaması

AZİZ AYDINLIK (Şanlıurfa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Genel Başkanımız Sayın Kemal Kılıçdaroğlu'nun dediği gibi, madde bağımlılığı nedeniyle evlerin içinde yürek yangını var. Aileler bir başına mücadele ediyor. Ne yazık ki madde kullanımı Şanlıurfa'da çok büyük bir sorun. Uyuşturucuyla mücadele etmeye çalışan annelerin, babaların çaresizliğine şahit oluyorum. Özellikle, Şanlıurfa'mızın yoksul mahallelerinde uyuşturucu satıcıları kol geziyor, küçük evlatlarımızı madde bağımlısı yapıyorlar. Sokakta vatandaşlarımızdan çok fazla şikâyet alıyorum, ne yazık ki madde ucuz ve ulaşılabilir hâle geldi. Buradan iktidara sesleniyorum: Bu bataklıktan çocuklarımızı kurtarın.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Kaplan...

31.- Gaziantep Milletvekili İrfan Kaplan'ın, uyuşturucuyla mücadeleyle ilişkin açıklaması

İRFAN KAPLAN (Gaziantep) – Teşekkürler Sayın Başkan.

AK PARTİ sayesinde ne yazık ki vatandaşlarımızda akıl ve ruh sağlığı kalmadı. Artan şiddet, cinayet olayları, tacizler, intiharlar, tecavüzleri görünce toplumun ne hâlde olduğunu görüyoruz. Bugün ülkemizde uyuşturucu kullanımı 10 yaşına kadar düştü, artık bireysel değil, toplumsal ve ciddi bir sorun hâline geldi. İçişleri Bakanlığı uyuşturucuyla ilgili etkin bir mücadele yapmıyor, evlatlarımız zehirlenmeye devam ediyor. Geline nokta içler acısı, her gün bir sürü evladımız uyuşturucu yüzünden vefat ediyor. AMATEM'ler artırılmalı, uyuşturucuyla mücadelede devlet üzerine düşeni acilen yapmalıdır.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Gökçel...

32.- Mersin Milletvekili Cengiz Gökçel'in, Uluslararası Tarsus Festivali'ne ilişkin açıklaması

CENGİZ GÖKÇEL (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Hafta sonu Tarsus ilçemizde Uluslararası Tarsus Festivali, Mersin Büyükşehir Belediyemiz tarafından "Kleopatra Yılı" temasıyla düzenlendi. Hristiyan inancında önemli bir yeri olan Aziz Saint Paul'un evinin bahçesine yapılmış Saint Paul Kuyusu'ndan, Mısır'ın ünlü kraliçesi Kleopatra'nın Tarsus'a giriş yaptığı, şu anda ayakta kalan tek yapı Deniz Kapısı, diğer adıyla Kleopatra Kapısı'na, Tarsus ilçemizin tarihine şahit olduk. Kleopatra Kapısı'nda başlayan festival hem turistlere hem de Tarsuslulara dolu dolu üç gün yaşattı. Atölyelerden konserlere, birçok etkinliğe ev sahipliği yaptı Tarsus. Yapılan festivaller kentlerimizin tanıtımı için çok önemli. Festivali hayata geçiren Mersin Büyükşehir Belediye Başkanımız Sayın Vahap Seçer'e ve emeği geçen herkese sonsuz teşekkür ediyorum. Tarsuslulara, Mersinlilere hayırlı olsun.

BAŞKAN – Sayın Ersoy...

33.- Adana Milletvekili Ayşe Sibel Ersoy'un Dünya Şehircilik Günü'ne ilişkin açıklaması

AYŞE SİBEL ERSOY (Adana) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Şehirler tarihsel ve kültürel geçmişimizin, bugünümüzün ve geleceğimizin ortak yaşam alanlarıdır. Doğanın, kültürün, kentlilik bilincinin korunduğu her şehir, insanlık için bir iz niteliğindedir. Her yıl 8 kasımda kutlanan Dünya Şehircilik Günü'nde, tüm altyapı ve üstyapı yatırımlarıyla Sıfır Atık Projesi'ni uygulamaya olanak sağlayan ve iklim değişikliğinin olumsuz etkilerinden olabildiğince uzak inşa edilmiş şehirlerimizle gelecek nesillere yaşanabilir, çevreci, planlı, yeşil ve sürdürülebilir şehirler bırakmaya vesile olması temennisiyle Dünya Şehircilik Günü'nü kutlarız.

BAŞKAN – Birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 16.37

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 16.50

BAŞKAN: Başkan Vekili Haydar AKAR

KÂTİP ÜYELER: Mustafa AÇIKGÖZ (Nevşehir), İshak GAZEL (Kütahya)

-----0-----

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 17'nci Birleşiminin İkinci Oturumunu açıyorum.

İYİ Parti Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

VII- ÖNERİLER

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri

1.- İYİ Parti Grubunun, Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu ve arkadaşları tarafından, stajda geçen sürelerin emeklilik kapsamında sayılmamasından kaynaklanan sorunlar hakkında çözüm önerileri geliştirilmesi amacıyla 25/3/2022 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 8 Kasım 2022 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

8/11/2022

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 8/11/2022 Salı günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Erhan Usta

Samsun

Grup Başkan Vekili

Öneri:

Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu ve 19 milletvekili tarafından, stajda geçen sürelerin emeklilik kapsamında sayılmamasından kaynaklanan sorunlar hakkında çözüm önerileri geliştirilmesi amacıyla 25/3/2022 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerin 8/11/2022 Salı günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – İYİ Parti grup önerisinin gerekçesini açıklama üzere söz talep eden Eskişehir Milletvekili Sayın Arslan Kabukcuoğlu.

Buyurun Sayın Kabukcuoğlu. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA ARSLAN KABUKCUOĞLU (Eskişehir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; grubumun çıraklıkta sigortalılık konusunda vermiş olduğu Meclis araştırması önergesi üzerinde söz almış bulunuyorum. Hepinizi saygıyla selamlarım.

Mesleki ve teknik okullarda staj eğitimi verilen 517 bin civarında öğrencimiz vardır, bu sayı her yıl tekrarlanmaktadır. Mesleki ve teknik okullarda pratik eğitim öne çıkmaktadır. Bu grup öğrencilerin istihdam edileceği alanlarda önemli bir iş gücü

yetersizliği vardır. Yükseköğrenim gençleri uzun bir eğitim görüp iş güçlerini rahatlıkla istihdam edecek alan bulamazken meslek okullarının böyle bir şansı var. Ne çare ki biz, ihtiyaç fazlası insan gücü yetiştirmeye devam ederken, ihtiyaç duyulan grupta insan gücü yetiştirmekte âciziz.

Hükümetin başarısız personel, öğrenci planlaması karşısında kurumlar çözüm arıyorlar. Örneğin, Eskişehir Sanayi Odası Başkanlığı kendi ihtiyacını karşılamak için bir eğitim kurumu kurdu. Bunu yapan başka sanayi bölgesi başkanlıklarını da duyuyoruz. Millî Eğitim Bakanlığı diğer bakanlıklarla görüşerek meslek liseleri yatırımını artırmak zorundadır. Toplumun konuya daha da yönlendirilmesi, okulların cazibesinin artırılması için öğrencilerin sigortalarının başlangıcının emeklilik sigortasının da başlangıcı olarak kabul edilmesi meslek liselerine talebi artıracaktır. Meslek liselerinin pek çok eksikliği vardır. Hükümet meslek lisesi eğitimini özendirici tedbirler almalıdır. Buradaki öğrencilerin özlük haklarının düzeltilmesi en somut özendirici örnek olacaktır.

Bir yandan eğitimi devam ederken bir yandan da çalışma yaşamına adapte olmaya çalışan pek çok öğrenci zorunlu mesleki staja tabi tutulmaktadır. Pratik eğitim ile teorik eğitimin bir arada yürütülmesi kaliteli eğitim için altın standarttır.

Bazı meslek gruplarının stajında sigortalılık emeklilik sigortası başlangıcıyken bazı meslek grupları için bu sigortalılık emeklilik sigortası başlangıcı sayılmıyor. Çıraklar iş kazasında sigortalılıktan yararlanırken, emekli, malul ve ölüm aylığı bağlanmasından yararlanamıyorlar. Çırakların durumu sosyal adalete aykırıdır. Bazı meslek gruplarında er ve erbaşlar ile doktora eğitim yapanların çalıştıkları süre sigortalılıktan sayılıyor. Avukatlar ise staj yaptıkları süreyi, daha sonra borçlanmak suretiyle emekliliklerine saydırıyorlar. Meslek grupları arasındaki farklılık, eşitsizlik ve mağduriyet yaratmaktadır. Meslek okullarında zorunlu stajı başlayan öğrencilerin her şeyi kayıt altındadır. Staj yapan öğrencilerin talepleri, mağduriyetlerinin ortadan kaldırılması için, staj başlama tarihinin sigortalılık başlangıç tarihi olarak kabul edilmesi ve kişinin borçlandırılmasıdır. Borçlanma sayesinde, SGK de ayrıca bir kaynak sahibi olacaktır.

SGK'nin tüm sigortalılara karşı tutumu aynı değildir. Bazı meslek grupları için stajın başladığı tarihin sigortalılığın başlangıç tarihi olarak kabul edilmesi tercih olarak görülmez, bu anayasal olarak bir ihlaldir. Anayasa'mızın 10'uncu maddesinde yer alan eşitlik ilkesi gereği "Herkes, dil, ırk, renk, cinsiyet, siyasî düşünce, felsefî inanç, din, mezhep ve benzeri sebeplerle ayırım gözetilmeksizin kanun önünde eşittir." Yine 11'inci maddesine göre "Anayasa hükümleri, yasama, yürütme ve yargı organlarını, idare makamlarını ve diğer kuruluş ve kişileri bağlayan temel hukuk kurallarıdır." Bu sebeple, Anayasa'nın eşitlik ilkesi gereği, bu kesimin de borçlanma hakkından faydalanması gerekir. Bu konu Anayasa Mahkemesine götürülse, yüce mahkemenin bunu iptal edeceği kesindir. Gazi Meclis sorumluluğa sahip çıkarak çıraklıktaki mağduriyeti düzeltmelidir.

Hepinizi saygıyla selamlarım. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – İYİ Parti grup önerisi üzerine Halkların Demokratik Partisi Grubu adına söz talep eden İzmir Milletvekili Sayın Serpil Kemalbay.

Buyurun Sayın Kemalbay. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Sayın Başkan, sayın vekiller; sözlerime başlarken, bu sabah Alevi kurum temsilcilerine Ankara'da yapılan polis şiddetini kınıyorum; Alevi toplumunun eşit yurttaşlık talebinin yanındayız.

Sayın vekiller, stajyer ve çıraklık mekanizması, sermaye düzeninin kendini yeniden ürettiği sistemlerin bir parçasıdır; sektörel olarak nitelikli ara eleman ihtiyacı üzerine kurulu bir sistemdir ve öğrenciler ise bilgi ve becerilerini geliştirerek istihdam imkânı sağlamayı umarlar. Normalde, stajyer öğrenci üretimin kâr mekanizmasının bir parçası sayılamaz, sayılmamalıdır ama çıraklık, stajyerlik, meslek liselerinde bir sömürü mekanizması olarak kurgulanmıştır ve "işçi öğrenciler" örtüsü altında genç ve çocuk iş gücü sömürüsü had safhaya ulaşmıştır.

Yapılan araştırmalarda, stajyerlerin yaşadığı sorunlar, bu, emekliliğe yansımayan sigortalılığın yanı sıra, mesai saatlerinin uzun olması, uzun çalışma süreleri, yoğun tempoda çalışma, stresli iş ortamı, kölelik koşullarında çalışma ve iş kazaları, iş cinayetleridir. Bunlara bir örnek vermek istiyorum. Bakın, Mustafa Koç, 19 yaşında, Piri Reis Üniversitesi Deniz Ulaştırma İşletme Mühendisliği öğrencisiydi -Mustafa Koç'u burada saygıyla anıyorum- yirmi saat çalıştığı gemide yaşamını yitirdi, bir iş cinayetinde. Normal koşullarda, gemilerde stajyerlerin temizlemesinin yasak olduğu, 20 metre derinlikteki, 1 metre açıklığındaki, ortalama 50 derece sıcaklıktaki bir tankı on sekiz gün boyunca temizlerken yaşamını yitirdi. Bunu niçin söylüyorum? Stajyerlerin çalışma koşullarına dair bilgimiz olsun diye.

Meslek yüksek okulları gibi meslek liselerinde de "çocuklara meslek edindirme" kılıfı altında meşrulaştırılan ciddi bir çocuk emeği sömürüsüyle karşı karşıyayız. Çıraklık ve stajyerlik yapan çocukların çoğu yetişkinlerle aynı işleri yapmaktadır. Sosyal haklarla ilgili mağduriyetler yaşamaktadırlar. Aldıkları eğitim alanı dışında çalıştırılıyorlar, ucuz iş gücü olarak görülüyorlar, barınma ve beslenme sorunları yaşıyorlar. Stajyerlerin sigortalarının, sigorta başlangıç tarihlerinin, emeklilik sürelerine yansımalarının yanı sıra, mesleki bilgi, beceri ve meslek değerlerinin kazanılmasında, stajın iyi planlanmasında, stajyere rehberlik yapılmasında, ücretlerin iyileştirilmesinde, staj sürecinin eğitimde sürekliliğinin sağlanmasında, sendika ve odaların stajyerlere katkısının alınmasında da iyileştirmeler yapılmalıdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (Devamla) – Teşekkürler.

Stajyer ve çıraklık için iş yerlerine gönderilirken öğretim elemanları tarafından iş yerlerinin denetlenmesi önemli, staj uygulamalarının iyileştirilmesi önemli. Stajyerlerin dışlanma, mobbing gibi maruziyetlerden korunması önemli, iş güvenliği risklerinden korunması önemli. Görüyoruz ki işverenlere çırak ve stajyer çalıştırmaya yönelik verilen teşvikler ne yazık ki stajyerlere ve çırak öğrencilere verilmiyor ve mağdur ediliyorlar. Tüm meslek kolları için, yükseköğretim sonrasında yapılan staj ile aday çırak, çırak ve mesleki staj olarak çalıştırılan sürelerin staj sigorta başlangıç tarihi olarak kaydedilmesi gerektiğini burada bir kez daha vurguluyor, bunun da ötesinde stajyer ve çıraklık uygulamalarının sermaye birikim süreci tarafından istismarına da son verilmelidir diyoruz. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına söz talep eden İstanbul Milletvekili Sayın Sibel Özdemir.

Buyurun Sayın Özdemir. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Teşekkür ederim Başkanım.

Evet, ben de İYİ Parti grubunun staj mağdurlarının sorunlarının araştırılması konusundaki grup önerisi üzerine söz aldım. Genel Kurul saygıyla selamlıyorum.

Evet, değerli milletvekilleri, staj ve çıraklık sigortası mağduru vatandaşlarımızın sorunlarının araştırılması, işte, bugün konuştuğumuz, değerli hatiplerin de belirttiği gerekli yasal düzenlemelerin ortaya konulması için biz Cumhuriyet Halk Partisi olarak geçen hafta da bir grup önerisi verdik ama maalesef, iktidar grubunun desteği olmadığı için bu öneri reddedildi. Şimdi, hatta, AK PARTİ adına söz alan hatip, değerli milletvekilimiz de "Vatandaşlarımızdan korkunç talepler var." demişti. O hâlde bizler, değerli milletvekilleri, yasama organı olarak bu talepleri araştırmak ve gerekli yasal adımları, gerekli yasal düzenlemeleri yapmak zorundayız.

Şimdi, baktığımız zaman önerinin gerekçesine -Sayın Kabukcuoğlu da açıkladı- çırak ve stajyer öğrenci olarak çalışanlar Genel Sağlık Sigortası Kanunu'na göre bir taraftan sigortalı sayılırken diğer taraftan stajyer olarak çalışmaya başladıkları tarih ise sigortalılık başlangıcı olarak sayılmıyor ve aynı zamanda emeklilik hesaplarına da dâhil edilmiyor. Şimdi, yasal mevzuattan kaynaklanan bu uygulama gerçekten bir hak ihlali, anayasal anlamda da eşitlik ilkesine uygun değil. Farklı meslek dallarına bu hak verilmiş kanunen; işte, stajyer avukatlar, sigortalı olmaksızın doktora eğitimini yapanlar, tıpta uzmanlık eğitimini yapanlar için bu hak tanınırken stajyer ve çıraklar için bu kapsam uygulanmıyor. Muhalefet partileri olarak biz, staj ve çıraklık sigortası konusunda bir çalışmanın yapılmasını, yasal bir düzenlemenin yapılmasını destekliyoruz ve Meclis gündemine bir an evvel alınmasını istiyoruz ancak iktidar grubunun yine bir çelişkisi, yasalarda ve söylemlerde mesleki eğitime öncelik vurgusu yaparken uygulamaya dönük maalesef bir adım atılmıyor.

İşte, bu iktidar döneminin sanırım 8'inci Millî Eğitim Bakanının ilk açıklaması -sanki ilk iktidara gelen bir Bakanmış gibi, yeni bir iktidarın Bakanymış gibi- "Mesleki eğitime öncelik vereceğiz. Organize sanayi bölgeleriyle sanayi iş birliği, çıraklık, mesleki eğitim öncelikleri..." önceliği olacağını söyledi. Bu tür çalışmalar var, elbette biz de destekliyoruz ama mesela, bu staj ve çıraklık sigortalılık başlangıç tarihi konusunda bir adım atılmıyor. Bizim bu okulları daha çok teşvik etmek, bu okulda okuyan, zorunlu stajlarını yapan ama mağdur olan öğrencileri desteklemek için bir düzenlemeye ihtiyacımız var yani iktidarın bu çelişkiyi ortadan kaldırması gerekiyor. Genç işsizliği var çok ciddi, 4 milyona yaklaşan işsizimiz var. Mesleki teknik eğitim ve istihdam eş güdümünü maalesef hâlâ sağlayamadık. Meslek liselerinin ya da bu okulda okuyan öğrencilerin, stajyerlerin emekliliği konusunda bu taleplerini gerçekten bizim karşılıksız bırakmamamız gerekiyor. Ne istiyorlar? Bakın, talepleri şöyle: Staj ve çıraklık başlangıç tarihinin sigorta başlangıç tarihi olarak sayılması ve geriye dönük borçlanma konusunda talepleri var. Kanunda bir düzenlemeye ihtiyaç var; Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'na bir ekleme yapmaya ihtiyacımız var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

SİBEL ÖZDEMİR (Devamla) – Teşekkür ederim Değerli Başkanım.

Biz Meclis olarak bu talepleri, bu mağduriyetleri araştıralım; yasal düzenlemeleri ortak akılla, bütün siyasi partilerden oluşan bir komisyonla araştıralım. Sayın Kemal Bey söyledi, stajyerlerin ciddi sorunları var gerçekten çalışma koşullarında; Sayın Kabukcuoğlu bahsetti. Bunları, bu sorunları hepimizin ortaklaştığı ortak bir komisyonla araştıralım ve gerekli düzenlemeleri bir an evvel yapalım diyorum ben. Bu öneriyi biz destekliyoruz, geçen hafta biz de grup olarak böyle bir öneriyi burada tartıştık.

Tekrar desteklediğimi belirtiyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına söz talep eden Ankara Milletvekili Sayın Zeynep Yıldız.

Buyurun Sayın Yıldız. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA ZEYNEP YILDIZ (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, ekranları başında bizleri takip eden necip milletimiz; hepinizi saygılarımla selamlıyorum. İYİ Parti grup önerisine ilişkin olarak AK PARTİ Grubu adına söz almış bulunmaktayım.

Önerinin mahiyetini inceledim, açıkçası şunu söylemek isterim: Bir kanun teklifi hüviyetiyle verilmesi mümkün olan bir içeriğin burada araştırma önergesi hüviyetiyle veriliyor olmasının...

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Kanun teklifimiz de var bu konuda Zeynep, kanun teklifi de var bu konuda.

ERHAN USTA (Samsun) – Kanun teklifleri de var, yıllardır yapılmadığı için...

ZEYNEP YILDIZ (Devamla) – ...belirli noktalarda Meclisin işte, "Şu partinin oylarıyla reddedildi." konformizmine dayanarak aslında siyaset üretme çabasının birazcık popülizme kayan bir yanı olduğuna dönük bir kanaate sahip olduğumu ifade etmem gerekir.

FAHRETTİN YOKUŞ (Konya) – Tamam, kanun teklifini getirin oylayalım, kanunu getirin, kanunu. Siz getirin, biz destekleyelim.

ZEYNEP YILDIZ (Devamla) – Açıkçası, burada bence bizim temel önceliğimiz mesleki ve teknik eğitimi güçlendirmek olmalı. Mesleki ve teknik eğitim nasıl güçlenir? Mesleki ve teknik eğitimi güçlendirmeye dönük -az evvelki hatibimiz de belirtti- aslında çok önemli adımlar attık; neler yaptık? Mesela katsayı meselesi ciddi anlamda mesleki ve teknik eğitimi indirgeyen çok "problematik" bir durumu malumunuz olduğu üzere. Dolayısıyla bunun aslında nihayet bulması adına Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın liderliğinde çok önemli bir mesafe katettik, bunun hakkını teslim etmemiz lazım. Bu noktada açıkçası geçtiğimiz yıl...

FAHRETTİN YOKUŞ (Konya) – Çok çok, çok yol katettiniz! Hiçbir işi tam yapmazsınız, eksik yaparsınız, hayatınız bu.

ZEYNEP YILDIZ (Devamla) – Müsaade ederseniz devam edeyim.

FAHRETTİN YOKUŞ (Konya) – E, sataşmayacaksın o zaman, buraya laf atmayacaksın.

ZEYNEP YILDIZ (Devamla) – Geçtiğimiz yıl 7346 sayılı Kanun'da 2021 yılında bir düzenleme yaptık; bu kanunun 14'üncü maddesinde 3308 sayılı Mesleki Eğitim Kanunu'nda bir değişiklik öngördük. Bu değişiklikle, mesleki eğitim merkezlerinde öğrenim gören öğrencilerin asgari ücretin net tutarının yüzde 30'undan, kalfalık yeterliliğini kazanan son sınıf öğrencilerinin de asgari ücretin yüzde 50'sinden az ücret alamayacağını hüküm altına almış olduk. Aslında bu düzenlemeyle yalnızca mesleki ve teknik eğitim alan gençlerimizi korumadık, aynı zamanda işverenin üzerinden de bir yük olarak gençlerin bu eğitim süreçlerinde doğrudan doğruya mesleki eğitime odaklanmalarını sağladık. Mesleki ve teknik eğitim öğrencileri iş kazaları ve meslek hastalıklarına karşı da ayrıca sigortalandı.

Bunun yanı sıra, organize sanayi bölgelerinin tamamında meslek liselerinin açılmasına dönük çok önemli inisiyatifler alındı. Daha önceden zaten çok güzel örnekleri vardı, artık bütün OSB'ler için bu karar alındı. Ben bunların her birini çok önemli ve değerli buluyorum. Ben Altındağ'daki Siteler'e gittiğimde, mesleki ve teknik eğitimdeki arkadaşlarımızın mutluluğunu gördüğümde ya da Kahramankazan'da bir kuaföre girdiğimde bir meslek liselinin oradaki mutluluğunu gördüğümde "Doğru iş yapmışız." diyorum.

Bunların her birini neden anlattım? Ben "7346 sayılı Kanun'la yaptığımız bu değişiklik esnasında hangi parti ne oy vermiş?" diye açıp bir baktım ve gördüm ki o gün oturumda 37 İYİ Partili milletvekili varmış, hiçbir "kabul" yönünde oy kullanmamış; 1'i "ret" oyu vermiş, 9 kişi "çekimser" oy kullanmış.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

ZEYNEP YILDIZ (Devamla) – Dolayısıyla, mesleki ve teknik eğitim konusunda bu kadar hassas idiyeniz bu kanun teklifine destek verseydiniz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

FAHRETTİN YOKUŞ (Konya) – Eksik yaptığınız için, doğru yapmadığınız için... Doğru iş yaparsanız destekleriz.

ZEYNEP YILDIZ (Devamla) – Dolayısıyla, ben, açıkçası, samimiyetten bahsedeceksek, tutarlılıktan bahsedeceksek bu noktada da birlikte hareket etmemizi beklerdim kendi adima.

28 Şubatın ideolojik saplantılarıyla ekosistemin çok önemli bir parçası mesleki ve teknik eğitimin ne hâle getirildiğini hep

birlikte izledik ve inşallah bu kara lekeyi hep birlikte bertaraf ediyor olacağız. Açıkçası ben çok değerli adımlar atıldığını görüyorum, meslek liseli öğrencilerin motivasyonunu görüyorum ve bu motivasyona hep birlikte sahip çıkmamız gerektiğini hep birlikte görüyoruz.

İki sene önce, malumunuz olduğu üzere, Şuşa'da değerli bir zafer kazanıldı. Biz her zaman derdik ki: "Karabağ Azerbaycan'dır." Karabağ fiilen Azerbaycan hâline geldi. Konuşmalarımı nihayetlendirirken Gazi Meclisimizin çatısı altında bir kere daha "Karabağ Azerbaycan'dır." demek istedim. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ERHAN USTA (Samsun) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Usta, niçin söz istemiştiniz?

ERHAN USTA (Samsun) – Yani sataşma var, konformizm yaptığımızı ve popülizm yaptığımızı ifade etmiştir; yerimden de olsa olur.

BAŞKAN – Yerinizden söz verelim.

Buyurun.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

34.- Samsun Milletvekili Erhan Usta'nın, Ankara Milletvekili Zeynep Yıldız'ın İYİ Parti grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ERHAN USTA (Samsun) – Yani arkadaşımız –bilmiyorum, çok fazla ben kürsüde görmedim ama- çıkar çıkmaz ciddi sataşmalarda bulundu.

OYA ERONAT (Diyarbakır) – Hiç sataşmadı.

ERHAN USTA (Samsun) – Yani bu, tabii, şimdi, niye kanun teklifi değil, niye Meclis araştırması önergesi veriliyor? Bununla ilgili bir sürü kanun teklifi de var esas itibarıyla arkadaşlar.

OYA ERONAT (Diyarbakır) – Hiç sataşmadı, gerçekleri söyledi.

BAŞKAN – Sayın Eronat...

ZEYNEP YILDIZ (Ankara) – Sataşma değil ki bu.

ERHAN USTA (Samsun) – Bilmiyorum biliyor musunuz, kanun tekliflerinin gündeme alınması komisyon başkanlarının uhdesinde.

EYÜP ÖZSOY (İstanbul) – Sana mı soracak? Sana mı soracak nasıl konuşacağını.

ERHAN USTA (Samsun) – Dolayısıyla, bütün komisyon başkanları da AK PARTİ'de olduğu için onlar istediği kanun teklifini gündeme alıyor, istediği kanun teklifini gündeme almıyor. Dolayısıyla, oralardan herhangi bir şekilde...

EYÜP ÖZSOY (İstanbul) – Sana mı sorup konuşacak? Sen kendi konuşmalarına bak!

BAŞKAN – Sayın milletvekili, niye bağırıyorsunuz?

ERHAN USTA (Samsun) – Ne oldu arkadaşım?

BAŞKAN – Devam edin Sayın Usta, devam edin. Lütfen...

EYÜP ÖZSOY (İstanbul) – Sana mı soracak?

DERYA BAKBAK (Gaziantep) – Haksız yere yorum yapıyor.

ERHAN USTA (Samsun) – Hayır, sıkıntıları ne arkadaşların anlayamadım.

BAŞKAN – Sizin Grup Başkan Vekiliniz var, bir şey söylenmesi gerekiyorsa o söyler.

DERYA BAKBAK (Gaziantep) – Haksız yere yorum yapıyor.

(AK PARTİ sıralarında gürültüler)

BAŞKAN – Bağırmayın lütfen!

EYÜP ÖZSOY (İstanbul) – Metni de versin o zaman, metni de versin!

BAŞKAN – Bağırmayın lütfen! Otur yerine!

Buyurun Sayın Usta, devam edin.

ERHAN USTA (Samsun) – Sıkıntılarının ne olduğunu da anlamış değilim.

Şimdi, olay şu Sayın Başkan: Kanun teklifleri veriyoruz, verdiğimiz bir sürü kanun teklifi var. Kanun teklifleri Meclis komisyonunda gündeme dahi alınmıyor, komisyonda gündeme alınmayan şeyler de biliyorsunuz zaten Genel Kurula gelmiyor, sadece 37'nci madde kapsamında geliyor, onların da hepsini reddediyorsunuz.

Şimdi, toplumda bir sıkıntı var. Bakın, şu anda -siz biraz muhalefette kalmış olsaydınız, eminim, sizin ilk seçim beyannamenizde de bu olacaktı- staj mağduriyetiyle ilgili ciddi bir sorun var bu toplumda, bütün siyasi partilerin de -AK PARTİ dışında muhtemelen- seçim beyannamelerinde bu konu var. Şimdi, bu konu gündeme getiriliyor, insanlar söylüyor, söylüyor, söylüyor; ciddi mağduriyet var, haksızlık var, adaletsizlik var. Mecliste bu konu çözülüyor. Başka ne yapabiliriz? Kanun teklifi veriyoruz, kanun teklifini gündeme almıyorsunuz. Araştırma önergesi... Araştırma önergesinin mantıksız bir yanı da yok, kaldı ki bu sorun çözülemeye göre demek ki hakikaten çok büyük bir problem var size göre. O zaman, gelin kardeşim, bunları oturalım konuşalım; iktidarıyla muhalefetiyle, kamu kurumlarıyla konuşalım.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Usta.

ERHAN USTA (Samsun) – Peki, teşekkür ederim.

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Sayın Başkanım, bir ekleme yapabilir miyim?

BAŞKAN – Buyurun Sayın Özdemir, niye söz istediniz?

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Şöyle ki kanun teklifiyle ilgili bir açıklama gereği duydum.

BAŞKAN – Yerinizden 60'a göre bir dakika vereyim, açıklayın.

Buyurun.

35.- İstanbul Milletvekili Sibel Özdemir'in, Ankara Milletvekili Zeynep Yıldız'ın İYİ Parti grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Şöyle ki öncelikle, sevgili Zeynep, değerli milletvekili arkadaşım; bu, bir popülist mesele olarak buraya getirilmedi. Şimdi, bu konuda ciddi bir mağduriyet var ve biz de muhalefet olarak bu konudaki mağduriyetleri İç Tüzük'ün bize vermiş olduğu elimizdeki araçları kullanarak Meclis gündemine getiriyoruz, buna öncelikle böyle bakalım. Burada tartışılmasına ve neler yapmamız gerektiğine de birlikte karar verebiliriz. Kanun teklifi noktasında ise bütün grupların bu konuda kanun teklifi var.

Şöyle bir durum var: Mesleki eğitim konusundaki mağduriyetler, hassasiyet, -ben cümlelerimi dikkatle seçtim- bunlarda iyi çalışmalar yapıldı ama burada bir çelişki var. Mesleki eğitimi teşvik etmek anlamında bu staj mağduriyetini mutlaka ortadan kaldırmalıyız çünkü burada okuyan öğrenciler var; burayı teşvik etmek ve istihdam, mesleki eğitimi güçlendirmek anlamında bir çözüm olabileceği için biz bunu ısrarla istiyoruz, destekliyoruz ve beraber ortak akılla yapabiliriz diyoruz.

Teşekkür ederim Başkanım.

ERHAN USTA (Samsun) – Sayın Başkan, karar yeter sayısı istiyoruz oylamaya geçilmeden önce.

VII- ÖNERİLER (Devam)

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri (Devam)

1.- İYİ Parti Grubunun, Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu ve arkadaşları tarafından, stajda geçen sürelerin emeklilik kapsamında sayılmamasından kaynaklanan sorunlar hakkında çözüm önerileri geliştirilmesi amacıyla 25/3/2022 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 8 Kasım 2022 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – Evet, İYİ Parti grup önerisini oylarınıza sunacağım.

Oylarınıza sunduktan sonra karar yeter sayısı arayacağım.

Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Karar yeter sayısı yoktur.

Birleşime beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 17.13

ÜÇÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 17.21

BAŞKAN: Başkan Vekili Haydar AKAR

KÂTİP ÜYELER: Mustafa AÇIKGÖZ (Nevşehir), İshak GAZEL (Kütahya)

-----0-----

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 17'nci Birleşiminin Üçüncü Oturumunu açıyorum.

İYİ Parti grup önerisinin oylamasında karar yeter sayısı bulunamamıştı. Şimdi öneriyi tekrar oylarınıza sunacağım ve karar yeter sayısı arayacağım.

Öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Karar yeter sayısı vardır, öneri kabul edilmemiştir.

Halkların Demokratik Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

2.- HDP Grubunun, Mersin Milletvekili Rıdvan Turan ve arkadaşları tarafından, Mersin Limanı üzerinden ortaya çıkan uyuşturucu trafiğinin bütün boyutlarıyla araştırılması amacıyla 2/11/2022 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 8 Kasım 2022 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

8/11/2022

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 8/11/2022 Salı günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Hakkı Saruhan Oluç

İstanbul

Grup Başkan Vekili

Öneri:

2 Kasım 2022 tarihinde Mersin Milletvekili Sayın Rıdvan Turan ve arkadaşları tarafından verilen (22180 grup numaralı) Mersin Limanı üzerinden ortaya çıkan uyuşturucu trafiğinin bütün boyutlarıyla araştırılması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisine verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 8/11/2022 Salı günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi grup önerisinin gerekçesini açıklamak üzere söz talep eden Mersin Milletvekili Sayın Rıdvan Turan.

Buyurun Sayın Turan. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA RIDVAN TURAN (Mersin) – Hazırını saygıyla selamlıyorum.

Siyasetin aktüel konularından bir tanesi uyuşturucu meselesi değerli arkadaşlar. Daha öncesinde biz de seçim bölgem olan Mersin Limanı'na muhtelif yerlerden tonlarca uyuşturucunun gelmesini Meclis gündemine taşımıştık, henüz cevap bekliyoruz, bakalım ne olacak?

Geçmiş dönemlerde uyuşturucu konusunda seminerler vermiştim. Dünyada uyuşturucu trafiğinin çok yoğun olduğu ülkelerde birkaç tane çok tipik özellik vardır. Bunlardan bir tanesi, demokratik kurumların kurumsallaşmamış olması; halkın demokratik denetiminin önünde ciddi engellerin olması; diktatöryal, totaliter yönetimlerin olması ve halkın inisiyatifi önünde ciddi engellerin bulunmasıdır.

(Uğultular)

RIDVAN TURAN (Devamla) – Ben kendi sesimi duyamıyorum bu arada Sayın Başkan.

BAŞKAN – Sayın Milletvekilleri, lütfen... Konuşmacı kürsüde.

RIDVAN TURAN (Devamla) – Bir diğeri, bu tür ülkelerin hemen tümünde devlet görevlileri ve kolluk gücü o ya da bu oranda bu uyuşturucu ticaretinin içerisinde bir biçimiyle var olmuştur. Şimdi, Türkiye son yıllarda ciddi bir uyuşturucu aksı hâline dönüştü yani daha öncesinde büyük olasılıkla başka yerlerden geçiyor olan Avrupa hedefli uyuşturucu trafiğinin ana rotalarından bir tanesi Türkiye ve çok üzülerken söylüyorum ki esas nokta da Mersin Limanı hâline geldi.

Şimdi, soruyoruz yetkililere; nereden geldiği belli, hangi gemiyle geldiği belli, hangi lojistik firması tarafından taşındığı belli ve Türkiye'de nereye gittiği belli olan bir rotadan bahsediyoruz ama buna ilişkin bir türlü biz bilgilenemiyoruz, bir türlü bilmiyoruz.

İçişleri Bakanı diyor ki: "Biz her hafta 5 bin uyuşturucu satıcısını yakalıyoruz, gözaltına alıyoruz." Yani, hani "Ufak at da civcivler yesin!" diye bir laf var, her hafta yakalanan 5 bin uyuşturucu satıcısının yıllık hesabını bulduğunuzda, orta hâlli bir ordunun sayısından daha fazlası çıkar. Ama tabii, burada, bir gerçekliğin de ifadesi var bir taraftan, demek ki gerçekten o İçişleri Bakanının İçişleri Bakanlığı yaptığı ülkede uyuşturucu ticareti öyle bir hâle gelmiş ki neredeyse yani haftada 5 bin uyuşturucu ticaretçisinin, tüccarının yakalandığı bir hâle dönüşmüş. Ona buradan seslenmek gerekir: Öyle 5 binle falan uğraşma; sen yalnızca seninle fotoğraf verenleri bir yakalasan, yalnızca yanında olanların gerisini doğru takip etsen, o baronların geri planında nelerin çıkacağını, hangi gerçeklerin çıkacağını hep beraber göreceğiz.

Uyuşturucuyla mücadele ediyormuş gibi yapan, bu konuda kolluğa kanunsuz emirler veren; "Ayağını, bacağını kırın!" gibi kanunsuz emirler veren İçişleri Bakanı görünürde mücadele ediyor...

SALİH CORA (Trabzon) – "Kafasını koparacağız!" diyenler de var; onlara diyecek bir sözünüz yok mu?

RIDVAN TURAN (Devamla) - ...ama diğer taraftan kendi İçişleri Bakanlığı yaptığı ülke, dünyanın en ciddi uyuşturucu trafik rotalarından bir tanesi hâline dönüşüyor. Burada bir ihmal ya da bir kasıt var, çok açık olarak bunlar görünüyor.

Şimdi, normal koşullarda yetkililerin görevi, Mersin Limanı'nın bir ana arter hâline dönüştüğü bu uyuşturucu ticaretinin

rotasında gerekli araştırmaları yapmak ve bu muz kolileriyle nereden gelip nereye gittiğini takip etmektir fakat ne yazık ki böyle bir şeyle karşı karşıya kalamıyoruz.

Şunu açık yüreklilikle söyleyeyim: Net hata ve noksanda 28 milyar dolara varmış bir büyüklük var biliyorsunuz. Ben, bunun tümünün uyuşturucu parası ya da kara para olduğunu iddia etmiyorum tabii ki ama seçime yaklaştıkça olağan koşullarda azalması gereken net hata ve noksan rakamının giderek artıyor olması ve dünyada Türkiye'nin kredibilitesinin giderek düşüyor olması yani sıcak paraya çok yüksek biçimde ihtiyacının olduğunu bilmesi sebebiyle bu tür durumlarda en azından bu 28 milyar içerisinde şüpheli bir uyuşturucu parasının olma olasılığının son derece yüksek olduğunu iddia ediyorum. Bu sebeple ivedi bir biçimde bu konuya dönük olarak yetkililerin araştırma yapması, Meclisin bu konuya önderlik etmesi bir zorunluluk hâline gelmiş.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

RİDVAN TURAN (Devamla) – Unutmayalım ki uyuşturucu yalnızca çocuğumuzun geleceğini tehdit etmiyor, aynı zamanda bir ülkenin varlık yokluk meselesi hâline gelmiş, çok temelli sorunlardan bir tanesi hâline gelmiş durumda. Bu nedenle önergemize destek vermenizi bekliyoruz. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – İYİ Parti Grubu adına söz talep eden Adana Milletvekili Sayın Mehmet Metanet Çulhaoğlu.

Buyurun Sayın Çulhaoğlu. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA MEHMET METANET ÇULHAOĞLU (Adana) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşülmekte olan grup önerisi hakkında İYİ Parti Grubumuzun görüşlerini ifade etmek üzere söz aldım. Heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Emniyet Genel Müdürlüğü Narkotik Suçlarla Mücadele Daire Başkanlığının 2022 Türkiye Uyuşturucu Raporu, Türkiye'nin uyuşturucu konusunda hem hedef hem de transit rota niteliği taşıdığını tespit etmiştir. Son yılların en fazla gündeme gelen uyuşturucu maddesi kokain kaçakçılık eğilimleri ile yakalama istatistiklerine yer verilen raporda Türkiye'de Mersin başta olmak üzere uyuşturucu yakalamaları daha çok limanlarda gerçekleştirilmiştir. Avrupa'da 2017 yılından bu yana özellikle deniz limanlarında her yıl rekor miktarda kokain ele geçirildiği vurgulanmıştır. Türkiye'nin kullanım ya da iç pazarda satıştan çok, yasa dışı ticaretin önemli aktörlerinden olduğunu da göstermiştir.

Bakın, sadece 2021'de uyuşturucuya ilişkin suçlardan 174.978 dava açılmış. Bunlar yadsınamayacak oranda yüksek rakamlar arkadaşlar. Basın ve televizyonlardan da takip ettiğimiz üzere, uluslararası mafya liderleri, uyuşturucu baronları ülkemizin uyuşturucunun ana merkezlerinden biri olması için uğraşmışlar. Hatta uzun yıllardır ülkemizde yaşamakta olduklarını da en son olaylardan öğrendik. Yine, öğrendiğimiz kadarıyla, bunlar, Mersin Limanı'nı uyuşturucu ticaretinin merkezi hâline getirmek için çaba göstermişler. Bugün üzülerek görüyoruz ki kısmen de olsa bunda başarılı olmuşlar ve bugün Mersin Limanı dünyaya uyuşturucu dağıtımında yapıldığı bir merkez olarak anılır olmuştur. Hâlbuki Mersin Limanı'nın uyuşturucuyla anılmaması, turizm, ticaret ve tarıma hizmet eden bir yer olarak anılması gerekmez miydi? AK PARTİ iktidarı, içeride her hafta 5 bin uyuşturucu satıcısının veya kullanıcısının yakalandığını söylüyor ama bu illetlerin yurdumuza nasıl sokulduğundan ve engel olamadığından hiç bahsetmiyor.

Burada önemli olan konu, limanlarımız dâhil karadan, havadan, hiçbir şekilde bu uyuşturucu illetinin ülkemize sokulmamasıdır; bunu da yapacak olan iktidardır arkadaşlar.

Buradan bir kez daha AK PARTİ iktidarını uyarıyorum: Mersin'in uyuşturucu ticaretinin merkezi hâline gelen bir kent olmasının, Türkiye'nin ve limanlarının uyuşturucu ticaretiyle ilişkilendirilmesinin önüne lütfen geçin.

Ben, bu vesileyle, bu illetlerin yurdumuzda kullanımının en asgariye indirilmesi için gece gündüz mücadele eden kahraman güvenlik güçlerimize şükranlarımı sunuyorum...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

MEHMET METANET ÇULHAOĞLU (Devamla) – ...Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederiz.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına söz talep eden Mersin Milletvekili Sayın Ali Mahir Başarır.

Buyurun Sayın Başarır. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

HDP Grubunun vermiş olduğu araştırma önergesi üzerine söz almış bulunmaktayım.

Ne yazık ki memleketim Mersin, Mersin Limanı uyuşturucu trafiğinin merkezi hâline geldi. Defalarca söyledik, 2017'den bugüne kadar 11 ton "X" uyuşturucu madde, 1 milyon 200 bin tane uyuşturucu hap yakalandı ama bununla ilgili failer bir türlü ortaya çıkmadı.

Bakın, alıcı belli, adres belli, depolar kiralananmış, iletişim tutanakları belli, bir şekilde telefon numaraları var ama bunun faileri kim? Öğrenemedik.

Değerli arkadaşlar, geçen hafta bir suç raporu hazırladık. Gerçekten uyuşturucu madde ticaretiyle ilgili mücadele edilecek mi, edilmeyecek mi? Durum çok vahim. 2020-2021; 215 bin kişi uyuşturucu ticaretinden soruşturma geçirmiş, yaklaşık 500 bin kişi kullanmak ve bulundurmak suçundan soruşturma geçirmiş. Ama bir şey daha gördük, bakın, 215 bin kişi ticaretten yargılanırken MASAK, kaç kişiyi incelemiş? Suç konusu bu kara parayı inceleyen MASAK kaç kişiyi incelemiş? 149 kişiyi. Demek ki AKP'nin ya da İçişleri Bakanı Soylu'nun bunlarla mücadele etmek gibi bir amacı yok.

SALİH CORA (Trabzon) – Siz önce mahkemeye saygı gösterin.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Devamla) - Şimdi, şunu söyleyeyim: Öyle bir İçişleri Bakanı var ki "Ayaklarını kırın!" diyor ama bu İçişleri Bakanı iki ayağı üzerinde uyuşturucu baronlarıyla resim veriyor. Bu parti Zindaştı rezaletinin hesabını veremiyor.

SALİH CORA (Trabzon) – Önce hâkime saygı gösterin.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Devamla) – Daha acısını söyleyeyim, Almanya isim veriyor, adres veriyor, Ali Osman Akat; gidiyorlar, adamı buluyorlar, uyuşturucu maddeyi buluyorlar, adam tutuklanamıyor. Niye? Süleyman Soylu'yla resmi var. (CHP sıralarından alkışlar) Olmaz.

Bakın, baronlarla, satıcılarla bu şekilde mücadele edemeyiz. Hiç kimsenin bataklığı kurutmak gibi bir derdi yok, bataklığın üzerindeki sineklerle mücadele ediyorsunuz.

MASAK'a buradan soruyorum, Maliye Bakanlığına buradan soruyorum: 215 bin kişiyi yakaladınız, MASAK, uyuşturucu konusu tek bir lirayı tespit etmiş, mahkemeler el koymuş mu? Çıkin, söyleyin. Nerede bunun parası? Bu kara para nerede? MASAK'ın görevi bu değil mi?

SALİH CORA (Trabzon) – Siz ondan vergi alacakmışsınız, siz uyuşturucudan vergi alacakmışsınız!

ALİ MAHİR BAŞARIR (Devamla) – Tek bir kuruş yok, tek bir kuruş yok çünkü suçla mücadele etmeyen bir İçişleri Bakanı var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Devamla) – Bakın, bu bataklığı kurutacaksanız bu Bakanı değiştirin.

Meşhur bir film vardı; Şekerpare, 1983, İlyas Salman, Şener Şen başroldeydi. İstanbul Galata'daki kirli ilişkiler ortaya konuluyordu. Bir Ziver Komiser vardı, her işin odağında, her pislikte resmi vardı. Böyle bir İçişleri Bakanı var; Ziver'i görevden alın, Ziver Komiser gibi davranan bu İçişleri Bakanını görevden alın. (CHP sıralarından alkışlar) Almadığınız sürece mücadele edemezsiniz

SALİH CORA (Trabzon) – En büyük mücadeleyi...

ALİ MAHİR BAŞARIR (Devamla) – Bana laf atıyorsun ama cumhuriyet tarihinden bugüne kadar kaç tane İçişleri Bakanının baronlarla resmi var, kaç tane var?

SALİH CORA (Trabzon) – Hangi baronlarla? Hangi baronlarla?

ALİ MAHİR BAŞARIR (Devamla) – Sizin iktidarınıza has bir durum; rüşvet sizde, kara para sizde, kirlilik sizde. Ahlak, ahlak, ahlak lazım. O Bakanı yani Ziver'i orada oturtmayın. (CHP sıralarından alkışlar)

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Salih, senin de mi resimlerin var? Salih, senin de mi resimlerin var uyuşturucu kaçakçılarıyla?

SALİH CORA (Trabzon) – Bir fotoğraf bul, istifa edeceğim; bir fotoğraf bul, istifa edeceğim!

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Etmezsin istifa, etmezsin ama ben istifa ediyorum!

BAŞKAN – Sayın Cora, rica ediyorum...

Konuşmacılara oradan sürekli laf atıyorsunuz.

SALİH CORA (Trabzon) – Hiç atmadım.

BAŞKAN – Sadece bu konuşmacıya değil, diğer konuşmacılara da yapıyorsunuz aynı şeyi. Siz de konuşurken bir sefer, hatırlarsınız değil mi, burada, kürsüde...

SALİH CORA (Trabzon) – İsterseniz çıkayım, Komisyona gideyim.

BAŞKAN – Yok, çıkmayın, çıkmayın ama hatırlıyorsunuz değil mi? Bir gün burada, kürsüde konuşurken...

Peki, sadece bunu hatırlattım.

Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına söz talep eden Antalya Milletvekili Sayın Atay Uslu.

Buyurun Sayın Uslu. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA ATAY USLU (Antalya) – Sayın Başkan, Salih Cora'ya yaptığınız hatırlatmayı inşallah konuşurken diğer arkadaşlara da yaparsınız ya da yapmak zorunda kalmazsınız.

BAŞKAN – Yaparım, yaparım; aynı şekilde davranırlarsa yaparım.

ATAY USLU (Devamla) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüce Meclisimizi ve değerli milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın milletvekilleri, dünyayı etkileyen önde gelen sorunlardan bir tanesi uyuşturucu ticareti. Günümüzde kimyasal yöntemler kullanılarak üretilen uyuşturucular bu sorunu daha da büyötmüştür. Bugün dünyada uyuşturucu ticareti maalesef artıyor ancak Türkiye'nin mücadelesi artan başarıyla devam ediyor. Türkiye Cumhuriyeti olarak bu konuda her türlü mücadeleyi yapıyoruz, mücadelemizin etkinliği ve büyüklüğü her geçen gün artıyor. Biz ulusal mücadelemizi, tüm dünya çocuklarını kendi çocuklarımız olarak gören bakış açısıyla sürdürüyoruz. Bugün devletimizin tüm kurumları, Emniyetimiz, Jandarmamız, sınır birliklerimiz, gümrük muhafaza birimlerimiz, İçişleri Bakanımız, Bakanlığımız, Ticaret Bakanımız, Bakanlığımız tarihin en büyük, en başarılı uyuşturucu mücadelesini ve operasyonlarını gerçekleştireyor. Birkaç sayı vereyim: 2016'da 7 bin kişi tutuklanırken 2021'de 26 bin kişi tutuklanıyor. Biraz önceki arkadaş dedi ki: "Failer nerede? Yakalanmıyor." Yakalanıyor, işte, sayılar ortada. Uyuşturucuyla mücadelenin başarısı, uyuşturucuya bağlı ölümlerde de düşüşe sebep oluyor. 2017'de 941 kişi uyuşturucudan hayatını kaybederken bu sayı 2021'de 219'a düşmüş. Hedefimiz, hiçbir gencimiz, hiç kimse uyuşturucudan dolayı hayatını kaybetmesin, bu illete düşmesin. Devletimiz uyuşturucuyla mücadeleyi tüm kurumlarıyla ve tüm Bakanlıklarla aktif bir şekilde yapıyor. Bununla ilgili İçişleri Bakanlığının yayınladığı bir rapor var; orada projeleri görebilirsiniz, orada uyuşturucu arzıyla mücadeleyi, önleme çalışmalarını, rehabilitasyon çalışmalarını, ceza çalışmalarını, uyuşturucudan finansman sağlayan uluslararası terör örgütleriyle mücadeleyi görebilirsiniz. Sınırlarımızdan uyuşturucunun girmesine, gençlerimize musallat olmasına müsaade etmemek için sonuna kadar mücadelemizi sürdürüyoruz. Bu mücadele, hepimizin mücadelesi olmalıdır.

MEHMET RUŞTU TIRYAKI (Batman) – Gri listeye niye girdiniz? Gri listeye nasıl girdiniz?

ATAY USLU (Devamla) – Türkiye'yi kim uyuşturucuyla aynı fotoğrafın içine sokuyorsa kusura bakmayın arkadaşlar, yaptığı iş beşinci kol faaliyetidir. Bu tür beşinci kol faaliyetleri Türkiye'nin yükselişine, Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan'ın ortaya koyduğu Türkiye Yüzyılı hedefine engel olmaktadır. Türkiye'nin narkomerkaz gibi gösterilmesi sinsi bir oyunun parçasıdır. Sebebi ise suç örgütlerinin, terör örgütlerinin bozulan finansman kaynaklarını yeniden ortaya koyma çabasıdır.

Değerli arkadaşlarım, yapılan kara propaganda ile kolluk kuvvetleri demoralize edilmek, mücadele sekteye uğratılmak, durdurulmak isteniyor ama durmayacaklar, mücadeleye devam edecekler.

Şimdi, önergede söylüyorsunuz: "Mersin Limanı'nda yakalanan uyuşturucu miktarı artış gösterdi." Yani daha çok uyuşturucu yakalanıyor. Sanki uyuşturucu yakalamak suçmuş gibi bir algı oluşturuluyor. Bu bir iyi niyet göstergesi mi? "Yakalandı." diye suçluyorsunuz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

ATAY USLU (Devamla) – Bitiriyorum Başkanım.

Uyuşturucu yakaladı diye gümrük muhafaza memurlarımız suç mu işliyorlar? El insaf! Yakalanan, artan başarının bir hikâyesidir.

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Cevap ver Mersin'e!

ATAY USLU (Devamla) – Güvenlik kuvvetlerimizi, gümrük muhafaza memurlarımızı, yirmi dört saatin beş saatini uyuşturucuyla mücadeleye ayıran Süleyman Soylu Bakanımızı başarısı için tebrik ediyorum. Uyuşturucuyla etkin mücadelenin sonunda...

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Mersin'deki baron kim?

ATAY USLU (Devamla) – Bakın, uyuşturucu ticaretinin rotası bugün Balkan rotası olmaktan çıktı; Akdeniz ve kuzey rotası oldu. Rota değişikliği bile bu başarının en önemli göstergelerinden bir tanesidir. Uyuşturucuyla ülkede en etkin mücadeleyi yürüten bir Hükûmeti, kolluk güçlerini töhmet altında bırakacak açıklamalar yapmak uyuşturucu baronlarına hizmet etmektir.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Haftada 5 bin uyuşturucu satıcısını yakaladığını söylüyor; baronlar nerede?

ATAY USLU (Devamla) – Türkiye'nin uyuşturucuyla mücadelesi artık uyuşturucu geliriyle ayakta kalmaya çalışan PKK terör örgütünün uzantılarının iftira ve saldırıları artmaktadır. PKK terör örgütüyle mücadele ediyoruz, ses başka yerden geliyor; uyuşturucuyla mücadele ediyoruz, ses başka yerden geliyor; neden acaba?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Uslu.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Ya, hep aynı şey!

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Ezberlediğiniz aynı şeyler!

ATAY USLU (Devamla) – Tüm iftiralara rağmen Türkiye devam edecektir.

Yüce Meclisimizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar, CHP ve HDP sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Öneriyi oylarınıza...

III.- YOKLAMA

(İYİ Parti sıralarından bir grup milletvekili ayağa kalktı)

ERHAN USTA (Samsun) – Sayın Başkan, yoklama talep ediyorum.

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi grup önerisini oylarınıza sunmadan önce yoklama talebi var, yoklama talebini karşılayacağım.

Sayın Usta, Sayın Çulhaoğlu, Sayın Cesur, Sayın Ağırlioğlu, Sayın Bahşi, Sayın Kaplan, Sayın Sıdalı, Sayın Örs, Sayın Erel, Sayın Subaşı, Sayın Çıray, Sayın Yokuş, Sayın Filiz, Sayın Oral, Sayın Koncuk, Sayın Ataş, Sayın Çakırlar, Sayın Erozan, Sayın Tatlıoğlu, Sayın Cinisli, Sayın Sezgin.

Evet, üç dakika süre veriyorum.

Yoklama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Toplantı yeter sayısı yoktur.

Birleşime beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 17.44

DÖRDÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 17.49

BAŞKAN: Başkan Vekili Haydar AKAR

KÂTİP ÜYELER: Mustafa AÇIKGÖZ (Nevşehir), İshak GAZEL (Kütahya)

-----0-----

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 17'nci Birleşiminin Dördüncü Oturumunu açıyorum.

III.- YOKLAMA

BAŞKAN - Halkların Demokratik Partisi grup önerisinin oylamasından önce, istem üzerine yapılan yoklamada toplantı yeter sayısı bulunamamıştı. Şimdi yoklama işlemini tekrarlayacağım.

Yoklama için üç dakika süre veriyorum.

Yoklama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklamaya başlandı)

BAŞKAN – Pusula veren milletvekili arkadaşlar, lütfen salondan ayrılmasınlar.

(Elektronik cihazla yoklamaya devam edildi)

BAŞKAN – Toplantı yeter sayısı vardır.

VII- ÖNERİLER (Devam)

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri (Devam)

2.- HDP Grubunun, Mersin Milletvekili Rıdvan Turan ve arkadaşları tarafından, Mersin Limanı üzerinden ortaya çıkan uyuşturucu trafiğinin bütün boyutlarıyla araştırılması amacıyla 2/11/2022 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 8 Kasım 2022 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grup önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkanım, kısa bir söz talebim var.

BAŞKAN – Sayın Özel, buyurun.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

36.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Antalya Milletvekili Atay Uslu'nun HDP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkanım, biraz önce yoklama işlemi başladığı için söz talebimi geri çekmek durumunda kaldım. Sataşma var ama yerimden kısaca şunu ifade etmeme müsaade edin.

Birincisi, biraz önceki konuşmacı şöyle bir şey yapıyor: Süleyman Soylu'nun sözcüsü olarak buradaysa, AK PARTİ Grubu da buna razıysa devam etsin. Efendim, 2016'dan önce şöyleydi. Yani Ekan Ala'nın, Muammer Güler'in, Selami Altınok'un bu kadar emekleri... "Süleyman Soylu'dan önceki dönem kötüydü, Süleyman Soylu iyi." Süleyman Soylu yalan bitmeden doğru konuşmadığı gibi istatistik bilimini de kendi lehine ve kendinden öncekilerin aleyhine eğip büküyor.

Bugün ortaya çıkan rakamlar, bütün dünyada oranlar belli ve sabit yani ne kadar uyuşturucu satıcısı yakalıyorsan onun bir yüzdesi var, ona çevirdiğinde yakalanan, toplamın yüzde 4'üye sen burada "Yakalanan sayısı arttı, benden öncekiler yakalamıyordu, ben yakalıyordum." değil; yakalayamadığın, yakalayıp da gösterdiğinden çok daha fazla, bunu bütün Türkiye biliyor. Sizin partinizin kendinden önceki dönemini devrisabık yaratan bir bakanın, birisi çıkıp sözcüsü gibi konuşuyor ve siz içinizi sindiriyorsanız ben bir şey demem ama şunu derim: Cümlesinin sonunu Tayyip Erdoğan'ın sıkça kullandığı bir ifadeyi kullanarak bağladı "beşinci kol faaliyeti" diyor muhalefete. Evet, Tayyip Erdoğan bunu dedi, ben de kendisine "Sen de o zaman Franco'sun, diktatör bozuntususun." dedim.

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – Diktatör bozuntusu sensin ya!

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Beni mahkemeye verdi. Mahkeme ne dedi biliyor musunuz?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – "Siz muhalefete 'beşinci kol faaliyeti' dersiniz o ki, Franco'nun Madrid kuşatmasında 'Dört koldan Madrid'i sardık, beşinci kolumuz da içeride çalışıyor.' içerideki ajanları kastettiği için, muhalefetin Franco benzetmesiyle mukabele etmesinde beklenen sonuçtur." diyor. O yüzden, öyle, "beşinci kol" falan diyecekler, Tayyip Erdoğan'ın aldığı o yargı dersini bir görecekler. Bu partiye, bu Parlamantonun muhalefetine "beşinci kol" diyecek adamın alnını karışlarız, kimse kusura bakmasın. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Elitaş, buyurun.

37.- Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş'ın, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

AK PARTİ, iktidarının 20'nci yılını bir hafta önce kutladı. Yirmi yıldır bu memlekette, Recep Tayyip Erdoğan liderliğinde AK PARTİ Grubu milletine hizmet etmek için canla başla çalışıyor. 22'nci Dönemden itibaren hem AK PARTİ'li olarak başlayan milletvekilleri hem de bakan arkadaşlarımız bugüne kadar devamlı bir şekilde hizmet etmişlerdir. Devlette devamlılık olduğu gibi, bakanlıklarda da devamlılık vardır. Bakan arkadaşlarımız durumun ve olayın geçtiği dönem içerisinde değerlendirmeler yapar.

Biraz önce Antalya Milletvekilimiz konuyu ifade ederken, maalesef, farklı bir şekilde çarpıtmaya çalışarak AK PARTİ'li bakanlar arasında fitne varmış gibi, birbirini çekememezlik varmış gibi, devrisabık varmış gibi göstermeye çalışmak fitnenin en dik âlâsıdır. Hiçbiriyle aralarında bir problem yoktur. Bütün bakan arkadaşlarımız gereğini yapmışlardır.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Fitnenin başısın, fitnenin Elitaş!

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Hiç kimse kimsenin alnını karışlamaya cesaret edemez.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Hadi!

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Hodri meydan!

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Hiç kimse bunu gündeme de getiremez.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Fitne deyince aklıma sen geliyorsun!

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Madem burada demokrasi varsa...

VELİ AĞBABA (Malatya) – Nerede?

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – ...burada her şeyi konuşuruz, hakaret etmeden yaparız ama alnı karışlamaya geldiği takdirde o zaman herkes bedelini ödemeye hazır demektir.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Soylu'ya bak, Soylu'ya! Fotoromana bak, fotoromana!

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Değerli Başkanım...

Arkadan laf atma, parazit yapma, sus!

BAŞKAN – Sayın Elitaş...

VELİ AĞBABA (Malatya) – Fotoromana bak, fotoromana!

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Ne fotoromanı?

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – Niye müdahale etmiyorsunuz?

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Adam romanlarda yaşıyor, bir milletvekili olduğunun farkında değil; adam milletvekili olduğunun farkında değil, burada fotoroman yazmaya çalışıyor.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Bu ayıp size yeter, bu ayıp! O ayıp onlara yeter!

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri... Sayın Ağbaba...

Buyurun Sayın Elitaş.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Ağababa mı? Senin ağababan gelse ne yazar ki?

Şimdi...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Bu ayıp size yeter Elitaş!

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – “Parazit” diye hakaret ediyorsunuz ama.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Hakaret...

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Parazitlik yapana “parazit” denilir.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Parazit Soylu, parazit!

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Bakın, değerli Başkanım, Parlamentoda biz usulüyle...

VELİ AĞBABA (Malatya) – Sizi ciddiye alan yok, Soylu konuşuyor...

BAŞKAN – Sayın Ağbaba, lütfen...

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Sayın Başkan, az önce bizden bir milletvekili arkadaşımıza “Sus, otur!” diye sert bir şekilde ifade ettiniz.

BAŞKAN – Evet.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Sizin ciddiyetiniz olsa memurlar açıklama yapmaz Elitaş!

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Lütfen, konuşan şahıs kimse onu da aynı ölçüde uyarmanızı rica ediyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar, CHP sıralarından gürültüler) Yani Genel Başkan Yardımcısı olması bir şey ifade etmez, milletvekili olması lazım, milletvekili.

BAŞKAN – Sayın Elitaş, Genel Kurula hitap edin, nasıl yöneteceğimi de lütfen bana bırakın.

REFİK ÖZEN (Bursa) – Adil ol, adil!

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Sayın Başkan, ama benim hitap etmemi engelleyen kişiyi de lütfen susturun.

BAŞKAN – Buyurun, ben gereğini yaparım, siz merak etmeyin.

MUSTAFA DEMİR (İstanbul) – Tarzınız yanlış.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Gereğini bekliyoruz, gereğini bekliyoruz Sayın Başkan.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

VELİ AĞBABA (Malatya) – Niye rahatsız oldunuz?

Milletvekilisiniz, milletvekili... Yerinize memur konuşuyor, memur!

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Bakın, bir siyasi partinin genel başkanı ülkesini dünyaya şikâyet edecek, Türkiye'yi sanki narkoterör ülkesiymiş gibi hem de yurt dışında ifade edecek, Allah aşkına bu genel başkanın millîliği nasıl konuşulur, nasıl değerlendirilir? (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

VELİ AĞBABA (Malatya) – Sizden daha millî, sizden daha millî! Bizim Genel Başkanın yanında pudra şekeri çeken kimse yok.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Bugün Sayın Bahçeli grup konuşmasında Sayın Kılıçdaroğlu'nu öylesine mükemmel bir şekilde tarif etti ki inanın o tarifi üzerine söylenecek başka bir söz yok. İşte yansıması burada, Sayın Kılıçdaroğlu'nun yansıması burada, Genel Başkan Yardımcısından belli. Adam Genel Başkan Yardımcısı olmuş, Grup Başkan Vekilini konuşturmamak için... (CHP sıralarından gürültüler)

VELİ AĞBABA (Malatya) – Pudra şekeri, pudra! Onu söylesene! Kokaini söylesene!

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Sayın Başkan “Otur yerine, sus!” der misiniz.

BAŞKAN – Diyeceğim.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – “Otur yerine, sus!” der misiniz.

BAŞKAN – Diyeceğim, diyeceğim.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – “Sus!” der misiniz.

BAŞKAN – Yerinde oturuyor Sayın Elitaş, ayağa kalkarsa söyleyeceğim, merak etmeyin.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Buradaki milletvekiline...

BAŞKAN – Buyurun, siz tamamlayın lütfen.

(Gürültüler)

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Sayın Başkan, bana göstereceğiniz...

BAŞKAN – Sayın Elitaş, söyleyeceğinizi söyleyin lütfen, beni tartışmayın. Eğer beni tartışmak istiyorsanız usul tartışması açabilirsiniz.

Buyurun, tamamlayın lütfen.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Sayın Başkan, bana refleks gösterene kadar...

(AK PARTİ ve CHP sıralarından gürültüler)

EYÜP ÖZSOY (İstanbul) – Doğru düzgün yönetin!

BAŞKAN – Sizin arkadaşlarınız sizden fazla bağıyor.

METİN NURULLAH SAZAK (Eskişehir) – Düzgün yönetin o zaman.

EYÜP ÖZSOY (İstanbul) – Doğru düzgün yönetin!

BAŞKAN – Lütfen tamamlayın, son sözlerinizi alayım.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Sayın Başkan, bana refleks gösterene kadar, benim sesimi kesmeye çalışan sizin Genel Başkan Yardımcınıza “Sus!” demeniz gerekir, ona engel olmanız gerekir.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Başkanlık makamı Genel Başkan Yardımcısına...

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Başkanlık makamı, genel başkan yardımcısından üstündür, siz hepimizi temsil ediyorsunuz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) O, Cumhuriyet Halk Partisinin...

BAŞKAN – Sayın Elitaş, sizden rica ediyorum, bu söylediklerinizde samimiyseniz usul tartışması açarsınız. Lütfen, rica ediyorum... Ben görevimin ne olduğunu biliyorum, bana görev tarif etmeyin. Aşağı yukarı, sizin kadar parlamento deneyimim yoksa da en azından sizin kadar var. (CHP sıralarından alkışlar)

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Onun için de lütfen, söyleyeceğinizi söyleyin, size yöneltilen eleştirilere cevap verin, gerisini de bana bırakın.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Sayın Başkan, bu Parlamentoda bir siyasi partinin genel başkanına, bu ülkenin Cumhurbaşkanı “diktatör bozuntusu” benzetmesi yapmak hakka, hukuka, adalete sığmaz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – “Egemenlik kayıtsız şartsız milletindir. Kemal Atatürk” ifadesine hiç sığmaz. Milletın seçtiği Cumhurbaşkanı, Parlamentonun değil milletin seçtiği Cumhurbaşkanı seçime kadar herkes saygı duymak mecburiyetindedir.

Milletin seçtiği Cumhurbaşkanı saygıyla selamlıyorum, milleti saygıyla selamlıyorum, milletin vekillerini saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Peki, teşekkür ediyorum.

Buyurun Sayın Özel.

38.- Manisa Milletvekili Özgür Özel’in, Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş’ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Çok uzatmayacağım.

Birincisi, kürsüdeki hatip insani ilişkilerde bir sorunumuz olan biri değil. Alnını karışlamak da varıp gidip alnını elinle karışlayacaksın demek değil. Açın, Türkçe dil sözlüğüne bakın: “Meydan okumak, kabul etmemek, kesin bir dille reddetmek.”

Şimdi, burada tutup da ben “Recep Tayyip Erdoğan diktatör bozuntusudur.” demedim.

SALİH CORA (Trabzon) – “Alnını karışlarım.” dersin...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Mevzu şu: Siz, oradan tutup muhalefete “beşinci kol” deyince bunu dolaşıma sokan Recep Tayyip Erdoğan’ın yargıda kaybettiği bir mahkeme kararını hatırlattım. Recep Tayyip Erdoğan’dan esinlenip “Biz, Madrid’i dört koldan kuşattık, içeride ajanlarımız, beşinci kolumuz çalışıyor.” ifadesini muhalefete söylemek kimsenin haddi değildir. (CHP sıralarından alkışlar)

Burada, Meclis Başkanlığının Riyaset makamı kendi hukukunu korur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Koruyamazmış gibi yapmak o makama hakarettir. Kendi Genel Başkanınızın hukukunu elbette korursunuz ancak bunu yapmadan önce kendi hatibinizin, kendi Genel Başkanınızın bir küfrünü ve adaletçe mahkûm edilmiş bir hâlini bu kürsüye taşımasının sorumluluğunu taşımalısınız. O zaman dediğim de şudur: Elbette siyaseten ama o lafı edenin alnını karışlarız kardeşim, bu kadar. (CHP sıralarından alkışlar)

VELİ AĞBABA (Malatya) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Ağbaba.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Sayın Grup Başkan Vekili beni göstererek şahsıma yakışmayan laflar etti, onlara cevap vermek istiyorum.

TAMER DAĞLI (Adana) – Sana yakışır o laflar!

BAŞKAN – Yerinizden...

VELİ AĞBABA (Malatya) – Sayın Başkan, lütfen...

BAŞKAN – Yerinizden, sadece bir dakika veriyorum.

39.- Malatya Milletvekili Veli Ağbaba’nın, Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş’ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

VELİ AĞBABA (Malatya) – Sayın Başkan, parazit, üstüne vazife olmayan insanların konuşmasıdır. Bir parazit arıyorsa Sayın Elitaş, kendisi seçilmiş bir milletvekili, Grup Başkan Vekili; bir memur Elitaş’a güvenmeyerek her gün hakaret ediyor, bir fotoroman herkese hakaret ediyor. Ayrıca, parazit arıyorsa ya da suçlu arıyorsa Türkiye’de ne kadar sahtekâr varsa, ne kadar kaçakçı varsa, ne kadar pudracı varsa onunla resim verenlere baksın. Bugün Türkiye’nin en büyük sorunu, muhalefeti, meşru muhalefeti tehdit eden, ona her gün attığı “tweet”lerle açıklama yapan karikatürdür, fotoromandır; arıyorlarsa ona baksınlar. Ayrıca, Sayın Elitaş, diyor ki Süleyman Soylu: “Elitaş konuşamıyor, AKP milletvekilleri konuşamıyor, onların adına ben konuşuyorum.” Siz de bundan utanın. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Uslu...

ATAY USLU (Antalya) – Sataşmadan söz istiyorum.

BAŞKAN – Tamam, size de yerinizden söz vereyim. Yeni bir sataşmaya da mahal vermeyelim.

Buyurun.

40.- Antalya Milletvekili Atay Uslu'nun, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ATAY USLU (Antalya) – Sayın Başkanım, konuşmamda Türkiye'yi kim uyuşturucuyla aynı fotoğraf içine sokuyorsa, kusura bakmayın, yaptığı iş beşinci kol faaliyetidir dedim, herhangi bir kişiyi kastetmedim ama bazılarının üstüne alınması manidar; bu bir.

İkincisi; yılların siyasi cari açığını kapatmak için "Uyuşturucuyla cari açık kapanıyor." iftirasına başvurmak bu ülkeye yakışmıyor, bu memlekete yakışmıyor.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – MASAK raporlarına bak!

ÖZGÜR KARABAT (İstanbul) – Net hata ve noksanı kaç para?

ATAY USLU (Antalya) – Polise, jandarmaya iftira atmakla siyasi açık kapanmaz; çalışmak, üretmek lazım.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – MASAK raporlarına bak! Bir MASAK raporuna bak, MASAK!

ÖZGÜR KARABAT (İstanbul) – Kaç para net hata ve noksanı Merkez Bankasının?

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Sayın Başkan...

ÖZGÜR KARABAT (İstanbul) – Türkiye'de kaynağı belli olmayan para var, neyin parası? 28,5 milyar neyin parası?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Bir dur, bir dur, bitirsin.

ATAY USLU (Antalya) – Her seçimi kazanmış lider diktatör, her seçimi kaybetmiş CHP Genel Başkanı demokrat; sizin demokrasi anlayışınız da bu.

Teşekkür ederim. (AK PARTİ sıralarından alkışlar, CHP sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Peki.

VII- ÖNERİLER (Devam)

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri (Devam)

3.- CHP Grubunun, Ankara Milletvekili Murat Emir ve arkadaşları tarafından, ülkemizde yaşanan madde bağımlılığı sorununun nedenlerinin ve sonuçlarının araştırılması amacıyla 8/11/2022 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 8 Kasım 2022 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

8/11/2022

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 8/11/2022 Salı günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Özgür Özel

Manisa

Grup Başkan Vekili

Öneri:

Ankara Milletvekili Murat Emir ve arkadaşları tarafından ülkemizde yaşanan madde bağımlılığı sorununun nedenlerinin ve sonuçlarının araştırılması amacıyla 8/11/2022 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan (3757 sıra no.lu) Meclis araştırma önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 8/11/2022 Salı günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi grup önerisinin gerekçesini açıklamak üzere söz talep eden Ankara Milletvekili Sayın Murat Emir.

Buyurun Sayın Emir. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA MURAT EMİR (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Uyuşturucunun gençlerimizi, çocuklarımızı mahveden bir bataklık olduğu konusunda hemfikiriz ve ülkemizde maalesef artık uyuşturucunun 9-10 yaşlarına kadar indiğini hepimiz biliyoruz. Eğer sizler de okul önlerine gidiyorsanız mutlaka görüyorsunuzdur, okul önleri torbacıdan geçilmiyor arkadaşlar. Ağır bir sorunla karşı karşıyayız, ciddi olmak zorundayız, ciddi çalışmak zorundayız. Öyle palavralarla, laflarla geçirilebilecek bir durum değil.

Bakın, uyuşturucuyla mücadelede ne yapıyoruz, ne yaptık, ne yapmalıyız, neredeyiz? Bunu konuşmamız gerekiyor, bunu Meclisin konuşması gerekiyor. 23'üncü Dönemde bir rapor hazırlanmış, çalışılmış; biz 26'ncı Dönemde çalıştık, bu raporda benim de emeğim var arkadaşlar. Meclis, araştırma komisyonu kurdu ve bu raporu hazırladı. Bu raporda 16 ayrı başlıkta tam 189 öneri var, 189. Biriniz gelin, bunlardan hangilerinin yapıldığını anlatın; anlatamazsınız. Niye biliyor musunuz? Çünkü bu, raflarda bekliyor, bunlarla uğraşmıyorsunuz, palavralarla uğraşıyorsunuz, insanların gözünü korkutmaya çalışıyorsunuz. Öyle bir madde de var ki -Ali Mahir Başarır da bahsetti- bakın, 385'inci sayfada diyor ki: "MASAK'ı etkinleştirmek lazım." Önermişiz; etkinleştirmiş misiniz? Hayır. 2020-2021'de toplam 67 dosyayı sonuçlandırmış MASAK. Hani 1 milyona yakın dosya vardı? Hani Türkiye'de milyarlarca dolar cirit atıyordu? E, Türkiye'yi kara para cenneti yaptınız, bununla cari açığı fonluyorsunuz, Türkiye uyuşturucu çetelerinin cirit attığı bir yere dönüştü, uyuşturucu çetelerinin birbirleriyle hesaplaştığı cinayetlere her gün tanık oluyoruz ama bunların hiçbirini yapılmıyor ve bu MASAK güçlendirilmediği gibi, MASAK'ın şu ana kadar tek 1 kuruş liraya el koyduğunu gelin burada söyleyin ama yapmadı. Niye? Çünkü siz uyuşturucuyla mücadele ediyormuş gibi yapmayı tercih ediyorsunuz.

Süleyman Soylu son derece ciddiyetsiz ve iktidar olmaktan öte, muhalefete saldırarak koltuğunu tutabileceğini, güçlendirebileceğini zannediyor. Son derece de beceriksiz ve bize göre ilk başta istifa etmesi gereken kişi. (CHP sıralarından alkışlar) Eğer uyuşturucuyla mücadele edecekseniz... Bakın, diyor ki: "Biz her hafta 5 bin torbacıyı gözaltına alıyoruz." Ya, 5 bin torbacıyı gözaltına alıyorsanız arkadaş, 57 hafta çarpi 5 bin eşittir 285 bin oldu. Bakın, 285 bin yani bir yılda Türkiye'deki cezaevlerini 1 kat daha doldurmanız gerekiyor. (CHP sıralarından alkışlar)

RECEP ÖZEL (Isparta) – Yılda kaç hafta var? Yılda 52 hafta var, 57 hafta değil ya!

MURAT EMİR (Devamla) – Bu ne demek biliyor musunuz? Siz, torbacıyı buradan alıyorsunuz karakola, elini sıkıyorsunuz içeride, takdir ve teşvik ediyorsunuz, sonra çıkarıyorsunuz demektir. Bunun Türkçesi budur, bunun matematiği de budur arkadaşlar. O zaman sen ya sahtekârsın ya yalancısın ya da herkesi aptal zannediyorsun. (CHP sıralarından alkışlar)

RECEP ÖZEL (Isparta) – Ya, hesaplaman yanlış, bir yılda 52 hafta var, 57 değil.

MURAT EMİR (Devamla) – Bu rakamlar sizi biraz kasiyor benim anladığım kadarıyla, rahat olun, rahat olun.

Bakın, bir de onurdan bahsediyor, Genel Başkanımıza laf atmış. Sen kim, onur kim? (CHP sıralarından alkışlar) Genel Başkanın onurunu milyar kere milyara bölmek lazım. Bunun için uğraşın burada, milyar kere milyara bölmeye uğraşın. Bulamazsınız çünkü bu ancak 12 rakamı gösteriyor. Süleyman Soylu budur arkadaşlar. Dolayısıyla, öyle 5 bin torbacıyla falan mücadeleyle mücadele olmaz. Uyuşturucuyla mücadele ederseniz ilk başta Süleyman Soylu'dan kurtulacaksınız, ciddi bir bakan gelecek. (CHP sıralarından alkışlar) Yine AKP'li olsun, sorun yok; yine saraya bağlı olsun, sorun yok ama bu gençliği düşünen, gerçekçi, doğru dürüst birisi olsun ve uyuşturucu baronlarıyla boy boy resim çektiren birisi olmasın arkadaşlar.

Bakın "Mücadele ediyoruz." diyorsunuz; işte getirdiğiniz bütçe: 2020-2021 yılında Gençlik ve Spor Bakanlığının uyuşturucuyla mücadelede harcadığı para neredeyse dörtte 1'ine düştü, haberiniz var mı? Yani 2021 yılında harcanan para dörtte 1'i. Sizin ciddiyetiniz bu kadar. Ve bakıyorsunuz, mesela suç sayılarına bakıyorsunuz, 2020'den sonra rakamlara bakıyorsunuz, geldiğiniz noktada neredeyse 1 milyona yakın iddia, suç ihbarı, soruşturma ve dava var; her yıl yüzde 30 artıyor ve siz burada böyle bir rahatlık içerisindeyiz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

MURAT EMİR (Devamla) – Soruyoruz, defalarca soruyoruz; içinizden birisi gelsin, Türkiye'de şu anda uyuşturucuyla kaç uyuşturucu suçlusunun yakalandığını, kaç çocuğumuzun yılda uyuşturucu bataklığına saplandığını, bununla ilgili rakamları açıklasın; açıklayamaz. Niye? Bilmiyorsunuz. Niye biliyor musunuz? 2018 yılında bir kurul kurdunuz, Uyuşturucuyla Mücadele Yüksek Kurulu kurdunuz, 2019'da faaliyet raporu açıkladınız, sonra faaliyet raporu bile yok. Eylem planı yapmıştınız, eylem planından haber yok. Sizin ne yaptığınızdan haberiniz yok. Gelin, burada eylem planını niye takip etmediğinizi anlatın. Bugün Türkiye'de uyuşturucuda neredeyiz, onu siz dahi bilmiyorsunuz.

Dolayısıyla arkadaşlar, bakın, ciddi bir konuyla karşı karşıyayız, herkesin ciddi olması lazım. Bir araştırma komisyonu daha kurmak lazım ama daha önemlisi, sorumlu davranıp bunların gereğini de yerine getirmek lazım.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – İYİ Parti Grubu adına söz talep eden Antalya Milletvekili Sayın Feridun Baħşı.

Buyurun Sayın Baħşı. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA FERİDUN BAĞŞİ (Antalya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; CHP grup önerisi üzerine söz aldım. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Uyuşturucu, üzerinde siyaset yapılacak bir konu değil bence; uyuşturucu, mücadele edilmesi gereken bir konu. Günümüzde özellikle gençler arasında çok yaygın olan madde kullanımı, maalesef ciddi bir sorun hâline gelmiştir. Bir defayla, merakla "Bana bir şey olmaz." diyerek madde dünyasına adım atan gençler sürecin sonunda kendilerini bağımlı oldukları maddeden kurtarmak için çırpınırlar buluyorlar. Adeta bir "düşkünlük" olarak tanımlanabilecek bu bağımlılık, kişiyi günlük yaşantısını ve ilişkilerini sürdüremez hâle getiriyor. Vücut, her gün biraz daha fazla madde arar ve bir önceki dozu yetersiz bulur hâle geliyor.

Ülkemizde 11-24 yaş arası gençlerin uyuşturucu madde kullanma, deneme ve bağımlı olma oranı gittikçe artmaktadır. Emniyetin verilerine göre, Türkiye'de 2021 yılında tespit edilen uyuşturucu suçu 2020'ye oranla yüzde 35,5 artışla 215.771 olmuştur. Uyuşturucu türleri arasında yer alan metamfetamin kullanım oranı ise hızla yayılmaktadır. Narkotik Daire Başkanlığının Ağustos 2022 tarihli Uyuşturucu Raporu'nda 2022 yılının ilk yedi ayında görülen metamfetamin yakalama miktarı rekor artışla 8.600 kilografa ulaşmıştır. Yani 2015 yılından 54 ilin sokaklarında yakalanan bu madde bugün 81 ilin tamamında görülmektedir.

Yapılan araştırmalar, uyuşturucunun en çok arkadaş faktöründen yararlanarak etkinlik bulduğunu, bunu da merak güdüsünün takip ettiğini ortaya çıkarmaktadır. Uyuşturucu, kolay alışılan ancak dönüşü o kadar kolay olmayan bir alışkanlıktır. Uyuşturucu bağımlılarının hemen hepsi ilk kullanımda bu maddeleri kolayca bırakabileceklerini düşünürler. Oysa daha ilk kullanımdan sonra kullanıcılar artık uyuşturucunun kölesi hâline gelmekte, en kısa zamanda ve en kestirme yoldan temin edebilmek için her türlü yola başvurabilmektedir. Netice, fuhuştan adam öldürmeye, soyguna kadar uzanan sonuçlar doğurmaktadır. Bütün yıkıcı etkilerine karşın madde kullanımının önüne geçmede yeterli performans gösterilmediği açıkça ortadadır. Uyuşturucuyla toplum bazında mücadele edilmesi gerekir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

FERİDUN BAĞŞİ (Devamla) – Bunun yanında aile yapısının sağlamlaştırılması, eğitim öğretimde uyuşturucunun zararlarının anlatılması ve basın-yayın organlarının konuya gereken önemi göstermesi gerekmektedir. Hayatımızın en karmaşık dönemi olan ergenlik çağının sağlıklı bir şekilde geçirilebilmesi için, başta aileler olmak üzere, toplumun ve devletin üzerine düşen görevleri yapması zorunludur.

Tüm bu gerekçelerden dolayı çocuklarımız ve gençlerimiz üzerinde her geçen gün artan uyuşturucu madde kullanımına ait verilerin belirlenmesi ve alınacak önlemlerin tespit edilmesi amacıyla Meclis araştırması önergesini destekliyor, bu vesileyle Gazi Meclisi ve büyük Türk milletini saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubu adına söz talep eden İstanbul Milletvekili Sayın Dilşat Canbaz Kaya.

Buyurun Sayın Kaya. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA DİLŞAT CANBAZ KAYA (İstanbul) – Teşekkür ederim Başkan.

Ekranları başında bizi izleyen değerli halkımız, Türkiye'de uyuşturucu kullanımının her yıl arttığı bir gerçek. Bakınız, Türkiye uyuşturucunun hedef ülkesi durumuna getirildi. Hakkâri'den Edirne'ye, Iğdır'dan İzmir'e, Samsun'dan Mersin'e uyuşturucu kullanımı her mahalle, her sokağa girmiş durumda. İktidar ve medyası, sürekli olarak siyasi operasyonları büyük puntolarla veriyor; polis ve yargı aracılığıyla sistematik olarak politik gençlik örgütlerine, siyasi özneler ve devrimci demokratik kurumlara gerçekleştirilen saldırılarla sokaklar ya faşist çetelere ya da uyuşturucu kartellerine bırakılmış durumda. Bakın, somut bir örnek vereceğim: İstanbul'da Gazi Mahallesi, Sarıgazi, 1 Mayıs Mahallesi, Okmeydanı; Ankara'da Tuzluçayır, Diyarbakır'da Bağlar ve şu anda burada sayamadığım tonlarca mahalle; devrimcilerin, yurtseverlerin güçlü olduğu bu tür mahalleler AKP iktidarının, onun polisi ve yargısıyla çok uzun süre baskı ve siyasi operasyonlarına maruz kalıyor ve geline aşamada ne oluyor biliyor musunuz? Devletin bütün gücüyle üzerine gittiği bu politik mahallelerde bugün çeteler, uyuşturucu satıcıları cirit atıyor. Bu mahallelerde bir tane politik afiş asarsanız arkanızda zırhlı polis araçlarını bulursunuz. Bu devletin kameraları her gün üzerinizdedir. Yine bu mahallelerde bir tane demokratik eylem etkinliği yaptığınızda size polis kalkını ve TOMA'sıyla biber gazı çevriliyor ama bugün çeteler devletin gözleri önünde hesaplaşmalar yapmaya, çatışmaya ve uyuşturucu satmaya devam ediyor. Şunu açıkça söyleyelim: Sokakların apolitik hâle getirilmesiyle eş zamanlı olarak uyuşturucu da sokakta ve okul önlerinde artmış bulunuyor. Hapishaneler devrimciler, demokratlar ve aydınlarla dolu; sokaklar da uyuşturucu satıcıları, faşist çeteler, kadın katilleri ve tefecilerle dolu. Tüm bu yozlaşma devletin, onu yöneten AKP iktidarının gözü önünde gerçekleştiriliyor. Ortaya çıkan iddia, itiraf ve ifşalar, bu işin içinde İçişleri ve güvenlik bürokrasisinin de bir biçimiyle yer aldığını gösteriyor. Türkiye limanları uyuşturucu deposuna dönmüş durumda. Madde kullanımları bugün dünya ortalamasından fazla bir oranla yükselmiş hâle geldi.

Kürtlere, gençlere, kadınlara, aydın yazar ve gazetecilere saldırmayı bırakın, herkesi hedef hâline getirmeyi bırakın; halkın can yakıcı sorunlarıyla ilgilenin. Ama biliyoruz ki AKP iktidarı ve onun ortakları bu sorunu çözemez, çözmek de istemez. Bakın, her zaman olduğu gibi -biraz önce de gördük- bugün bu önergede de eller kaldırılıp indirilecek ve önerge AKP, MHP oylarıyla reddedilecek.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

DİLŞAT CANBAZ KAYA (Devamla) – Teşekkür ederim Başkan.

İşte, bu yüzden biz bu ülkenin devrimcileri ve demokratları olarak buradan halkımıza sesleniyoruz: Örgütlülüğü büyütmeliyiz; mahallelerimizi, okullarımızı faşist çetelere ve uyuşturucu kartellerine terk etmemeliyiz çünkü bu mücadelede bu ülkenin emekçileri, kadınları, gençleri bir araya gelerek ancak kazanabilirler.

Teşekkür ediyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına söz talep eden Niğde Milletvekili Sayın Selim Gültekin.

Buyurun Sayın Gültekin. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA SELİM GÜLTEKİN (Niğde) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Cumhuriyet Halk Partisinin madde bağımlıları üzerine vermiş olduğu grup önerisi üzerine AK PARTİ Grubumuz adına söz almış bulunmaktayım. Genel Kurulu ve ekranları başında bizleri izleyen Niğdeli hemşehrilerimizi ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle 5 Kasım Cumartesi günü Pençe-Şimşek Operasyonu'nda şehadete yürüyen Niğdeli hemşehrımız Piyade Uzman Çavuş Halil Yıldız şehidimize ve tüm şehitlerimize Allah'tan rahmet diliyorum.

Yine, şanlı ve şerefli Karabağ zaferinin 2'nci yıl dönümünü kutluyor, dost ve kardeş ülke Azerbaycan'a yüce Meclisimizden sevgilerimi, selamlarımı iletiyorum.

Değerli milletvekilleri, madde bağımlılığı dünyada toplumların karşı karşıya kaldığı küresel sorunlardan biri hâline gelmiştir. Dolayısıyla tüm devletlerin, tüm kurumların, tüm bireylerin topyekûn, bağımlılıkla mücadelede kararlılıkla ve etkin şekilde rol alması çok önemlidir. Bugün ülkemizde bağımlılıkla mücadele çalışmaları Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan öncülüğünde kurulan, 12 Bakanımızın da üyesi olduğu Bağımlılıkla Mücadele Yüksek Kurulu koordinasyonunda yürütülmektedir.

MURAT EMİR (Ankara) – Çalışmıyor, şeker kardeşim, 2019'dan beri çalışmıyor.

SELİM GÜLTEKİN (Devamla) – Şunu net olarak biliyoruz ki: Bağımlılıkla mücadelenin temeli önleme çalışmalarıdır. Bu önleme çalışmalarını en iyi yapan ülkelerden biri de Türkiye'dir. Öyle ki Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulan 2023 yılı bütçemizde Bağımlılıkla Mücadele Programı'na 4 milyar 741 milyon lira kaynak ayrıldığını da ifade etmek istiyorum. Bu kapsamda, İçişleri Bakanlığımızın Narkotik Projesi'yle maddeye kolay erişimi imkânsız hâle getirmek için başarılı bir çalışma yürüttüğünü de ifade etmek istiyorum. Yine, madde kullanımına ortam hazırlanması için metruk binaların yıkıldığını ve hemen her gün zehir tacirlerinin kısıvrak yakalandığını da ekranlardan izlemekteyiz. Uyuşturucuyla mücadele uygulaması UYUMA Projesi'yle vatandaşların elektronik ortamda kimliği gizli tutularak seri bir şekilde bildirimde bulunmasına imkân veren yerli bir yazılımla uyuşturucu suçlarının önüne geçilmektedir. Atık Sulardan Uyuşturucu ve Diğer Maddelerin İzlenmesi Projesi sayesinde bölgesel uyuşturucu kullanım tespiti de sağlanmaktadır.

Tabii ki Yeşilayımız her türlü bağımlılıklara karşı farkındalık ve önleme çalışmalarında başta ülkemizde olmak üzere tüm dünyada öncü sivil toplum kuruluşları arasında yer almaktadır. Yeşilay, Türkiye Bağımlılıkla Mücadele Eğitim Programı'yla her yıl yaklaşık 10 milyon öğrenci ve 3 milyon yetişkine ulaşarak bilgilendirmeyi sağlamaktadır.

Sağlık Bakanlığı bünyesinde yer alan AMATEM'lerle de maddeyle tanışmış bireylerin tedavileri sağlanmaktadır.

Yine, 81 ilimizde yaygın şekilde açılan Yeşilay Danışmanlık Merkezlerimizle (YEDAM) de uyuşturucu bağımlılarına yönelik ücretsiz psikolojik ve sosyal destek sağlanmakta ve yeniden hayata kazandırılması için uzman ekiplerce de hizmet verilmektedir.

Bu musibete ülkemizdeki bir vatandaşımızın dahi bulaşmaması için, kökünü kurutmak için, uyuşturucu çetelerine geçit vermemek için gece gündüz demeden çalışan İçişleri Bakanımız Sayın Süleyman Soylu nezdinde kahraman Türk polisimize ve jandarmamıza teşekkür ediyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

SELİM GÜLTEKİN (Devamla) – Ve yine bu yıl, gümrüklerde uyuşturucu madde kaçakçılığıyla mücadele kapsamında yürütülen operasyonlar neticesinde, metanfetamin, Captagon, eroin gibi yüksek miktarda uyuşturucu ele geçirilmiştir. Gümrüklerden uyuşturucu geçişine kesinlikle izin vermeyen Ticaret Bakanımız Mehmet Muş nezdinde tüm Gümrük Muhafaza ekiplerimize teşekkür ediyor, çalışmalarında başarılar diliyorum.

Son olarak, Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan liderliğinde devlet, millet el ele vererek ortaya konulan irade ve tüm imkânlarla başarıyla yürüttüğümüz uyuşturucu ve madde bağımlılığıyla mücadelemize Türkiye Yüzyılı'nda da kararlılıkla devam edeceğimizi ifade ediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi grup önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Sayın Özen...

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

41.- İstanbul Milletvekili Zeynel Özen'in, Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ZEYNEL ÖZEN (İstanbul) – Teşekkürler Başkan.

Sayın Elitaş dedi ki: "Cemevleriyle ilgili 5 madde getiriyoruz, bu Aleviler niye protesto ediyor?"

Sayın Elitaş, sağır sultan da duydu, Alevilerin talebi, cemevlerinin ibadet yeri sayılması. Anayasal güvence istiyor; Aleviler tuğla, para, çimento peşinde değil anayasal güvence istiyor.

Bugün, Alevi örgütlerinin yaptığı... Polis saldırısı oldu, bu polis saldırısında gaz kullanıldı. Hacı Bektaş Veli Anadolu Kültür Vakfı Genel Başkanı Ercan Bey ile Alevi Dernekleri Federasyonunun Genel Başkanı yaralandı; hastanede. Ben bu polis şiddetini niyiyorum. Bu saldırı tüm Alevilere yapılmış bir saldırdır.

Teşekkürler.

BAŞKAN – Sayın Gürer...

42.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Cumhurbaşkanlığı kararıyla çiftçiye hububat için yapılan gübre ve mazot desteğine ilişkin açıklaması

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Cumhurbaşkanı kararıyla çiftçiye hububat için yapılan gübre ve mazot desteği nakit verilmeyip çiftçilere ait Ziraat Bankası kartlarına aktarılacağı açıklanmıştı. Çiftçi, mevcut kartlarına bunu tanımlamak için ya bankaya kendi müracaat edecek ya

da internet bankacılığından bu işlemi yapacak. Çiftçi nakit olarak para çekemeyecek sadece gübre ve mazot alımında bunu kullanabilecek. Çiftçi bu düzenlemeyle mağdur olmuştur. Uygulamanın geç yapılması, ekim sürecinde gübre fiyatı artıyor diye alıp ödeme yapan çiftçiyi sıkıntıya sokmuştur. Petrolcüyü, gübreciye komisyon vermeye çiftçi mahkûm edilmektedir. Mobil bankacılığını kullanarak almak isteyen çiftçiler, sistemin onaylamamasıyla kara listede olan çiftçinin zora düşmesine neden olmuştur. Bu uygulama yeniden gözden geçirilmeli ve çiftçilere bu yönde verilen desteklere erişim kolaylaştırılmalıdır.

Teşekkür ediyorum Başkanım.

BAŞKAN – Sayın Tarhan...

43.- Kocaeli Milletvekili Tahsin Tarhan'ın, Kocaeli Çayırova Belediyesinin kestiği cezaya ilişkin açıklaması

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Kocaeli Çayırova Belediyesinin özel bir şirkete ait yapıda imara aykırılıklar nedeniyle 40 milyon lira ceza kestiği ancak bu cezanın 20 milyon lira rüşvet karşılığında silindiği iddia edilmektedir. Ceza yazılan şirket yetkililerinin şikâyeti üzerine, rüşvet iddiasıyla ilgili olarak Çayırova Belediye Başkanı AK PARTİ Genel Merkezine çağırıldığını itiraf etmiştir. Ancak imara aykırı yapılan ve tutanaklarla tespit edilen işlemlere rağmen cezanın neden silindiğine dair bir açıklama yapılmamaktadır. Kocaeli kamuoyu bu konuda iddiaların açıklığa kavuşturulmasını bekliyor.

BAŞKAN – İç Tüzük'ün 37'nci maddesine göre verilmiş bir doğrudan gündeme alınması önergesi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

VI.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI (Devam)

B) Önergeler

1.- Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, (2/3805) esas numaralı 298 Sayılı Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin doğrudan gündeme alınmasına ilişkin önergesi (4/190)

4/11/2022

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İç Tüzük'ün 37'nci maddesi gereğince (2/3805) esas numaralı Teklifimin doğrudan gündeme alınmasını saygılarımla arz ederim.

Süleyman Bülbül

Aydın

BAŞKAN – Önerge üzerinde teklif sahibi olarak Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül konuşacaktır.

Buyurun Sayın Bülbül. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakikadır.

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Seçim güvenliği, sandık güvenliği, giren oyun aynı şekilde çıkması ve sayılması, seçim sonuçlarının sağlıklı bir süreçte halkın iradesini yansıtması çok önemli. Bunu sağlamak için ne yapmamız gerekiyor? Bunu sağlamanın yolu açık ve net; seçim güvenliğini, sandık güvenliğini sağlayıcı tedbirler alacağız. Bu tedbirler ne olacak? 2009 yılında Adres Kayıt Sistemi esas alınarak yapılan seçmen kütüklerine ek, o tarihlerde kullanılan parmak boyasını kullanmayı önerceğiz; bu yasa teklifi bunu içeriyor.

YSK 2009 yılında, o dönemde seçmen sayısını 48 milyon 265 bin 644 kişi olarak açıkladı ama 2007 yılında ise seçmen sayısı 42 milyon 600 biniydi yani Adres Kayıt Sistemi esas alındı, bir yılda seçmen sayısı 6 milyon kişi arttı, sonra parmak boyası uygulamasından vazgeçildi. Parmak boyası uygulamasından neden vazgeçildi? “Çağ dışı uygulama.” “Biz geri kalmış toplum muyuz?” gibi nedenlerle vazgeçildi. Arkasından ne geldi? 2010, 12 Eylül referandumu geldi yani o FETÖ terör örgütünün tüm yargıyı ele geçirdiği, devleti ele geçirdiği referandum geldi. Hatırlar mısınız, orada parmak boyası uygulaması olmadı. Ne oldu? Devleti ele geçiren bir örgüt o referandumdan yararlanarak birçok düzenlemeyi yaptı. O tarihte, 2010 referandumunda -kim olduğunu iyi bilirsiniz, özellikle AK PARTİ'li arkadaşlarımız çok iyi bilir, bir dönem ağzınızdan düşmezdi- “Mezardakileri bile kaldırarak referandumda ‘evet’ oyu kullanmak lazım.” diyen bir terör örgütü reisi vardı. Düşünebiliyor musunuz arkadaşlar, nereden nereye geldik! 2010'da parmak boyası yok. 2011 seçimlerinde 1 kişiye 2 farklı soyadı ve cinsiyette seçmen kâğıdı gönderildi. 2017 referandumunda referandumdan bir ay önce hayatını kaybeden vatandaşa oy kullandırıldı. 2019 yerel seçimlerinde 1 daireye 108 seçmen kaydedilmişti.

Şimdi bir de önümüzdeki seçimlerle ilgili önemli bir nokta çıktı, “evdeki yabancı” konusu var. Değerli arkadaşlar, “evdeki yabancı” ne? “Evdeki yabancı”yla ilgili olarak binlerce şikâyet var. Vatandaşlar çıkıyor, e-devlete giriyor, “Acaba benim evimde bir yabancı var mı, bir seçmen var mı?” diye araştırma yapıyor; binlerce şikâyet var. Seçime giderken nasıl kontrol edilecek, nasıl tespit edilecek? Bu Adres Kayıt Sistemi'ni kim yapıyor? Bu Adres Kayıt Sistemi'ni Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü yapıyor. Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü kime bağlı? İçişleri Bakanlığı denilen, suç işleri bakanı olan Süleyman Soylu'ya bağlı. (CHP sıralarından alkışlar) Süleyman Soylu'ya bağlı olan bir işi güvenli bir iş olarak kabul edebilir miyiz? Kabul etmek mümkün değil çünkü milletvekillerine, İçişleri Bakanlığı önünde basın açıklaması yapan benim gibi 36 milletvekiline “eşkiya grubu” diyen bir kişiyi biz bakan olarak bile tanımıyoruz ve tanımayız. Böyle saçmalık olabilir mi arkadaşlar? Biz eşkiya grubu muyuz? (CHP sıralarından alkışlar)

Buradan Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanına söylemek istiyorum: 36 milletvekilini “eşkiya grubu” olarak tanımlayan bakan hakkında tek bir lafınız yok; yazıklar olsun! (CHP sıralarından alkışlar)

Onun için, İçişleri Bakanlığına bağlı Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğünün yapacağı işler şaibelidir arkadaşlar, güvenli değildir. Bunu nereden anlıyoruz? Şundan anlıyoruz arkadaşlar, bakınız: Bir araştırma yapılmış, araştırmada vatandaşa sorulmuş, denilmiş ki: “Bu parmak boyasıyla ilgili olarak ne düşünüyorsunuz?” Seçmenlerin yüzde 75'i seçimlerde parmak boyası uygulamasını istiyor. İlginç olan bir şey var: AKP'ye oy vermiş seçmenlerin de yüzde 66'sı istiyor arkadaşlar. Neden kaçıyorsunuz, neden kaçıyorsunuz? Parmak boyasından kaçıyorsunuz. Bir kişi bir yerde oy kullanıyor, gidiyor, başka yerde oy kullanıyor. Hani seçimlerde hile yoktu, seçimlerde yanlış yoktu? Buyurun bu kanuna “evet” deyin; birlikte, hep birlikte, Meclisteki bütün partilerle beraber parmak boyasını getirelim. Seçim güvenliği açısından en önemli bu yasa teklifini ortaya koyalım.

Bir de bizim YSK Başkanımız var. Çıkmış ortaya YSK Başkanı diyor ki... Bu YSK Başkanı da mühürsüz oylar, zarftaki 4 oyun 3'ü geçerli, 1'i geçerli değil... Muharrem Akkaya demiş ki utanmadan, sıkılmadan: “Dünyada gerçekten örnek gösterilerek yaptığımız işlerden bir tanesi ‘seçim’ diye düşünüyorum.” Ona da yazıklar olsun! Yaptıkları seçimler ortada; 13 bin farkla kazandığımız seçimi iptal etti, 800 bin farkla kazandık. Onun için, YSK'nin sabıkası, sicili bozuk arkadaşlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım.

MÜCAHİT DURMUŞOĞLU (Osmaniye) – Muharrem Bey çok pırlanta gibi bir adam ya Sayın Bülbül.

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Devamla) – Değerli arkadaşlar, gelin, Türkiye'de şaibeli olmayacak, şaibe altında bırakmayacak bu kanun teklifini hep beraber geçirelim. Bu şaibeyi ortadan kaldırmak, güvensizliği önlemek için bu parmak boyasına geçilmelidir diyoruz. Vatandaşın talebini görün arkadaşlar, AK PARTİ seçmeninin talebini görün bizim talebimizi görmeyecekseniz.

Vatandaşların sandıklara gönül rahatlığıyla, huzurla gitmesini bizlerin sağlaması mutlaka gerekiyor. Bunun tek çaresi, kısa sürede yapılabilecek en kolay, en basit uygulama parmak boyasıdır.

AKP'li arkadaşlara sesleniyorum: Madem seçimlerde hile hurda olmuyor, madem kendinize çok güveniyorsunuz; hadi, gelin, teklifimize destek verin ve bunu tüm partilerin desteğiyle geçirelim.

Teşekkür ederim arkadaşlar. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Evet, İç Tüzük'ün 37'nci maddesine göre verilmiş doğrudan gündeme alınması önergesini oylarınıza...

III.- YOKLAMA

(CHP sıralarından bir grup milletvekili ayağa kalktı)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Yoklama...

BAŞKAN – ...sunmadan önce yoklama talebi var, bunu karşılayacağım.

Sayın Özel, Sayın Gökçel, Sayın Köksal, Sayın Beko, Sayın Gaytancıoğlu, Sayın Hancıoğlu, Sayın Adıgüzel, Sayın Hakverdi, Sayın Kaplan, Sayın Arık, Sayın Bayır, Sayın Barut, Sayın Kaya, Sayın Tokdemir, Sayın Güzelmansur, Sayın Başevirgen, Sayın Bakan, Sayın Aygun, Sayın Aydınlık, Sayın Polat.

Evet, üç dakika süre veriyorum.

Yoklama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Toplantı yeter sayısı yoktur.

Birleşime beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 18.39

BEŞİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 18.44

BAŞKAN: Başkan Vekili Haydar AKAR

KÂTİP ÜYELER: Bayram ÖZÇELİK (Burdur), İshak GAZEL (Kütahya)

-----0-----

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 17'nci Birleşiminin Beşinci Oturumunu açıyorum.

III.- YOKLAMA

BAŞKAN – Aydın Milletvekili Sayın Süleyman Bülbül'ün İç Tüzük'ün 37'nci maddesine göre vermiş olduğu doğrudan gündeme alınması önergesinin oylamasından önce, istem üzerine yapılan yoklamada toplantı yeter sayısı bulunamamıştı.

Şimdi yoklama işlemini tekrarlayacağım.

Yoklama için üç dakika süre veriyorum.

Pusula veren milletvekili arkadaşlar salondan ayrılmasınlar.

Yoklama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Toplantı yeter sayısı vardır.

VI.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI (Devam)

B) Önergeler (Devam)

1.- Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, (2/3805) esas numaralı 298 Sayılı Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin doğrudan gündeme alınmasına ilişkin önergesi (4/190) (Devam)

BAŞKAN – Doğrudan gündeme alınması önergesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

VIII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

A) Kanun Teklifleri

1.- İstanbul Milletvekili Abdullah Güler ve 73 Milletvekilinin Vergi Usul Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4680) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 364) (*)

BAŞKAN – Alınan karar gereğince denetim konularını görüşmüyor ve gündemin “Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmına geçiyoruz.

1'inci sırada yer alan, İstanbul Milletvekili Abdullah Güler ve 73 Milletvekilinin Vergi Usul Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu'nun görüşmelerine başlayacağız.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Özel.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

44.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, 364 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin Anayasa'ya aykırı olduğu gerekçesiyle Komisyona iade edilmesi gerektiğine ve Başkanlığın tutumunun bu yönde olmaması hâlinde usul tartışması açılmasını talep ettiğine ilişkin açıklaması

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkanım, Genel Kurulda yaptığınız sunuştan kanun teklifinin görüşmelerine geçeceğinizi anlıyoruz ama Cumhuriyet Halk Partisi olarak Divandan, bu kanun teklifinin, açıkça Anayasa'ya aykırı bir kanun teklifi olduğu için, görüşmelerine başlanmadan yürürlükten kaldırılmasına, Komisyona iade edilmesine yönelik talebimiz vardır.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Tümü mü, hangi maddeleri Sayın Başkan? Açıklaması lazım.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Anayasa'nın 2'nci, 10'uncu, 24'üncü, 90'ıncı ve 136'ncı maddelerine ayrı ayrı ve açık aykırılıkları içeren bu kanun teklifini, görüşmelerine başlanmadan Komisyona iade etmenizi talep ediyorum Sayın Başkan. Eğer iade etmezseniz tutumunuzun aleyhinde olmak üzere usul tartışması açacağız.

IX.- USUL HAKKINDA GÖRÜŞMELER

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Haydar Akar'ın, 364 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin Anayasa'ya aykırı olduğu gerekçesiyle Komisyona iade edilip edilmemesiyle ilgili tutumu hakkında

BAŞKAN – Evet, usul tartışması açıyorum.

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Lehte...

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Lehte...

BAŞKAN – Lehte Abdullah Bey ve Ramazan Bey...

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Aleyhte...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Aleyhte Sayın Kaboğlu...

BAŞKAN – Aleyhte Sayın Beştaş ve Sayın Kaboğlu...

(*) 364 S. Sayılı Basmayazı tutanağa eklidir.

Usul tartışmasında ilk konuşmacı, lehte olmak üzere Sayın Ramazan Can.
Buyurun Sayın Can. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz üç dakika.

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Sayın Başkanım, değerli arkadaşlar; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle, tutumunuzun lehinde olduğumu beyan ediyorum.

Şimdi, muhalefet içerik olarak kanun teklifine karşı olduğu zaman Anayasa'ya aykırılık itirazında bulunuyor. Bu, tamamen mücerret bir iddiadır. Hangi maddeye hangi gerekçelerle itiraz edildiğinin de ortaya konulması lazım, aksi takdirde reddi gerekir.

Diğer taraftan, İç Tüzük, kanun tekliflerinin Anayasa'ya aykırı olduğu hâllerde muhalefete ve milletvekillerine imkân vermiştir. Nedir bu imkânlar? Bir; teklif, Türkiye Büyük Millet Meclis Başkanlığına geldiğinde Meclis Başkanı İç Tüzük'ün 23'üncü maddesine göre sevk eder. Bunu sevk ederken de Anayasa'ya aykırı olup olmadığını tetkik eder. İkinci imkân nedir? İç Tüzük 38'inci maddede ise komisyonlara havale... Komisyonlara geldiği zaman -Meclis Başkanı İç Tüzük 23'e göre sevk ettiğinde-komisyon, eğer orada Anayasa'ya aykırılık itirazı varsa bunu tartışır, değerlendirir ve karşılar. Bu imkânı da geçtikten sonra grup önerisi... 364 sıra sayısını aldıktan sonra ilgili komisyon Türkiye Büyük Millet Meclisine sevk ediyor. Türkiye Büyük Millet Meclisine sevk ettiğinde gündeme alınıp alınmamasıyla ilgili partimizin, Adalet ve Kalkınma Partisi Grubunun İç Tüzük 19'a göre grup önerisiyle gündemin 1'inci sırasına alınmasıyla ilgili talebi var, o talep de 1 Kasım 2022 tarihinde Genel Kurul'daki milletvekillerimizin oylarıyla kabul edilmiştir. Dolayısıyla, gündemin 1'inci maddesine alınmıştır. Gündemin 1'inci maddesine alındığı için Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkan Vekilinin bugünkü -kırmızı gündemdeki- gündemi takip etmesi gerekiyor, bu da görevidir zaten. Dolayısıyla, burada gündeme alınmış bir kanunu görüşmekten ziyade komisyona sevk edilmesi talebi yersiz bir taleptir. Ayrıca, bu imkânlar da geçtikten sonra İç Tüzük'ün 84'üncü maddesine göre Anayasa'ya aykırılık önergeleri verilebilir. Kaldı ki bu önergeleri de diğer önergelerden daha öncelikli görüşme imkânı vardır. Bütün bunlar geçtikten sonra... Tabii ki burada, bunları oylayan da Türkiye Büyük Millet Meclisinin iradesi, Genel Kurulun iradesi. Genel Kurulun iradesi her şeyin üzerindedir. Buna rağmen de Anayasa Mahkemesi vardır, Anayasa Mahkemesine de götürülebilir; bu, şu demek değildir: Anayasa'ya aykırı kanun çıkarın, Anayasa Mahkemesine gitsin. Asla öyle bir iddiada bulunmuyoruz ama kademe kademe her türlü imkân vardır, bu imkânlar tüketilmemiştir. Dolayısıyla bu imkânlar tüketildikten sonra buraya gelmesi gerekiyordu. Hem sevkte hem Komisyon'da... Komisyon'da söylenmiş ama yazılı bir önerge verildiğini de ben rapordan anlayamadım.

Bu nedenle, Meclis Başkan Vekilimizin tutumu yerindedir. İlgili maddelerle ilgili Anayasa'ya aykırılık gerekçesi nedir, onu da anlayabilmiş değiliz. Hangi maddeye hangi gerekçelerle aykırıdır, somut gerekçeleri izah edilememiştir, iddia tamamen mücerrettir.

Arz ederim, saygılarımla. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aleyhte ilk konuşmacı Sayın Beştaş.

Buyurun Sayın Beştaş. (HDP sıralarından alkışlar)

Süreniz üç dakikadır.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; evet, kamuoyunda Alevilerin yoğun bir tepki gösterdiği ve kabul etmeyeceklerini ilan ettikleri kanun teklifinin görüşmelerine başlanacak birazdan.

Bugün Türkiye Büyük Millet Meclisi önünde binlerce insanın, bütün Alevi kurumlarının yer aldığı bir protestoda, maalesef, kolluk büyük bir saldırıda bulundu ve şu anda 2 arkadaşımız hastanede tedavi görüyor. Bunu da buradan kabul edilemez bulduğumuzu, demokratik protesto hakkının Alevi yurttaşlara çok görüldüğünü, bunun bile çok görüldüğünü ifade etmek istiyorum ve bu saldırıyı kınıyorum.

Diğeri, bu yasa birçok yönüyle Anayasa'ya aykırı başta 2'nci madde -diğer bütün maddeleri saymayacağım süre kısıtlı olduğu için- ve 10'uncu madde olmak üzere. Bir kere, toplumun önemli bir nüfusunu oluşturan Alevi yurttaşların inançlarını tanıtmıyor, Alevileri "Alevi" olarak kabul etmiyor. Din ve vicdan özgürlüğü, Anayasa önünde eşitlik özgürlüğü, Türkiye Cumhuriyeti devletinin laik, demokratik bir hukuk devleti olduğu ilkeleri tamamen yok sayılıyor. Alevileri bir kültür topluluğu, bir turizm topluluğu gibi tanımlıyor. Cemevlerini ibadethane olarak kabul etmiyor, zorunlu din derslerine dair hiçbir şey söylemiyor.

Bir kere, bu ülkede artık Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararları tanınmıyor, uygulanmıyor. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi hem cemevlerine ilişkin hem zorunlu din derslerine ilişkin Türkiye'yi mahkûm etti, ihlal kararları verdi ve bu ihlal kararlarına rağmen bugün milyonlarca Alevi yurttaşın, Alevi toplumunun inancına saygı duyulmuyor. Bu yasa teklifinde yer alan - hangi maddeler- 8, 14, 15, 16, 17 ve 22'nci maddelerde de Alevi toplumuna, Alevi yurttaşlarına büyük bir haksızlık var, hakaret var.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Anayasa'ya aykırılık kısmı hangi maddeler?

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – Neden? Çünkü onların sanki taleplerinin işte "Cemevlerini inşa edin, boyayın; işte, bize para verin, işte, maaş verin, elektrik faturasını ödeyin." gibi talepler olduğunu neredeyse ifade eden bir teklifle karşı karşıyayız. Alevi toplumu, diğer bütün inançlar gibi kendi inançlarını özgürce yaşamak istiyor, ibadet haklarını kullanmak istiyor. İnsanlar nasıl camiye gidip ibadet ediyorsa Alevi yurttaşlar da cemevlerine gidip ibadetlerini yapıyorlar. Siz istesenez de istemesenez de, kabul etseniz de etmesenez de, tanısanız da tanımasanız da cemevleri milyonlarca Alevi yurttaş için ibadethanedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – Tamamlıyorum Başkanım.

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – Alevilik sorunu bugünün sorunu değil, yüzyıllardır bu sorun var. Osmanlı Dönemi'nden başlayarak... O tarihî arka plana girmeyeyim. Ama Adalet ve Kalkınma Partisi bütün meselelerde olduğu gibi, burada da Alevilerin bu kadar yıllık mücadelelerini, direnişlerini, taleplerini görünmez kılmaya çalışıyor. Bu yasa teklifiyle aslında Alevilere "Sizi bir inanç olarak tanımıyoruz, sizi tanımıyoruz ve sizin taleplerinizi de kabul etmiyoruz." diyor ama buna karşın hem Türkiye'de hem dünyanın her yerinde Alevi yurttaşlar bu mücadeleyi devam ettirecek ve inançlarını da istedikleri gibi yaşayacaklar. Ama bu teklif, Anayasa'da "kanun önünde eşitlik" prensibi olmak üzere kesinlikle -2 ve 10 başta olmak üzere- din ve vicdan özgürlüğüne aykırıdır. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Lehte son konuşmacı Sayın Güler.

Buyurun Sayın Güler. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Sayın Başkan, saygıdeğer milletvekilleri; Genel Kurulu saygı ve sevgiyle selamlıyorum.

Tabii, biraz önce usul tartışması açısından Cumhuriyet Halk Partisi Grup Başkan Vekili... Anayasa'mızın ilgili 2'nci maddesi, 10'uncu maddesi, 24'üncü maddesi, 90'ıncı maddesi ve 136'ncı maddesi -Cumhuriyetin nitelikleri, eşitlik kuralı, din ve vicdan hürriyeti, uluslararası sözleşmelerin onaylanması ve Diyanet İşlerinin görev ve yetkileri- kapsamında... Zannedersen bir maddeyi eksik hatırlattı çünkü komisyon sürecinde değerli hocamız 73'üncü madde kapsamını da Anayasa'ya aykırılıkla ilgili değerlendirmişti ama maalesef, 25 maddeden oluşan bu kanun teklifimizin... Biraz önce değerli hatipler bahsetti, özellikle Ramazan Can Bey usulî işlemlere bakıyor; baktı, usulî işlemlerin süreç açısından Genel Kurul safahatı ve Komisyon safahatını

anlattı. Ancak ben biraz içeriğine dair bilgi vermek isterim. Çünkü burada 8'inci madde -biraz önce bahsedildi- 14'üncü madde, 15'inci madde, 16'ncı madde, 17'nci madde ve 22'nci madde tamamen teknik konular; 8'inci maddede 3194 sayılı İmar Kanunu; 5393 sayılı Belediye Kanunu ve 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu 14,15,16 ve 17'nci maddede; yine, 22'nci maddede 6446 sayılı elektrik dağıtım işlemleriyle ilgili Elektrik Piyasası Kanunu düzenlememiz... Şimdi, bu düzenlemeler tamamen teknik hususlar, acaba nereden din ve vicdan hürriyetine gittik, oradan nereden hemen Anayasa'nın, cumhuriyetin nitelikleri konusuna girdik çok merak ediyorum.

ZEYNEL ÖZEN (İstanbul) – Cemevleri ibadethane mi değil mi? Onun cevabını verin.

ABDULLAH GÜLER (Devamla) – Keşke açıklasalar da burada öğrenmiş olsak. Teknik konular... 3194 sayılı İmar Kanunu'nun geçici 10'uncu maddesine biz mevcut şu andaki hâlihazır faaliyetlerini yürütmekte olan cemevlerimizin imar planlarına işlemleriyle ilgili teknik bir çalışma...

ZEYNEL ÖZEN (İstanbul) – İbadethane mi değil mi, onun cevabını verin; “evet” ya da “hayır”.

ABDULLAH GÜLER (Devamla) – Yine, 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 14'üncü ve 15'inci maddesi içerisinde belediye hizmetlerinde, belediye meclis kararı doğrultusunda yapılacak faaliyetler ve çalışmalar; yine, elektrik dağıtım işlemine yönelik çalışmalar. Tamamen teknik altyapıya yönelik, cemevlerinin bakım, onarım, inşasına yönelik hangi çalışmalar Anayasa'mızın 2'nci maddesinde yer alan cumhuriyetin temel niteliklerine aykırıymış, çok merak ediyorum; 10'uncu maddesine aykırıymış; çok merak ediyorum. 24'üncü madde, din ve vicdan hürriyetine nasıl aykırıymış; çok merak ediyorum! Ha, şunu diyebilirsiniz: “Efendim, bu kanun eksik, şunu ekleyin; şöyle bir tanımlama yapın, şunu genişletin.”

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

ABDULLAH GÜLER (Devamla) – Ama tamamen teknik bir çalışmanın Anayasa'nın 2'nci maddesine, 10'uncu maddesine, 24'üncü maddesine, 90'ıncı maddesine, 136'ncı maddesine, 3'üncü maddesine hiçbir şekilde aykırılık teşkil etmemektedir.

Lehte almış olduğum bu sözü burada tamamliyorum.

Teşekkür ediyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Özel...

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

45.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, İstanbul Milletvekili Abdullah Güler'in Başkanlığın tutumunun lehinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Şimdi, sayın konuşmacı konuşmasında, benim usul tartışmasına varan talebimi... Ben usul ekonomisi açısından hangi maddeyi nereye dayandığımı anlatmadım; normalde usulde bu da var. Burada çıkarsınız, dersiniz ki: “Anayasa'nın 2'nci maddesine şu sebepten, böyle böyle olduğu için...” Bir üç dakika, dört dakika konuşursunuz “Bunu iade edin.” dersiniz. Başkan “Etmeyorum.” derse, usul tartışması açarsınız. Bunu yapabilirim ama benim yerime bunu, bizim adımıza kürsüyü kullanacak olan Anayasa Profesörü Sayın Kaboğlu yapacağı için... Hani “Gelir anlatırsınız, biz de öğreniriz!” diyor ya, onun işi o. Müsaadenizle şimdi dinleyin, öğretmeye geliyor.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Önce siz bir öğrenin.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Evet, evet, buyurun, dinliyoruz.

RECEP ÖZEL (Isparta) – Önce size bir öğretsin de siz öğrenin, sonra biz öğrenebiliriz.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Merakla bekliyoruz, kanun atfıyla beraber.

RECEP ÖZEL (Isparta) – Anlatın da öğreneyim.

BAŞKAN – Aleyhte son konuşmacı Sayın Kaboğlu.

Buyurun Sayın Kaboğlu. (CHP sıralarından alkışlar)

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – İmar Kanunu, Belediye Kanunu, Büyükşehir Belediye Kanunu atfıyla beraber, genel yorum istemiyoruz, onu söyleyeyim.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Peki, ben anlatacağım birazdan sana.

BAŞKAN – Sayın Güler...

IX.- USUL HAKKINDA GÖRÜŞMELER (Devam)

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Haydar Akar'ın, 364 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin Anayasa'ya aykırı olduğu gerekçesiyle Komisyona iade edilip edilmemesiyle ilgili tutumu hakkında (Devam)

BAŞKAN - Devam edelim görüşmelere.

Buyurun Sayın Kaboğlu.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Değerli vekiller, aslında Aleviler, Alevi toplumu, Alevi inancı, Avrupa Mahkemesi kararları ve idari yargı kararları tarafından tanınmıştı; yapılması gereken, ayrımcılığa son vermek ve onlara eşit muamele etmek idi. Peki, acaba bu yasa önerisi ne getiriyor, buna bakalım: Şimdi, evet, 2'nci madde laiklik ilkesi açısından, 10'uncu madde eşitlik ilkesi açısından, 24'üncü madde devletin herhangi bir topluluğun dininin olup olmadığı konusunda yetkisinin bulunmaması bakımından, 136'ncı madde ise bütün inançların üst şemsiyesinin Anayasa'mıza göre Diyanet İşleri Başkanlığının olması bakımından diğer bütün ibadethane olduğu için... (CHP sıralarından alkışlar)

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Belediye Kanunu'nda nerede yazıyor? Hocam, Belediye Kanunu'nda nerede yazıyor Allah aşkına ya!

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (Devamla) – Bir saniye, ben konuşuyorum.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Hocam, 3194 İmar Kanunu, Belediye Kanunu... Lütfen atıf yapın.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (Devamla) – Yapacağım, yapacağım, izin verirseniz yapacağım.

BAŞKAN – Sayın Güler, Sayın Elitaş, dinleyelim, size de söz veririm daha sonra.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (Devamla) – Şimdi, bu bakımdan, 2'nci madde devletin farklı din ve inançlar karşısındaki tarafsızlık ilkesini ihlal ettiği için... Çünkü Sünni ve Aleviliğe aynı, eşit mesafede durmuyor.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Alevilik farklı din mi diyorsunuz siz?

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (Devamla) – Benzer biçimde Anayasa madde 10, bunlar arasında herhangi bir ayrım yapmamayı öngörüyor fakat burada bir resmî inkâr söz konusu.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Alevilik farklı bir din mi diyorsunuz siz?

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Başkan, ona Aleviler karar verir, burada siz karar veremezsiniz.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Öyle söylüyor.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – O da karar veremez, Sayın Kaboğlu da karar veremez ona; bu, Alevilerin bileceği bir şey.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – İşte, ben “Onu diyor.” diyorum.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (Devamla) – Bu inkâr, Anayasa madde 10’a aykırıdır ama kanun koyucunun Alevi inancının dinsel niteliğini yok sayma ya da reddetme yetkisi yoktur. Bu konuda niteleme ve değerlendirme yapma yetkisi olmayan kanun teklifinin Aleviliği din olarak kabul etmeyip kültürel bir yaklaşımla onu görmesi...

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – “Din” diyor.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Diyebilir, karar veremez.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (Devamla) – ...kanun teklifinin bir dinsel topluluğun üyelerinin din ve vicdan hürriyetlerini kategorik şekilde inkâr ettiği anlamına gelmekte, bu nedenle madde 24’e açıkça aykırıdır.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Hangisi, hangi madde aykırı?

CENGİZ GÖKÇEL (Mersin) – İnanç merkezi, inanç.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (Devamla) – Bu aykırılık aslında 90’ıncı maddeyle...

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Hocam, hangi madde aykırı?

METİN GÜNDOĞDU (Ordu) – Hocam, ne olarak görüyorsunuz, onu söyleyin.

CENGİZ GÖKÇEL (Mersin) – “Din” demiyor, inanç.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (Devamla) – Söyleyeceğim izin verirsiniz.

METİN GÜNDOĞDU (Ordu) – Hocam, izin veriyoruz da ne olarak gördüğünüzü de açıklayın. Başkanım, açıklasın ne olarak gördüğünü biz de öğrenelim.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (Devamla) – Sayın Başkan, konuştururlarsa söyleyeceğim.

BAŞKAN – Buyurun, siz Genel Kurula hitap edin.

Buyurun.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (Devamla) – Şimdi, burada, yasada herhangi bir biçimde ibadethaneden bahsedilmemektedir. Yasada sadece 4 ayrı kuruluşun elektrik, su, mekân temini gibi farklı olanakların tanınması söz konusu. Diyanet İşleri Başkanlığının görev ve yetkisi alanında olan bu hizmetlerin çok farklı kuruluşlara; büyükşehir belediyesine, belediyelere, ilçe belediyelerine, il özel idarelerine, Kültür Bakanlığına dağıtılmış olması, esasen Anayasa madde 123, idarenin bütünlüğü ilkesine de aykırılık teşkil etmektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Hocam, yetki yok, hangi kanuna aykırı?

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Hocam, sizden somut şeyler bekliyoruz.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Hangi maddeye aykırı hocam?

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (Devamla) – Siz konuşturuyorsunuz ki.

BAŞKAN – Sayın Can, Sayın Güler...

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (Devamla) – Şimdi, bu bakımdan...

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – İmar Kanunu nasıl aykırı oluyor Anayasa’ya?

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (Devamla) – Burada sorun oradan kaynaklanıyor zaten.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – İmar Kanunu mu?

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (Devamla) – İnanç topluluğu mu değil mi? Şimdi, sorun budur.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Ya, İmar Kanunu değişikliği...

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (Devamla) – İnanç topluluğu olarak tanımadığınız zaman bunu Diyanet İşleri Başkanlığı şemsiyesine almıyorsunuz ve farklı kuruluşlara dağıtıyorsunuz.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Hocam, İmar Kanunu değişikliği bu. 5393 sayılı Belediye Kanunu, İmar Kanunu, lütfen oradan bakın açıklayın, teknik izah yapın.

BAŞKAN – Sayın Güler, siz çıktınız...

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (Devamla) – Sonuç olarak, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin bu konuda kesinleşmiş tam 6 kararı bulunmaktadır ve Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi, Türkiye Cumhuriyeti’ni Sünni inancın yanında Alevi inancını inanç topluluğu olarak tanımadığı için Türkiye’yi mahkûm etmiştir.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Teknik bir izahat lütfen hocam.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (Devamla) – Bu itibarla bu yasal düzenleme, Avrupa Mahkemesi kararlarının da yadsınması anlamına gelmektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Kaboğlu.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (Devamla) – Sonuç olarak Sayın Başkan... Sonuç olarak...

Bitireyim şunu.

BAŞKAN – Lütfen... Teşekkür ediyorum.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (Devamla) – Usul bakımından bir torbaya konulmuştur, içerik bakımından da belirttiğim gibi konuşturduğunuz kadar...

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – 3194 sayılı İmar Kanunu, 5393 sayılı Belediye Kanunu...

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Müdahale edildi Başkanım, bir dakika daha.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – İbadethaneyi düzenliyor Abdullah Bey, olmaz.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, sayın milletvekilleri yani kürsü herkese açık, karşılıklı konuşacağınıza talep ederseniz söz taleplerinizi karşılarım.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Özel.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

46.- Manisa Milletvekili Özgür Özel’in, İstanbul Milletvekili İbrahim Özden Kaboğlu’nun Başkanlığın tutumunun aleyhinde yaptığı konuşması sırasında AK PARTİ sıralarından yapılan müdahalelere ilişkin açıklaması

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, burada 2 şey söyleyeceğim: Birincisi, bir kez bu yapılan iş aleni bir provokasyon ve aslında hatibin yapmaya çalıştığı mesele Anayasa’ya aykırılık iddiasını izah etmek, ona göre karar verilecek ama konuşturmamak suretiyle -ki bunu ilk kez yapmıyorsunuz- siz...

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – Sizin yaptığınız...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – ...hatibin Türkiye’de hukuk eğitimi vermesini engelleyen bir KHK çıkardınız ama 1803’ten beri, Napolyon Bonapart döneminden beri çıkarılmış bir kanunla Fransız devleti, hocaların Fransız hukuk eğitimine -ki karşılaştırmalı

anayasa dersi anlatıyor- katkılarından dolayı ödül verdi.

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Ya, Özgür Bey, hoca anlatmadı nasıl...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Siz, elinizdeki bir değeri yok sayar, susturur ve biraz önce olduğu gibi herhangi bir polemikçi hatibe neyse... Ben çıkayım hadi bakalım yap...

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Ya, Hocayı yetersiz mi gördünüz de araya girdiniz?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – ...ama bir anayasa profesörünün bir imbiikten damlamışçasına buraya yapacağı katkıyı kaba sözle kesmek...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın lütfen.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Neyle kesmek?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – ...alenen kaba sözle kesmek gerçekten içerik yoksunluğundan başka bir şey değil.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Biraz önce Veli Ağbaba'nın yaptığı gibi mi?

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Onunki kaba değil, çok kibardı!

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Şunu söyleyeyim; ayrıca, sizin yaptığınız benzetmeyi şöyle anlatayım size: "İmar Kanunu'na öyle bir madde koyalım 'Kendisini sosyal demokrat olarak nitelemeyen, tüzüğünde olmayan siyasi partilere belediye hizmet vermez.' diyelim bak ne oluyor?" Sen o zaman dersin ki: "Bu, Anayasa'nın neresine aykırı?"

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Buraya gel, buraya gel.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Eşitlik ilkesine aykırı kardeşim.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Buraya gel.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Tamam, tamam.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Allah Allah!

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Adamlar, insanlar kendilerini Sünnilik gibi bir inanç grubu olarak görüyorlar, sen ona verilecek hizmeti ayırıyorsun. Buna karşılık bir şey söylenince de kaba sözle kesmeye gidiyorsun ama bu yaptığın iş, kendi içerik yoksunluğunun itirafıdır, Hocayı dinlemeye korkuyorsun.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Elitaş, buyurun.

47.- Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş'ın, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Kaboğlu, titr itibarıyla bildiğim kadarıyla profesör ve anayasa profesörü dedim. Bir anımı anlatayım: Mümtaz Soysal benim anayasa hukuku hocamdı. 367'yle ilgili bir karar çıktı. Hakikaten Siyasal Bilgiler Fakültesinde Mümtaz Hoca'yı büyük bir dikkatle dinlerdik, o zamanın anayasa konusunda otoritesiydi. 367 kararı konusunda -beraber de milletvekilliği yaptık- 367 kararı olduktan sonra Hocamı aradım, dedim ki: "Hocam, bu 367 kararı hakikaten çok farklı oldu, Anayasa çarpıtıldı, Anayasa'ya aykırı bir durum, ne düşünüyorsunuz?" Dedi ki Mümtaz Hoca: "Mustafa, ben 367 kararının doğru olduğunu düşünüyorum." "Hocam, bir daha soruyorum: 367 garabeti doğru mu?" dedim, "Yapılan iş doğrudur." dedi. Dedim ki: "Hocam, sizin bana öğrettiğiniz bütün hafızayı, bilgileri sildirdim, öğrettiğiniz her şeyi "harddisk"ten siliyorum. Benim gönlümdeki, benim gözümdeki Mümtaz Soysal bitmiştir."

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı).

BAŞKAN – Tamamlayalım.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Allah rahmet eylesin, mekânı terk etti, dünyayı terk etti.

Şimdi, Abdullah Bey oradan bir soru soruyor, diyor ki: "İmar Kanunu, Elektrik Piyasası Kanunu, Belediye Kanunu, Büyükşehir Belediyesi Kanunu'ndaki yapılan işlemle ilgili..." Özgür Bey haklı, diyor ki: Şöyle şöyle yaparsan eşitlik ilkesine aykırı olur." Ama İmar Kanunu'na bir cemevine tadilat dolayısıyla planlar yaparken bunu koymanın, cemevini de ayırma demenin Anayasa'ya aykırı ne tarafı var; onu anlayamadım. "Büyükşehir Belediye Kanunu'nda tamirat, tadilatla ilgili kısmı, belediye görevlilerine kısmının Anayasa'ya aykırı kısmıdır." dedi; onu anlayamadım ama Sayın Kaboğlu ki Cumhuriyet Halk Partisi adına Komisyonunda verdiği önergesinde Avrupa İnsan Hakları Mahkemesini anlattı, diyor ki: "Bunu ayrı bir din olarak kabul etmediğiniz için bu, eşitlik ilkesine aykırıdır."

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Bitiriyorum Sayın Başkan.

Yani burada Anayasa'ya aykırı olan kısmın... Hem Komisyonunda izah edemedik hem orada yapamadık ama İç Tüzük 84'e göre maddelerle ilgili varsa Anayasa'ya aykırı kısım 84'üncü madde gereğince yeri geldiğinde Anayasa'ya aykırılık önergesi verilir, o konu da değerlendirilir. Bütün işlemler geçmişir artık, kanunun tümüyle ilgili kısım.

Teşekkür ediyorum, saygılar sunuyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Peki, anlaşıldı.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Başkanım...

BAŞKAN – Sayın Güler'e bir söz vereyim, ondan sonra size vereceğim.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Tabii, ben başka bir hususta söz talep edeceğim.

BAŞKAN – Sayın Güler, buyurun.

48.- İstanbul Milletvekili Abdullah Güler'in, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Ben öncelikle, tabii, burada Kaboğlu Hocam benim hocamdır yani ben ders aldığım bir insana kaba davranmak, öyle saygısızlık yapmak; asla öyle bir şey yapmam söz konusu olamaz, çok da sevdiğim bir hocamdır, onu söyleyeyim Özgür Bey.

İkincisi, ben konuşmamda dedim ki bakın, "Bu kanun eksik." diyebilirsiniz, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi kapsamı içerisinde verilen kararlar kapsamında "Şunu ekleyin." diyebilirsiniz ki Komisyon safahatında teklif sahibi olarak da görüştüm ama İmar Kanunu geçici ek 10'uncu maddeye ekleme, 5393 sayılı Belediye Kanunu'na ekleme, bunların tamamı teknik çalışmalar, Anayasa'nın ne 2'nci maddesi ne 10'uncu maddesi ne 24'üncü maddesi ne 73 ne 90 ve 136'ncı maddesiyle alakası yok. Biz dinî bir inanç tanımı yapmıyoruz, biz herhangi bir şekilde ibadet hürriyeti, ibadet tanımı yapmıyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Tamamlayayım.

Şu anda hâlihazır Türkiye'de faaliyetlerini yürüten, Alevi kardeşlerimize hizmet sunan cemevlerimizin temel ihtiyaçlarıyla ilgili tamamen teknik bir çalışma yapıyoruz. Bunu lütfen bu konuları da bu kapsam içerisinde değerlendirin. Hocam da eğer bu

konuda, bu kapsam içerisinde teknik bir şey yaparsa onu dinlemek istediğimizi ifade ettim.

Arz ediyorum, teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Özel...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkanım, bu husustaki tartışmayı tükettik görünüyor ama tabii, bu daha uzun...

BAŞKAN – Açalım mikrofonu, mikrofondan konuşun.

49.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Kırıkkale Milletvekili Ramazan Can'ın Başkanlığın tutumunun lehinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkanım, bu husustaki tartışmayı bu yönüyle tükettik görünüyor ama burada önce bir sayısal veri açıklayacağım. Biraz önce Anayasa Mahkemesi başvuruları meselesi konuşuldu. Şimdi biz kanun yapıyoruz, hani Anayasa Mahkemesinin de tamamını -falan değil- Sayın Cumhurbaşkanı Ahmet Necdet Sezer falan atamadı, çoğunluğunu Recep Tayyip Erdoğan atadı. Bu dönem 19 kanun, 11 CBK başvurularımızın yüzde 50'si iptal sonucuyla çıkmış; demek ki Anayasa'ya aykırılık iddiası yabana atılacak bir iddia değil. Şimdi, İç Tüzük 81'e göre bu kanunu görüşsek kanun üzerinde 7 tane önerge hakkı var her bir maddede, her bir madde hakkında onar dakika konuşma hakkı var ama İç Tüzük 121 konuşun. Sonra sayın hatipler diyor ki: "Anayasa'ya aykırılığı da o madde gelince verin önergeyi, öncelikle görüşülür." diyor Sayın Can.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Şimdi diyorsunuz ki: Anayasa'ya aykırılık iddia eden... Çünkü orada grupların önerge hakkı saklı, bir. 121'i görüşürken Anayasa'ya aykırılık iddia eden madde üzerinde konuşamayacak, madde hakkında herhangi bir değerlendirme de, değişim de, bilmem ne de yapamayacak. Neden? Çünkü 1 hakkın var, onu da Anayasa'ya aykırılıkla tüket. Bu, grupların eşit müzakeresine, kaliteli yasamaya imkân vermiyor. Hâl böyleyken biz bunun İç Tüzük 91'e göre bir temel kanun olarak görüşülmesinin, Anayasa'ya aykırılık iddialarımızla birlikte değerlendirildiğinde partimizin hakkını elinden almak, bunu iddia eden partilerin maddeler üzerinde görüşlerini beyan etmesini olanaksız kılacağından dolayı bunun 91'e göre müzakere yerine 81'e göre müzakere edilmek üzere tarafınızdan Danışma Kurulunun toplantıya çağırılmasını talep ediyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Son sözlerinizi alayım.

Buyurun.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Bir ara verirseniz bunu düzenleyebiliriz ve bence duruma, buna hâkim olan Meclis bu konuda 91'in anayasal açıdan bu sıkıntılı durumunu ortadan kaldıracak bir karar verecektir. Sizden Danışma Kurulunu toplantıya çağırarak üzere görüşmelere geçmemenizi talep ederim efendim.

BAŞKAN – Peki.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Danışma Kurulu karar vermedi, Genel Kurul karar verdi, onun 91'e göre olduğunu.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Bir görelim Başkanın tutumunu, ne diyor yani belki de kabul edecek.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Genel Kurulun kararını Başkan nasıl değiştirebilir?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Ama bak başka bir şey çıktı ortaya.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Başkan nasıl değiştirebilir, Genel Kurul karar vermiş.

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Sayın Başkan, bir katkı sunacağım, benden de bahsedildi.

BAŞKAN – Sayın Can, buyurun.

50.- Kırıkkale Milletvekili Ramazan Can'ın, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Evet, Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum.

Özgür Bey "Anayasa'ya aykırılık itirazında bulunduğum önergeden sonra esasa ilişkin itiraz edemiyorum." dedi; doğrudur. Kanun koyucu İç Tüzük'ü hazırlarken Anayasa'ya aykırılık iddiasında bulunan grubun esasa giremeyeceğini... Anayasa'ya aykırılığını kabul ettiği bir maddeyle ilgili esasa ilişkin niye görüş bildirsin ki? Bundan dolayı İç Tüzük sadece bir yetki vermiştir.

Arz ederim.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkanım, ben de bir katkı yapayım. Özür dilerim, bence çok kıymetli, tutanak altında...

BAŞKAN – Özgür Bey, tamam, bir cümle alayım.

51.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Kırıkkale Milletvekili Ramazan Can'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Bir an için dediğinizin doğru olduğunu düşünsek madde 81'e göre "Müzakerelerde Anayasa'ya aykırılık önergesi verilir, öncelikle görüşülür. Bu önergeden sonra başka önerge işleme alınmaz o grup için." denirdi ama hem Anayasa'ya aykırılığı 81'de önerip hem de 7 önerge verebildiğimize göre sizin bu iddianız doğru değil.

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – O 7 önergenin sizinle alakası yok. Grupların 1 önerge verme hakkı var.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Yine, aleyhte konuşan HDP Grubundan Sayın Beştaş yok ama Sayın Kenanoğlu'na kısa bir söz vereyim, onu da dinleyelim, ondan sonra kararımı açıklayayım.

Buyurun.

52.- İstanbul Milletvekili Ali Kenanoğlu'nun, yapılan düzenlemenin Anayasa'ya aykırı olduğuna ilişkin açıklaması

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, şimdi, burada tartışma yapılırken yani konunun teknik maddelerden ibaret olduğu söyleniyor ama işin özüne girilmiyor. Sonuçta teknik maddeler dediğiniz şey yani İmar Kanunu, cemevleriyle ilgili belediye düzenlemesi, bütün bunların tamamı Alevi toplumunun ibadethanesi olan cemevleriyle ilgili düzenleme. Şimdi, siz burada hiçbir şekilde buna ibadethane demeden, ibadethane olduğunu kabul etmeden, teknik maddeler üzerinden aşmaya çalışıyorsunuz ve ondan sonra da diyorsunuz ki: "Bunun Anayasa'ya aykırılığı yok." Anayasa'nın en başta 2'nci maddesine aykırıdır bu. En başta 2'nci maddesine, 2'nci maddesinden sonraki bütün maddelerin tamamını hiç tartışmaya bile gerek yok. Yani burada tartışmış olduğumuz konunun sadece teknik bir düzenleme olduğunu ifade etmek doğru bir yaklaşım değildir. Bir toplumun ibadethanesini tartışıyoruz, inancını tartışıyoruz.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkanım, talebimi biraz önce ilettim, bir daha tekrar edip zamanınızı almayayım.

IX.- USUL HAKKINDA GÖRÜŞMELER (Devam)

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Haydar Akar'ın, 364 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin Anayasa'ya aykırı olduğu gerekçesiyle Komisyona iade edilip edilmemesiyle ilgili tutumu hakkında (Devam)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, 364 sıra sayılı Kanun Teklifi, Plan ve Bütçe Komisyonunda görüşülmüş, raporu

Başkanlıkça bastırılıp dağıtılmış ve Genel Kurul gündemine girmiştir. Ayrıca, gündemde ön sıraya alınmasına ve temel kanun olarak Genel Kurulda görüşülmesine dair grup önerisi, Genel Kurulda 1 Kasım 2022 tarihli 14'üncü Birleşimde kabul edilmiştir. Bu aşamalardan geçen bir teklifin görüşmelerine başlanılmaması hususunda Başkanlığımıza verilmiş bir yetki bulunmamaktadır. Bir teklifin Anayasa'ya aykırı görülmesi hâlinde gerek komisyonda gerekse Genel Kurulda reddedilmesine olanak tanıyan çok sayıda kural bulunmaktadır. Birazdan yapılacak görüşmelerde de Anayasa'ya aykırılık itirazları gerek tümü ve bölümler üzerindeki konuşmalarda gerekse de değişiklik önergelerinde dile getirilebilir. Sayın milletvekilleri bu görüşler neticesinde oylarını kullanacaklardır.

Açıkladığım gerekçelerle görüşmelere başlayacağız.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, bu bir önceki usul tartışmasına ilişkin kanaatinizi ifade ettiniz.

BAŞKAN – Evet, kanaatim.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

53.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, İç Tüzük 91, 81 ve Anayasa'ya aykırılık iddia edenin madde üzerinde konuşma olanağının elinden alınmasından dolayı görüşmelerin yapılmayıp buna göre Danışma Kurulunun toplantıya çağrılmasıyla ilgili talebi konusunda Başkanlığın tutumunun bu yönde olmaması hâlinde usul tartışması açılmasını talep ettiğine ilişkin açıklaması

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – İç Tüzük 91, 81 ve Anayasa'ya aykırılık iddia edenin madde üzerinde konuşma olanağının elinden alınmasından dolayı görüşmelerin yapılmayıp buna göre Danışma Kurulunun toplanmasıyla ilgili talebim konusundaki tutumunuzu öğrenebilir miyim?

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Sayın Başkan, usulsüz bir talep var ama burada. Usulsüz bir talep hakkında -Danışma Kurulu- usul tartışması açmak zor bir şey. Usulsüz bir talep o. Az önce okudunuz.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Hayır, hayır. Bu birinci görüşme.

BAŞKAN – Danışma Kurulu konusunda ilgili madde İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı tarafından görevlendirilir ve Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı, Danışma Kurulunu toplar. Ben size maddeyi şey yapayım. "Danışma Kurulu, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı veya görevlendireceği başkanvekili başkanlığında siyasî parti grup başkanları ve başkanvekilleri tarafından kurulur." Yani bu ayrı bir statü. Şu anda bulunduğumuz pozisyon itibarıyla Danışma Kurulunu benim çağırma yetkim bulunmuyor.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Bu tutumunuzun aleyhindeyim ve usul tartışması açıyorum efendim.

IX.- USUL HAKKINDA GÖRÜŞMELER (Devam)

2.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Haydar Akar'ın, İç Tüzük 91, 81 ve Anayasa'ya aykırılık iddia edenin madde üzerinde konuşma olanağının elinden alınmasından dolayı görüşmelerin yapılmayıp buna göre Danışma Kurulunun toplantıya çağrılıp çağrılmamasıyla ilgili tutumu hakkında

BAŞKAN – Evet, usul tartışmasını karşılayacağım, lehte ve aleyhte olmak üzere ikiye kişiye söz vereceğim.

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Lehte...

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Aleyhte...

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Aleyhte...

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Lehte...

BAŞKAN – Lehte Sayın Güler ve Sayın Can. Aleyhte Sayın Kenanoğlu ve Sayın Özel. (CHP sıralarından alkışlar)

Lehte olmak üzere ilk olarak Sayın Can.

Buyurun Sayın Can. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Ramazan, eğer sen de açıklama yaparsan İç Tüzük'e aykırı bir iş yaparsın; "Uygun bulmuyoruz." de, geri in. Buna bir açıklama yapmayı yani senin gibi İç Tüzük bilen birisine yakıştıramam. Başkan da söyledi zaten.

RAMAZAN CAN (Devamla) – Öncelikle, bu talep keenlenmektedir yani yok hükmündedir. Sebebi de şudur: İç Tüzük 63'üncü maddeye bakalım. "Usul hakkında konuşma, görüşmeye yer olup olmaması..." Deminki talep oydu, doğruydu Özgür Bey'in talebi. Bu, görüşmeye yer olup olmamasıyla ilgili bir talep değil. "...Başkanı gündeme veya Türkiye Büyük Millet Meclisinin çalışma usullerine uymaya davet gibi usule ait konular diğer işlerden önce konuşulur." diye devam ediyor.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Sayın Başkan nezaket gösterdi usul tartışması açılmasına ama...

RAMAZAN CAN (Devamla) – Dolayısıyla, Özgür Bey'in talebi tamamen hakkın kötüye kullanılmasına yönelik artık; Medeni Kanun'un 2'nci maddesini işgal eder ki doğru değildir. Meclis gündemine hâkimdir ve gündeme davet etmemiz rasyoneldir.

Arz ederim. (AK PARTİ sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar)

BAŞKAN – Aleyhte ilk söz Sayın Kenanoğlu.

Buyurun Sayın Kenanoğlu. (HDP sıralarından alkışlar)

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Tabii, burada, Türkiye'nin en temel meselelerinden bir tanesini yüz yıllık cumhuriyet tarihinde ilk defa konuşma fırsatı buluyoruz. Yani bir kanun içerisinde yüz yıldır ilk defa... Yani 2023 de cumhuriyetin 100'üncü yılı ve ilk defa Alevilerle ilgili bir kanun geliyor, doğrudan Alevileri ilgilendiren bir kanun. Dolayısıyla, biz bu kanunun teknik bir kanun, işte, İmar Kanunu'nda düzenleme, işte, belediyelerin birtakım yetkileri üzerinde düzenleme filan şeklinde ele alınmasını da doğru bulmuyoruz. Bütünyle bu kanun, Türkiye'de yaşayan Alevi toplumunun tümüyle haklarını ele alan ve bunların haklarını, önümüzdeki yüz yılı düzenleyen bir kanundur. Yani bu kanunu getiren arkadaşlar da kanunu hafife alıyorlar, ben size söyleyeyim, aslında getirdikleri kanun çok ciddi bir kanun.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Ciddi. Kimse hafife almıyor.

ALİ KENANOĞLU (Devamla) – Ama bu ciddilik Alevi toplumunun hayrına bir ciddilik değil, bunun gerekçelerini kanunun ilgili maddelerinde anlatacağız ama meselenin bu kadar ciddi olduğu bir mevzuda, bu işi sadece bir teknik üzerinden, işte, İmar Kanunu'ndaki bilmem ne üzerinden düzenleme olarak ele alamazsınız. "Cemevi" dediğiniz şey nedir, bunun tanımını yapıyor musunuz? Bunun tanımını yapmıyorsunuz, sadece diyorsunuz ki "Cemevi konusunda şu düzenlemeyi getiriyoruz, İmar Kanunu'nda bunu yapıyoruz, belediyelerle ilgili bunu yapıyoruz, il özel idareleriyle ilgili bunu yapıyoruz."

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Yapmayalım mı?

ALİ KENANOĞLU (Devamla) – Bu dediklerinizin tamamı böyle yapılmaz; "Yapmayalım." değil, böyle yapılmaz. Bu tür temel meseleler böyle 5-6 maddeyle, sizin dediğiniz gibi birtakım teknik düzenlemelerle çözülemez.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – 25 milyon Alevi var bu ülkede ya!

ALİ KENANOĞLU (Devamla) – Bütün Alevi toplumunun, bu ülkede yaşayan bütün Alevilerin gözü kulağı bu kanunda. Bugün buraya boşuna gelmediler, bu kapının önüne boşuna gelmediler.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Dayak yediler.

ALİ KENANOĞLU (Devamla) – Bütün Türkiye'nin her bir tarafından temsiliyet düzeyinde geldiler ve buraya gelen Alevi

kurumları, sizin gitmiş olduğunuz, milletvekilliği yapmış olduğunuz illerdeki cemevlerinin üst kurumlardır. Yani hangi ile gidiyorsanız, Balıkesir'e mi gidiyorsunuz, Afyon'a mı gidiyorsunuz, efendim, Ordu'ya mı gidiyorsunuz, Tekirdağ'a mı gidiyorsunuz hangi ile gidiyorsanız, o ildeki cemevinin bağlı bulunduğu kurumların üst kurumu, çatı kurumu temsilcileri bugün buradaydı; gazla, copla karşıladınız, 2'si hastanede, 1'i kurum başkanı ama burada bu meseleyi teknik bir mesele olarak ele alıyorsunuz. Biz, bunun sadece teknik bir düzenleme olmadığını, sadece bir madde düzenlemesi olmadığını, Türkiye'nin en temel sorunlarından bir tanesinin konu edildiği bir mesele olduğunu söylüyoruz. Bu nedenle de bu için tekrar toplanılmasını, Başkanlık Divanının toplanmasını, bu kanunun bu maddelerinin geri çekilmesini ve bununla bu konuda burada bir komisyon kurularak, bu temel meselenin bir temel argümanla ele alınarak çözülmesi gerektiğini söylüyoruz. Bu nedenle, bu Başkanlık Divanının toplanıp bu mevzunun yeniden ele alınmasını ve yasanın ona göre değerlendirilmesini talep ediyoruz. (HDP sıralarından alkışlar)

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Ne zamandan beri çoğunluğa yaslanarak...

BAŞKAN – Lehte ikinci konuşmacı Sayın Güler.

Buyurun Sayın Güler. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri; tabii, bunu, maalesef, bir hakkın kötüye kullanılması noktasında bir talep gibi görüyoruz. Meclis, Komisyon safahatından itibaren gündemine hâkimdir, şu anda görüşe geçimiz zaten gündemimizde de belli olmuştur.

Arz ediyorum.

Teşekkür ediyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Ya, Alevi kurumları desteklemiyor, Alevi toplumu desteklemiyor, niye zorla düzenleme yapıyorsunuz?

BAŞKAN – Aleyhte son konuşmacı Sayın Kaboğlu.

Buyurun Sayın Kaboğlu. (CHP sıralarından alkışlar)

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Şimdi, bu hakkın kötüye kullanılması mıdır, yoksa yasama yetkisinin, yasa önerisine verdiğiniz başlığa dair sadece 2 madde koyup 6 maddeyi Alevilik gibi hiç ilgisi bulunmayan maddeleri tokuşturmak mı kötüye kullanmaktır? (CHP sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar; HDP sıralarından alkışlar) Dolayısıyla, bu konuda, yasa yapımında asgari ciddiyet ve asgari özen gerekir.

Şimdi, siz bunu tutuyorsunuz, 13 yasayı 20 maddelik bir pakete dolduruyorsunuz, ondan sonra "91'inci maddeye göre temel kanun" diyorsunuz. "Hayır, temel kanun dedik, 81'inci maddeyi kesinlikle uygulamıyoruz." diyorsunuz. Meclis Başkan Vekili şu anda Meclis Başkanının bütün yetkilerini kullanıyor. "Madde 19'a göre, hayır, sen Danışma Kurulunu toplayamazsın." diyorsunuz. "Efendim, biz su, elektrik verdik, niye karıştırıyorsunuz?" diyorsunuz.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – İç Tüzük değil efendim.

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Hocam, Anayasa'ya aykırı olmaz mı bu? Hocam, Anayasa'ya aykırı olmaz mı o zaman?

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Ya, yapma Hoca! Hoca, sen Anayasa'yı bilmiyorsun.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (Devamla) – Hayır, arkadaşlar, bu yasama yetkisinin kötüye kullanılmasıdır Sayın Başkan. (CHP sıralarından alkışlar)

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Ya, bu Anayasa'yı bilmiyorsun! Hakikaten bilmiyorsun, yazıklar olsun!

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (Devamla) – Biraz önce verdiğiniz Mümtaz Soysal örneği, aramızdan ayrılmış bir hocamız hakkında konuşmanız da onun mirasına aykırı bir tavidir.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Ne İç Tüzük'ten anlıyorsun ne Anayasa'dan anlıyorsun! Talebelerine yazık etmişsin sen!

BAŞKAN – Sayın Elitaş, karşılıklı konuşmayalım, lütfen.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (Devamla) – Dolayısıyla, biz maddeleri düzgün okuyalım.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Gerçekten talebelerine yazık etmişsin sen!

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (Devamla) – Eğer yasa yapıyorsak, cemevlerini tanırıyorsak, cemevlerini ibadethane olarak tanırıyorsak, o zaman onu ayrı bir yasa olarak getiririz, temel kanun olarak görüşürüz.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Anayasa profesörü böyle konuşmaz şuna bakarak!

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (Devamla) – Biz torba kanun olarak dolduracağız, ondan sonra temel kanun diye burada konuşturmayacaksınız.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Benim konuşmam hoş görülür ama anayasa profesörünün hoş görülemez!

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (Devamla) – Anayasa'ya aykırılığı mı dile getireceksiniz, yoksa onun yerine daha düzgün bir düzenleme yapılması mı?

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Ya Hocam, boş konuşuyorsun ya...

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (Devamla) – Şimdi, bu konuda, aslında iyi oldu bu, o zaman yasa...

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (Devamla) – Hocam, sizin talebiniz Anayasa'ya aykırı...

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (Devamla) – Hayır, yasa elektrik, su sorunu değil. Yasa elektrik, su sorunu değil.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Hocam, Anayasa, Anayasa ya! Yapmayın ya!

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (Devamla) – Ya, işte, ben de Anayasa'dan bahsediyorum.

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – 19'u oku Hocam!

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – 19'a bakın!

BAŞKAN – Sayın Kaboğlu, Sayın Güler, lütfen... Lütfen, anlatsın bırakın.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Arkadaşlar, anayasal tartışmaya girmeyin, lütfen. Yapmayın, Anayasacı yok karşınızda!

Ya, girmeyin öyle bir tartışmaya, bilenle konuşun!

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (Devamla) – Anayasa'dan bahsediyorum ve Anayasa'nın birçok maddesine aykırı olduğunu söyledim ve bizim, burada, başından itibaren İç Tüzük'ün sözüne ve özüne uygun olarak yasa yapmamız gerektiğini söylüyorum.

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Hocam, 19'u oku!

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (Devamla) – Hanginiz kalkıp da bu yasanın İç Tüzük'ün 91'inci maddesine göre temel kanun olduğunu söyleyebilirsiniz? Böyle bir şey söz konusu değil.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Torba kanun, torba!

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Hocam, Meclis Başkan Vekili Danışma Kurulunu toplasa Anayasa'ya aykırı davranmış olmaz mı! Haydar Bey Danışma Kurulunu toplasa Anayasa'ya aykırı davranmış olmaz mı!

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (Devamla) – Temel kanun olmadığı için, sizin eğer burada bir iyi niyetiniz varsa, burada eğer yasama konusunda en ufak bir özen varsa o zaman bu 6 maddeyi çekersiniz ve dersiniz ki: "Bunu ayrıca düzenleyelim."

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Yapma ya! Yapma ya! Ne alakası var ya! Hiçbir şeyden haberi yok bu arkadaşın ya! Parlamento hukuku farklı...

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Kaboğlu.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (Devamla) – Bu konuda da tabii ki Başkanımız, 19'uncu maddeye göre Meclis Başkanının yetkilerini kullanmayı tam haizdir, bunu yapabilir, takdir kuşkusuz kendisindedir. Demek ki 3 maddemiz var İç Tüzük'e göre; 19, 81 ve 91'inci maddeler. (CHP sıralarından alkışlar) Bunların birlikte değerlendirilmesi, 6 maddenin geri çekilmesi ve yasanın Vergi Usul Kanunu çerçevesinde değerlendirilmesi gerektiğini arz eder, saygılar sunarım. (CHP ve HDP sıralarından alkışlar)

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Hocam, onu Meclis Başkanlığının çekme yetkisi ve hakkı yok. Ya, Allah aşkına sen bunlara bakmadın mı? Ya Komisyon çeker ya da teklif sahibi çeker.

BAŞKAN – Sayın Elitaş, lütfen...

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) - Artık teklif sahibi de çekemez olmuş.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, tutumumda değişiklik yoktur.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – O komisyonun malıdır.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Ben bile çekemem daha, Komisyon rapora bağlandı.

BAŞKAN – Görüşmelere başlayacağız.

Birleşime yarım saat ara veriyorum.

Kapanma Saati: 19.28

ALTINCI OTURUM

Açılma Saati: 20.01

BAŞKAN: Başkan Vekili Haydar AKAR

KÂTİP ÜYELER: Bayram ÖZÇELİK (Burdur), İshak GAZEL (Kütahya)

-----0-----

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 17'nci Birleşiminin Altıncı Oturumunu açıyorum.

364 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerine başlıyoruz.

VIII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- İstanbul Milletvekili Abdullah Güler ve 73 Milletvekilinin Vergi Usul Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4680) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 364) (Devam)

BAŞKAN – Komisyon? Yerde.

Sayın milletvekilleri, alınan karar gereğince bu teklif İç Tüzük'ün 91'inci maddesi kapsamında temel kanun olarak görüşülecektir. Bu nedenle teklif, tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanıp maddelerine geçilmesi kabul edildikten sonra bölümler hâlinde görüşülecek ve bölümlerde yer alan maddeler ayrı ayrı oylanacaktır.

Teklifin tümü üzerinde söz isteyen İYİ Parti Grubu adına Samsun Milletvekili Sayın Erhan Usta.

Buyurun Sayın Usta. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA ERHAN USTA (Samsun) – Sayın Başkan, -değerli milletvekilleri diyeceğim ama pek de fazla milletvekili yok- değerli arkadaşlar; öncelikle hepinizi saygıyla selamlarım.

364 sıra sayılı Kanun Teklifi üzerinde İYİ Parti Grubu adına söz aldım.

Tabii, yine bir torba kanun teklifi ama bununla çok fazla vakit kaybetmeyeceğim. Biz bu torba kanun teklifleriyle ilgili eleştirilerimizi zaten bugüne kadar hep yaptık ancak AK PARTİ bu davranışından vazgeçmedi. Tabii, bunun şöyle kötü neticeleri de oluyor: Yani özellikle kanun yapma tekniği açısından ciddi sıkıntılar çıkartılıyor. Alt komisyonlarda konuşulması gereken işler oralarda konuşulmuyor. İhtisas komisyonları... Yani Meclisin bir mantığı var, ihtisas komisyonu diye bir şey var. Şimdi, bunun tamamı Plan ve Bütçe Komisyonunda görüşüldü yani burada, Plan ve Bütçe Komisyonunun bilmediği bir sürü alanın Plan ve Bütçe Komisyonunda görüşülmesinin nasıl bir anlamı var? Torba kanun yapıyorsunuz, hiç olmazsa bazılarını tali komisyonlarda... Mesela Anayasa Komisyonuna gitmesi gereken maddeler var burada, Anayasa'ya aykırılık iddiaları var. Bunların hiçbirisi yapılmadan buraya gelmesi, gerçekten, kanun yapma tekniği açısından ve kanun kalitesi açısından son derece sıkıntı oluşturuyor. Dolayısıyla sürekli de kanun yapılıyor, aynı konuyla ilgili sürekli kanun yapıldığını görüyoruz.

Şimdi, burada 13 ayrı kanun düzenlenmiş. Neler var? Kamulaştırmayla ilgili hususlar var, Kamu İhale Kanunu'yla ilgili düzenlemeler var, İstanbul Finans Merkezi var, Fiyat İstikrar Komitesi var, maden işçileriyle ilgili hususlar var ve tabii, en önemlisi, cemevleriyle ilgili maddeler var. Burada, 23 maddelik kanun teklifinde, işte, en iyi diyebileceğimiz bir tane mesele var, o da maden kazalarında şehit olan, hayatını kaybeden insanların ailelerine yardım yapılması, onlar sosyal güvenliğini tamamlamıyorsa sosyal güvence verilmesi ve bir akrabasının işe alınmasına ilişkin hususların düzenlenmesi; bu önemli bir husus. Bu, adaletsiz bir şekilde bugüne kadar gidiyordu çünkü en son Soma'dan sonra hiç yapılmadı -2014'dü zannediyorum- 2014'ten sonra yapılmadı, toplumda infial uyandıran böyle büyük ölümlerin olduğu meselelerden sonra ancak yapıldı. Mesela, işte, 1, 2, 3, 5 madencinin hayatını kaybettiği herhangi bir olayda bu haklar verilmişti. Biz, tabii, bunu sürekli gündeme getirdik. Bu, adaletsizliktir. Ya, herkesin bir canı var nihayetinde, ister 300 kişinin içerisinde ölsün, ister tek kişi olarak ölsün; insan hayatı her şeyden önemlidir. Yani "Bu adaletsizliğin giderilmesi gerekir." diye defalarca söyledik, hatta bu kanun teklifi Komisyona gelmeden bir hafta önce bununla ilgili bir önerge de verdik bir önceki torba kanunda fakat o zaman Cumhur İttifakı'nın milletvekilleri tarafından önergemiz reddedilmişti neyse ki o gün reddettikleri önergemiz bugün yapıldı. Bu, takdire şayan bir şey, bizim desteklediğimiz bir şey ama onun dışındaki hususlarda, tabii, ciddi sıkıntılar var; onu söylememiz lazım.

Şimdi, birinci mesele -konu konu gideceğim, bütün maddelere girmeyeceğim, arkadaşlarımız onları yeri geldikçe ifade edecekler- bu cemevleriyle ilgili mesele. Tabii, dernekler bizleri de, İYİ Parti Grubunu da ziyaret etti; böyle bir meselenin yani Alevi toplumunu ilgilendiren, milyonlarca insanı ilgilendiren bir konunun böyle bir torba kanun içerisinde yer almasını çok incitici bulduklarını söylüyorlar ve biz de buna yürekten katılıyoruz. Hakikaten, bu, çok yanlış oldu. Tamam, burada yapılan bir kısım maddeler, ne bileyim, elektrik, su giderlerinin devlet tarafından karşılanması, cemevlerinin imar sorununun çözülmesi, cemevlerinin yapım, bakım, onarım giderlerinin karşılanması gibi meseleler, bunların devlet tarafından üstlenilmesi meseleleri çok geç kalmış olsa bile doğru. Ancak bu mesele, çok etraflı bir şekilde, tamamını ilgilendirecek bir şekilde bir kod kanunla yapılmalıydı. Şimdi, Sayın Elitaş dedi ki: "Ya, bu nasıl kod kanunla olacak? İşte, farklı farklı kanunları..." Hayır, bu, kod kanun olmasına engel değil yani bir kanun yaparsınız ama o kod kanunun içerisinde, elbette, yeri geldiğinde İmar Kanunu'yla ilgili, yeri geldiğinde Büyükşehir Belediyesi Kanunu'yla ilgili değişiklikleri yapabilirsiniz; bu, buna engel değildi. Bunun bu şekilde yapılması gerekir. Yani biz bunun bu anlamda buraya konulmasına şiddetle karşı çıkıyoruz. Bunun torbadan çıkarılıp etraflıca bir kanun şeklinde yapılmasının da kesinlikle uygun olacağını düşünüyoruz.

Burada, tabii, Anayasa'nın 24'üncü maddesi aslında din ve vicdan hürriyeti konusunu etraflı bir şekilde düzenlemiştir ama uygulamayla ilgili sorunlar vardır, bu anlamda da Anayasa'nın bu maddesindeki usule uygun şekilde hareket edilmesi gerekmektedir.

Şimdi, kamulaştırmayla ilgili meseleler var bu kanunda. Yani tamamen -sonunda söyleyeceğimi başında söyleyeyim-

“despot devlet” “Devlet her şeyin üstündedir.” “Devlet-vatandaş ilişkisinde devlet ezici bir güçtür.” anlayışıyla yapılan düzenlemeler var burada; bunu kabul etmek mümkün değil. Nedir o mesela? “Taraflar anlaşmış; eğer kamulaştırma bedeli kişinin banka hesabına yattıysa -burada yatması durumunda diyor- tebliği dâhil eksik veya hatalı kamulaştırma işlemleri kesinleşmiş sayılır.” diyor. Ya, böyle bir şey olabilir mi? Yani siz eksik yapacaksınız, tebligatı yapmayacaksınız, hatalı işlem yapacaksınız ama vatandaşların... Çünkü banka numarası istiyorsunuz -vermek zorunda, veriyor- ona para yatırdıysa kesinleşmiş sayılıyor. Böyle bir devlet anlayışı olabilir mi? Vatandaşını ezen böyle bir anlayışı kabul etmek mümkün olabilir mi? Veya hemen bunun devamı mahiyetinde... Tabii, burada da ne yapıyor? Kamulaştırmaz el atma nedeniyle tazminat davalarında idarenin ödeyeceği tazminata da engel olmaya çalışıyor, yaptığı da bu; vatandaş mağdur ediyor.

Diğer bir husus: Yine, kamulaştırmayla ilgili maddelerde, mahkeme kararlarına istinaden yapılacak icra takiplerinde idarenin teminat gösterme zorunluluğu olmaksızın icranın geri bırakılmasını talep etmesine yönelik düzenleme yapılıyor. Şimdi, bu geri bırakmayı vatandaş talep ederse vatandaşın teminat istiyorsunuz ama devlet talep ederse ondan teminat istemiyorsunuz. Ya, bu, eşitlik ilkesine aykırı yani bu ilişkide, vatandaş ile devlet arasındaki ilişkide bir “eşitlik” kavramının olması lazım. Bu anlamda, kamu gücünün bu şekilde kullanılması son derece yanlıştır. “Despot devlet” anlayışıyla yapılan bir düzenlemedir; bu düzenlemeye de biz şiddetle karşı çıkıyoruz. Hele hele nasıl bir ortamda? Hele hele, artık, siyasi rekabet nedeniyle devletin bütün organlarının bir husumet aracı olarak kullanıldığı bir ortamda bu çok daha tehlikeli yani devlet otoritesi, devletin kurumları düzgün çalışsa hadi çok fazla sorun olmaz. Kendi başımızdan geçen meseleler var ya; Samsun Büyükşehir Belediyesiyle baş edemiyoruz yani babadan kalma bir yerimiz var, hiç alakası olmadığı hâlde, kamu yararı olmadığı hâlde, başlamış bir projeden, sonradan o yerin bize ait olduğunu öğrenince çıkıp oraya kamulaştırma çıkardı. Mahkeme iptal ediyor, tekrar bir karar daha alıyor; mahkeme iptal ediyor, tekrar bir karar daha alıyor. Yani şimdi kendi meselemi burada anlatmak istemem ama bu herkesin başına gelen bir şey. Eğer iktidara muhalif bir yanınız varsa, iktidarın hoşuna gitmeyecek sözler söylüyorsanız veya birileri -illaki iktidarla alakalı değil, hep de siyaseti suçlamayalım- yani bir belediye başkanı size kafayı takmışsa, bilmem ne yapmışsa sizi mağdur ediyor ve onların eline bu kadar güçlü silahlar veriyorsunuz. Böyle bir şey olabilir mi? Dünyanın neresinde var böyle vatandaşını ezen devlet anlayışı? Bunu gitgide pekiştiren bir şey var. Dolayısıyla burası, kötü niyetli yöneticilere çok ciddi bir imkân sağlaması açısından son derece yanlıştır.

Burada şunu da söylemek lazım: Şimdi, kamulaştırıyor -Samsun'da bunun başka örnekleri de var, çok örnek var- yanlış kamulaştırma yapıyor, mahkeme bozuyor, ondan sonra, tekrar, mahkemenin bozma kararlarını hiç dikkate almaksızın bir başka Meclis kararı daha alıyor. Vatandaş uğraşsın, amaç bezdirmek. Şimdi, bunu yapan yöneticilere yani belediye başkanı ve diğer yöneticilerin hepsine de tabii ki aslında, mahkeme kararlarını uygulamamaktan dolayı da bir sorumlulukları olduğunu hatırlatmak isterim.

Dolayısıyla şimdi, Avrupa ülkelerine bakıyorsunuz, orada, kamulaştırma alanları belliyken gerçekten kamu yararı ön planda tutuluyor, mülk sahibinin çıkarı korunuyor. Efendim, amaç, malikin ne yolla olursa olsun kamulaştırmadan zarara uğramasının engellenmesidir. Mesela Hollanda'da bu tür şeylerde pazarlık usulü var. Vaktim sınırlı olduğu için bunların detaylarına çok girmeyeceğim ancak Avrupa örneklerine bakıldığında, kamulaştırma meselelerinin özellikle devlet, vatandaş koruyan, vatandaşın mülkünü koruyan bir anlayışla yapıyor. Bizde tamamen devleti... Ya, devleti elbette koruyalım, hepimiz devletçiyiz bir anlamda ama bu mesele öyle değil, vatandaş-devlet ilişkisinde bu kadar orantısız güç kullanılmasını ve bunların siyasi malzeme yapılmasını hiçbir şekilde kabul etmek mümkün değildir. Kamulaştırma uygulamaları, bir mülksüzleştirme, devlet eliyle el koyma uygulamaları az gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerin temel sorunu hâlinde. Biz de maalesef bu sorunu yaşıyoruz ve bunun da ülkeye ciddi sıkıntıları, ciddi maliyetleri oluyor; bunu net bir şekilde görmek gerekir.

Şimdi, burada -bunun detaylarını yine arkadaşlarımız ifade edecekler- Kamu İhale Kanunu'yla ilgili de bir kısım değişiklikler var. Şimdi, buraya bakıyorsunuz, EKAP uygulamasının genişletilmesine yönelik bir düzenleme var. Doğrusu onu çok kontrolü ettiremedik ancak burada bununla ilgili, bundan sonra yerel basının alanına çöküldüğüne, yerel basına ilan verilmeden her şeyin EKAP üzerinden yapılacağına ilişkin bir iddia var. Ama işin doğrusu, o kısmını çok fazla kontrol etme imkânımız olmadı, son anda geldi. Fakat şunu söyleyebilirim: Şimdi, bu tamam yani EKAP üzerinden orayı biraz daha şeffaflaştıralım ancak Türkiye'nin yolsuzlukla ilgili problemleri sadece bu mu? Yani Yolsuzluk Algı Endeksi'nde bir ülke en kötü ülkeler arasına patır patır girerken, eğer samimiyseniz -çünkü Sayın Erdoğan yirmi yılın sonunda “Yolsuzluklarla mücadeleyi başlatacağız.” dedi, itiraf etti “Biz durduramadık.” veya “Yolsuzluk yapıldı ama şimdi başlatacağız.” dedi- yani o zaman yapacağınız şey bu değil arkadaşlar. Mesela, bir sürü kanun teklifimiz var; son dönemde, özellikle, Sayın Genel Başkanımız Meral Akşener'in talimatları çerçevesinde, milletvekili arkadaşlarımız, bizler kanun teklifleri hazırladık ve bu kanun tekliflerinin hiçbirisi komisyonlarda gündeme alınmıyor. Yani eğer amacınız yolsuzlukları önlemekse, amacınız kamunun menfaatlerini korumaksa niye gündeme alınmıyor bunlar? Mesela, en son kendi şahsımın verdiği bir kanun teklifi var; bu Kamu İhale Kanunu'yla ilgili düzenlemeler için yaptık, üzerinde çok çalıştık, son derece güzel bir kanun teklifi, pratik de bir kanun teklifi. Burada yapılan bir sürü istisna madde var, sayfalarca istisna maddeleri var; bir defa bunların tamamını kaldıralım diyoruz. Onun dışında, özellikle 3'üncü maddedeki istismara yol açan yani yolsuzluğa yol açan bir kısım maddeler var, oraların giderilmesini talep ediyoruz.

Mesela, her şey 21/B kapsamına alınmış; böyle bir şey olabilir mi ya? Her şeyin 21/B kapsamında ihale edildiği bir sistemi elbette ki kabul etme imkânımız yoktur; bunlarla ilgili hususlar var. Yani eğer yolsuzlukla mücadele yapılmak isteniyorsa buralarda yapılacak düzeltmelerin hakikaten son derece yararlı, faydalı olacağını düşünüyoruz.

Bu anlamda da bizim, İYİ Parti grubunun ve diğer muhalefet partilerinin de bu tür kanun tekliflerinin de komisyonlarda gündeme alınmasını talep ediyoruz. Yani bu hiçbir demokratik ülkede olmayan bir şeydir. Diyelim ki aynı konuda bir kanun teklifi var, iktidar da getiriyor, biz daha önceden getirmişiz; bizimkinin hiç olmazsa birleştirilmesi gerekir, o dahi yapılmıyor. Hatta, birleştirme de gerekemeyebilir yani bunların gündeme alınması gerekir, bunun bir sırayla gündeme alınması lazım ama komisyonlarda bunlar hiçbir şekilde gündeme alınmıyor çünkü komisyonda iktidar grubunun çoğunluğu olduğu için ve bu nedenle de Türkiye sıkıntılardan bir şekilde kurtulamıyor.

Yardımcı olmaya çalışıyoruz yani nihayetinde bu kanun teklifini biz vermiş olsak da buradan, uygulamadan hayırlı bir sonuç çıkacaksa, iyi bir sonuç çıkacaksa, milletin, devletin faydasına bir şey çıkacaksa bunun kaymağını da siz yiyeceksiniz. Yiyin kardeşim yani mihrimal; alın, kullanın diyoruz fakat böyle bir şeyin de yapılmadığını maalesef görüyoruz değerli arkadaşlar.

Dolayısıyla özetle şunu söylemeye çalışıyorum: Yani, madem buraya Kamu İhale Kanunu'yla ilgili böyle bir şey getiriyorsunuz, bu, sadece EKAP'taki, oradaki ilan şeyinin azıcık genişletilmesi gibi bir şeyle sınırlı olmasın. Kamu İhale Kanunu'nda 200'e yakın değişiklik yapılmış, Kamu İhale Kanunu altüst edilmiş. Çok önemli bir reformdur, 2001 yılında 57'nci Hükümetin yaptığı önemli bir reformdur; bu reformdan tamamen sapma olmuş. Bir anlamda bu rezalet ortada dururken -çok affedersiniz- şimdi tutup sadece böyle ufaktan bir meseleyle ilgilenmek son derece yanlıştır.

Şimdi, değerli arkadaşlar, gündeme getirilen, bu torbada yer alan diğer önemli gördüklerimden bir tanesi de bu Fiyat İstikrar Komitesi meselesi. Biliyorsunuz, bu, Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle kurulmuştu, Anayasa Mahkemesi “Böyle bir konu Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle düzenlenemez.” dedi, şimdi bu, kanuna dönüştürülüyor. Yani doğru, yanlış maddeleri var,

içerisinde katıldığımız, katılmadığımız yerleri var ama bir tane maddesi var ki, daha doğrusu -ne derlerler- Fiyat İstikrar Komitesinin bir görevi var ki bu çok riskli. Şimdi buradan onu okuyorum, diyor ki: "Fiyat istikrarını tehdit eden riskleri izleyerek alınması gereken tedbirleri belirlemek ve ilgili kurum ve kuruluşlar tarafından uygulanmasını sağlamaya yönelik kararlar almak." Şimdi, Fiyat İstikrarı Komitesi... Fiyat İstikrar Komitesi ne, kimlerden oluşuyor? Efendim, Hazine ve Maliye Bakanlığının koordinasyonunda, Hazine ve Maliye Bakanı, Çalışma Bakanı, Enerji Bakanı, Sanayi Bakanı, Tarım Bakanı, Strateji ve Bütçe Başkanı ile Merkez Bankası Başkanından oluşuyor ve bunun sekretaryasını da Hazine ve Maliye Bakanlığı yapıyor. Yani hiç olmazsa, diyelim ki böyle bir görev veriliyor, Merkez Bankasının bünyesinde olmuş olsa, sekretaryayı orası yapsa, hani, çok sorunlu olmayabilir. Diğer kuruluşlardan da birtakım görüşlerin alınması, istişarelerin alınması... Biz, geçmişte, bu uygulamaları devlette yıllarca yaptık yani mevzuat olmadan da bu uygulamalar yapılabilir, önemli olan bunların yapılmasıdır; şu anda bunlar yapılmıyor, mevzuatı çıktı, yapılmıyor. Biz, mevzuatı olmadan bu koordinasyon toplantılarını yapıp... Yani alınan kararlar birbirleriyle bir kontrol ediliyordu. Fakat buradaki temel problem, Merkez Bankasının alanına girme problemi. Yani Merkez Bankasının alanına girmenin bu ülkeye nasıl bir maliyetinin olduğunu canlı canlı yaşadık. Yani önceki yaşadıklarımızın hepsi hadi, bir kenara ama özellikle, şimdi, son dönemde doların 7 liradan 18 liralara çıkmasının, doların o şekilde 18 liraya çıkması sonrasında yüzde 100'lere varan enflasyonu yaşamamızın temel nedeni Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasının bağımsızlığına müdahale edilmesidir. Şimdi, burada yasal bir müdahale alanı daha var yani yarın, bir gün burada...

Değerli arkadaşlar, diyor ki: "İlgili kurum ve kuruluşların -ki bunun içinde Merkez Bankası var- tarafından uygulanmasını sağlamaya yönelik kararlar almak..." Şimdi, Finansal İstikrar Komitesi şu anda Cumhurbaşkanının sözel olarak yaptığı meseleye "Faizler düşürülecek." diyecek veya ne bileyim işte "Şu yapılacak. Döviz alımı yap. Döviz satışı yap." diye kararlar alacak. Atıyorum, Türk lirasına değer kazandırmak için, efendim, döviz satışı yapılmasına ilişkin karar alacak. Alabilir mi? Alabilir çünkü "Onların görevleriyle ilgili karar alır." diyor. Ya, böyle bir şey Merkez Bankasının bağımsızlığının topa tutulması demektir, böyle bir şey kabul edilemez ve bunun bu ülkeye zararı olur. Bunun çıkarılmasını bu anlamda talep ediyoruz, mutlak surette bu yanıltan dönülmelidir değerli arkadaşlar. Bunları ikaz ediyoruz, lütfen bu ikazlarımızı dikkate alın. Bunlar ülkenin, milletin faydasına olan meselelerdir. Bunu zaten yapıyorsunuz ama hiç olmazsa bunları buralara yazmayın, bunun yazılması son derece tehlikeli. Yarın hiç öngörmediğimiz başka şeyleri birileri yapmaya çalışır buna dayalı olarak.

Şimdi, buradaki diğer bir konu İstanbul Finans Merkezi meselesidir. Bununla ilgili daha önceden kanun çıkarırken de görüşlerimizi biz ifade etme imkânı bulmuştuk. İstanbul Finans Merkezi Projesi'nin uzun süre Türkiye Koordinatör Yardımcılığını da yapmış eski bir bürokrat olarak, eski bir memur olarak şunu ifade etmek istiyorum: İstanbul Finans Merkezi Projesi bir Türkiye projesidir yani içinde "İstanbul" olmuş olması bir şeyi değiştirmez ama tabii, İstanbul merkezli... İstanbul, zaten, bugün, aslında bölgesel bir merkezdir aynı zamanda, ticaretin merkezidir; biz İstanbul'un finansın da merkezi olmasını istiyoruz ama burada yapılan işlerde, o çalışmada... Bakın, bir strateji belgesi 2009 yılında çıktı yani kapsamlı bir çalışma yapıldı, devletin bütün kurumları yan yana gelerek yaptı. Bu Hükûmet döneminde yapıldı üstelik ama o strateji belgesinde bunun bir Türkiye projesi olduğu söylendi ve Türkiye'ye ilişkin düzenlemeler yapılması gerektiği söylendi, sadece İstanbul'a has değil, Türkiye'ye yönelik olarak. Şimdi, Paris de bir finans merkezi ama Paris'le ilgili özel bir düzenleme yok; "Şurada çitle çevrilmiş bir alanda yaparsan bu işlemi, vergin düşük olacak." diye bir şey yok değerli arkadaşlar. Yani bunu nereden, nasıl yapıyorlar anlamıyoruz.

Tabii, bu İstanbul Finans Merkezi... Şöyle söyleyeyim: Her meseleyi inşaattan ibaret zannettiği için bu AK PARTİ yani sağlığı hastane yapmaktan ibaret zannediyor, eğitimi okul binası yapmaktan ibaret zannediyor; işte, finans merkezi olmayı da Ataşehir'de -şimdi Ümraniye'ye bağlandı- bir alanı çitle çevirip, oradan bir rant yaratıp ondan sonra yandaşları oradan beslemek olarak zannediyor. Bu, yanlış bir şeydir, dolayısıyla çalışmıyor. Bakın, şimdi orada ne yapıldı? Bir sürü teşvik verildi. Geçen yıl haziran ayında bu kanun çıktı bir sürü teşvik verildi, buna rağmen bir şey olmuyor; olmaz çünkü yapılan işlem o kadar yanlış ki insanları rahatsız ediyor.

Şimdi, teşvikler genişletiliyor burada bu maddeyle de bu sefer. Diyor ki: "Transit ticarete kâr elde edersen yani malı Türkiye getir veya getirme, hiç önemi yok; transit ticaretten elde ettiğin kârın yüzde 50'sini kurumlar vergisinden düşerim." Ya, şimdi, dünyada, biliyorsunuz, bir siyasi istikrarsızlık var, o nedenle lojistik meseleleri filan da var. Transit ticarete zaten şu anda avantajlı duruma gelmiş durumda Türkiye. Yani bir defa -konu olarak söylüyorum- niye böyle bir teşvik veriyorsun? Şu anda böyle bir teşvike ihtiyaç yok. Yani niye kurumlar vergisinden... Herkesten vergi alırken bu ülkede; ekmekten, sudan vergi alırken, koca koca paraları kazanan ve işleri çok iyi olan bir kesime niye sen teşvik veriyorsun, bu ihtiyaç nereden ortaya çıktı? Ha, burada mesele transit meselesi filan değil. Tabii, burada, bunu da vesile ederek -diğer, önceki maddelerde yapıldığı gibi- o çevresi çitlerle çevrilmiş alandan biraz daha yer satmak yani bütün mesele o çünkü "Ancak orada olursan ve bu işi yaparsan, orada faaliyet gösterip de bu işi yaparsan sana bu teşviki veririm." diyor, dışarıda olursan yok. Maslak'ta bu işi yaparsan -Maslak öteden beri bir merkezdir yani bu anlamda bir finans merkezidir İstanbul ölçeğinde- yok ama illa geleceksin, buradan yer alacaksın, ondan sonra bilmem ne yapacaksın. Bu işi inşaattan ve ranttan ibaret sayan bir anlayışla maalesef yapılıyor. Buralardan bu anlamda netice alınmaz arkadaşlar. Bu belgelerin özüne dönmek lazım. Çok kıymetli çalışmalar yapıldı, bu çalışmalara bakmak lazım. Biz de istiyoruz, arzu ediyoruz ve inşallah, bunu yapmak bize nasip olacaktır. İstanbul'u gerçek anlamda bir... Ticaretin merkezi olan İstanbul'u, finans merkezi hâline getirmenin yolu bu yaptıklarınız değildir, yapılan o teknik çalışmalara, o kıymetli çalışmalara bakılması gerektiğini ben bir kez daha tavsiye ediyorum. Bu anlamda, bu maddede yapılan bir kıyaktır, bu kıyağı da şu anda yapmaya gerek yok. Devletin paraya ihtiyacı var. "Bütçe 33 milyar fazla veriyor." diyorlardı, şimdi, "Yıl sonunda 462 milyar lira açık verecek." diye bir bütçe getiriyorsunuz önüme, ondan sonra da olur olmaz yerde olur olmaz teşvikler veriyorsunuz, vergi indirimleri yapıyorsunuz. Niye yapıyorsunuz arkadaşlar? Böyle bir şey kabul edilemez.

Bu limanlarla ilgili bir mesele vardı. Limanlarla ilgili, Anayasa Mahkemesi biliyorsunuz iptal etti. Burada bas bas bağırdık, "Yaptığınız şey Anayasa'ya aykırı." dedik, "Burada ülkenin menfaati yok." dedik. Ya, bu limanların, en yakın süresi bitenin, daha bitmesine altı yıl var, 2046'da bitecek olanlar var, onlara şimdiden... Siz hangi konuda bu kadar, böyle, altı yıl öncesinden, hatta otuz yıl öncesinden hareket ederek bunları yapıyorsunuz. Bu "Nasıl olsa gidiyoruz.", yağma mantığıyla limanları birilerine vermek istediler, peşkeş çekmek istediler; Anayasa Mahkemesi buna geçit vermedi, bunu iptal etti. Şimdi, bu iptalden sonra tekrar bu torba kanunla ilk teklif hâline getirildi. Fakat sonradan artık ne oldu bilmiyorum ama şunu söylediler gerekçe olarak: "Anayasa Mahkemesinin gerekçeli kararının çıkmasını bekliyoruz." O kararın çıkmadığı zaten belliydi teklife koyarken de. Neyse, şimdi geri çekildi ve tekrar getireceklerini söylüyorlar. Konuyu niye açtım? Bunu getirmeyin, burada ülkenin ve milletin faydasına hiçbir şey yok.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

ERHAN USTA (Devamla) – Teşekkür ederim.

Cevap da veremiyorlar bazı meselelere. Ben, bu konuyu sordum Ulaştırma Bakanına, dedim ki: "İptal edilince, Anayasa Mahkemesinin iptalinden sonra, şimdi, kanun çıktı; işte, 6/1/2022 tarihinden Anayasa Mahkemesi tarafından iptal kararının yayımlandığı 2/8/2022 tarihine kadar işlettiği limanın işletme hakkı süresini kırk dokuz yıla tamamlayan firma oldu mu? Yani bu

arada işlem yaptınız mı, iptal var ama işlem yapıldı mı? Olduysa bunlar hangi firmalardır, ne gibi bir işlem yapmayı düşünüyorsunuz bunlar için?" Cevap yok değerli arkadaşlar. Sonra soruyorum: "Firmalar işletme süreleri bittiğinde aldıkları limanı nasıl geri teslim edecekler?" diye teferruatlı sorular soruyorum, cevap yok, hiçbirine cevap veremiyor. Soruyorum sonra, diyorum ki: "Sözleşme bitimine en yakın tarihe oldukça uzun bir zaman varken sözleşme süresinin kırk dokuz yıla tamamlanması talebi hangi firma veya firmalardan gelmiştir?" Çünkü çok net bilgi var elimizde, bu, firmaların talebidir. Firmaların talebi çerçevesinde düzenleme yapan bir iktidar Türkiye'yi bugün yönetiyor. "Neyi gerekçe göstermişler?" dedik, cevap yok maalesef.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Usta.

ERHAN USTA (Devamla) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Genel Kurulu da saygıyla selamlarım.

Bu çerçevede, kanun için de muhalefet ettiğimizi bildirmek isterim.

Sağ olun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz talep eden Konya Milletvekili Sayın Mustafa Kalaycı.

Buyurun Sayın Kalaycı. (MHP sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşülmekte olan kanun teklifinin geneli üzerine Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz aldım. Bu vesileyle sizleri ve aziz milletimizi hürmetle selamlıyorum.

Kanun tekliflerinde torba düzenlemeye gidilmesi bizim de eleştirdiğimiz ve İç Tüzük düzenlemesiyle çözümünü önerdiğimiz konudur ancak sırf torba düzenleme diyerek teklifin içeriğine karşı çıkmak doğru olmayacaktır. Zira zarfa değil, mazrufa; kabuğa değil, öze bakmak lazımdır. 14 ayrı kanunda değişiklikler içeren kanun teklifinde cemevleri ve maden şehitlerimizle ilgili çok önemli düzenlemelerin yanı sıra uygulamada çeşitli konularda karşılaşılan bazı sorunlara çözüm getirmek amacıyla ilgili kanunlarda değişiklik öngören düzenlemeler yapılmaktadır.

Bilindiği üzere, Alevi-Bektaşî vatandaşlarımız inançlarının, kültür miras ve geleneklerinin doğrultusunda yaşamak istemekte ve onların bu konuda yıllardır dile getirdikleri talepleri bulunmaktadır. Milliyetçi Hareket Partisi olarak Alevi İslam inancına sahip kardeşlerimizin talepleriyle ilgili görüşlerimizi dün hep söyledik, bugün de söylüyoruz. Genel Başkanımız Sayın Devlet Bahçeli, Alevi kardeşlerimizin inanç ve kültür temelli sorunlarının çözümü konusundaki görüş ve somut önerilerimizi yıllardır çeşitli vesilelerle ve defalarca kamuoyuyla paylaşmıştır.

Sayın Cumhurbaşkanımız, geçtiğimiz ay, 4 cemevinin açılışı, 7 cemevinin de temel atma töreni vesilesiyle yaptığı konuşmada Kültür ve Turizm Bakanlığı bünyesinde Alevi-Bektaşî Kültür ve Cemevi Başkanlığı kurulacağını, cemevi hizmetlerinden eğitim faaliyetlerine kadar tüm çalışmaların bu kurumsal yapı altında kamu güvencesi desteği ve denetimiyle yürütüleceğini, cemevlerinin aydınlatma, içme ve kullanma suyu, yapım, onarım, bakım giderlerinin karşılanması ve imar planlarındaki yeriyile ilgili tüm sorunların çözüleceğini, cemevlerinde erkân hizmetlerini yürütmekte olan Alevi-Bektaşî inanç önderlerinden talep edenlere kadro verileceğini açıklamıştır.

Alevi-Bektaşî kardeşlerimizin haklarının önemli bir kısmının verilmesiyle ilgili alınan kararlar millî birlik ve beraberliğimize muazzam bir katkıdır. Reform mahiyetindeki bu kararlardan kanuni düzenleme gerektirenler, bu kanun teklifinde 8, 14, 15, 16, 17 ve 22'nci maddeler olmak üzere 6 madde hâlinde yer almaktadır. Bu maddelerde imar planlarında cemevi yerleri ayrılması öngörülmekte, cemevleri için bina ve tesisler yapımı, bunların her türlü bakımı, onarımı ve gerekli malzeme desteğini sağlama hususları büyükşehir belediyelerinin görev ve sorumlulukları arasına alınmaktadır. Yine, tüm belediyelerin ve il özel idarelerinin görev ve sorumluluklarının arasına cemevlerinin yapımını, bakımını ve onarımını yapabilmeleri eklenmektedir. Ayrıca, belediyelerin, cemevlerine indirimli ya da ücretsiz olarak içme ve kullanma suyu verebilmeleri, cemevlerinin aydınlatma giderlerinin Kültür ve Turizm Bakanlığının bütçesine konulacak ödenekten karşılanması hükme bağlanmaktadır. Cemevi gerçeğinin ilk defa yasal düzenlemeye giriyor olması da çok önemli ve tarihî bir adımdır.

Değerli milletvekilleri, bizi biz yapan, bizi millet hâlinde bir arada tutan, birlik ve beraberliğimizin mayasını oluşturan unsurlar millî ve manevî değerlerimizdir. Üzerinde yaşadığımız bu aziz ve kadim vatan topraklarda sayısız eren, arif, âlim, derviş, tasavvuf ehli, ilim ve irfan kutbu büyüğümüz yetişmiştir; millî ve manevî değerlerimiz bu abide şahsiyetler tarafından yörgülüdür. Onlar, toprağı alın teriyle, topraktan yaratılan eşrefimahlukat insanoğlunu da sevgiyle fethettiler, yeryüzünde sevgi medeniyetini kurdular ve bu medeniyetin iklimini yeşerttiler. Türk milleti, ezelden ebede akıp giden tarih içinde sonsuzluğu aydınlatan o ışık kaynaklarıyla bütün insanlara huzur ve hizmet sunmuştur.

Türkiye Cumhuriyeti'nin sonsuzluğunun teminatı da her yeni çağı bir güneş gibi aydınlatan millî kültürümüzdür. Bu kültürle yörgülen medeniyet ve maneviyat zenginliğimizdir. Millî ve manevî değerlerimizi nesiller arasında güçlü bir tarih, kültür ve medeniyet şuuruyla yaşatmak mecburiyetindedir. Toplumsal yolların sarıldığı, kronik meselelerin köklü çözümlerle buluşturulduğu, millî ve manevî değerlerle kenetlenmiş bir Türkiye'ye Allah'ın izniyle vasil olmak hepimizin müşterek gayesidir. Bizim üstesinden gelemeyeceğimiz, altından kalkamayacağımız hiçbir sorun yoktur. Vakit, yüreklerin toplu vurma vaktidir; vakit, göğsünü gere gere millete mensubiyet onurundan iftihar eden her bir insanımızla kucaklaşma vaktidir. Kökeni, mezhebi, anasının dili ne olursa olsun "Bu millet benim, bu vatan benim, bu bayrak benim." diyen herkes bizim kardeşimizdir. Asırlar içinde hep var olarak bugünlere ulaşan Alevilik-Bektaşîlik ne inançlarımızdan ayrı görülebilir ne de milletimizden ayrı tutulabilir. Alevi kardeşlerimiz millî kimliğimizin ayrılmaz bir parçasıdır, Türk milletinin mevcudiyetinin özünde yer almaktadır. Hoca Ahmet Yesevi'nin dergâhında diz dize, gönül gönüle oturan bizim ecdadımızdır. Hacı Bektaş Velî'nin duasıyla irşat olan, yönünü çizen Türk milletidir. Şeyh Edebalî'den Geyikli Baba'ya, Lokmanî Perende'den Pir Sultan Abdal'a, Ahi Evran'dan Sarı Saltuk'a, Arslan Baba'dan Mevlâna'ya, Akşemseddin'den Yunus'a kadar bütün kutup yıldızlarımız Anadolu'nun ve Türk yurtlarının bağrına nakış nakış Türk milletini dokumuştur.

Aleviliğin hem inanç boyutu hem de kültürel bir yapısı vardır. Alevi kardeşlerimiz cemevini ibadethane görüyorsa ki öyledir bize düşen buna saygı duymak, yapıcı ve destekleyici bir tavır almaktır ancak Aleviliği ayrı bir din olarak göstermek öncelikle Alevi kardeşlerimize ve yüce dinimiz İslam'a saygısızlık, hatta hakaret niteliğindedir. Alevilik-Bektaşîlik deyince, öncelikle Anadolu coğrafyasında ilk akla gelen tarihî şahsiyet hiç şüphesiz Hünkâr Hacı Bektaş Velî'dir. Hünkâr'ın hayatı ve eserlerinde İslam'ı yaşama hâli ve İslam'ın mesajlarını gönüllere duyurma azmı açık ve net bir biçimde görülmektedir. Alevilerin en büyük rehberlerinden birisi olan Pir Sultan Abdal Aleviliği şöyle tarif ediyor: "Muhammed dinidir bizim dinimiz/Cibrilî Emin'dir hem rehberimiz/Tarikat altından geçer yolumuz/Biz müminiz, mürşidimiz Ali'dir."

Kuşkusuz, Allah katında din İslam'dır, hamdolsun hepimiz Müslümanız, Hazreti Muhammed hepimizin peygamberidir, Hazreti Ali hepimizin iftihar kaynağıdır, Kerbelâ hepimizin müşterek üzüntüsü, Peygamber Efendimiz'in gül yüzlü torunu "reyhanım" diye sevdiği Hazreti Hüseyin hepimizin kahramanı, hepimizin şehididir. Kiblemiz bir, kitabımız bir, imanımız bir, acımız bir, sevincimiz birdir; ne ayırımız ne de gayrımız vardır. Alevi de bizim, Sünnî de bizimidir, cami de bizim, cemevi de bizimidir; 12 İmam da bizimidir; erenler, evliyalar, arifler Anadolu'ya Türk-İslam nefesi üfleyen, elleri öpülesi büyüklerimiz de bizim şanımız, göz

nurumuzdur. Asırlar boyunca oluşan ve olgunlaşan kaynaşma kültürümüz kardeşlik bağlarımızın güvencesi, ülkemizi küresel bir güç yapma hedefinde takip etmemiz gereken yolda rehberimizdir. Biz Türkiye'yiz, hep birlikte Türk milletiyiz. Hacı Bektaş Veli'nin sözleriyle diyorum ki: "Bir olalım, iri olalım, diri olalım."

Değerli milletvekilleri, kanun teklifinde tüm maden şehitlerimizi kapsayan, önemli düzenlemeler yer almaktadır. Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun mevcut geçici 59 ve geçici 66'nı maddelerine göre, kömür ve linyit madenlerinin yer altı işlerinde 10 Haziran 2003 ile 28 Ekim 2014 tarihleri arasında meydana gelen iş kazalarında hayatını kaybeden maden şehitlerinin yakınlarına aylık bağlanmış ve istihdam hakkı verilmiştir. Bu kanun teklifiyle, belli tarih aralığını kapsayan mevcut geçici hükümler yürürlükten kaldırılarak bugüne kadar meydana gelen ve bundan sonra meydana gelebilecek iş kazalarını kapsayan daimi bir düzenleme yapılmaktadır. Buna göre, hangi tarihte olursa olsun, kömür ve linyit madenlerinin yer altı işlerinde meydana gelen iş kazası sonucunda ölen sigortalıların kendi sigortalılıklarından dolayı prim ve prime ilişkin borçlarının terkin edilmesi; hak sahiplerine kanunda öngörülen sigortalılık süresi ve prim ödeme şartı aranmaksızın aylık bağlanması; eksik primlerin Hazine ve Maliye Bakanlığınca karşılanması; anne ve babasına aylık bağlanmasında eş ve çocuklardan artan hisse bulunması şartı dışında başka bir şart aranmaması; ayrıca, eş ve çocuklarından birisinin, eşi ve çocuğu yoksa kardeşlerinden birisinin kamu kurum ve kuruluşlarının "sürekli işçi" kadrolarında istihdam edilmesi öngörülmektedir. Türkiye güçlü bir devlettir; devletimiz tüm maden şehitlerimizin geride kalan sevdiklerine, tüm acılı ailelerine sahip çıkmaktadır.

14 Ekim 2022 Cuma akşamı Bartın'ın Amasra ilçesinde milletimizin yüreğine ateş düşmüş, kömürün karasından helal lokmasını çıkarmak amacıyla yerin yüzlerce metre altına inen madencilerimiz hepimize acıların en acısını yaşatmıştır. Elbette maden ocağındaki malum patlamaya yol açan kusur, ihmal ve eksik olarak değerlendirilebilecek ne varsa mutlaka gün yüzüne çıkarılacaktır. Bu konuda cumhuriyet başsavcılarımız ve bakanlık müfettişlerimiz soruşturma yapmaktadır. Amasra Cumhuriyet Başsavcılığımız soruşturma kapsamında 25 şüphelinin gözaltına alınmasına karar verildiğini, olayla ilgili soruşturmaya tüm yönleriyle ve titizlikle devam edildiğini açıklamıştır. Gözaltına alınanlardan 8 kişi tutuklanmıştır.

Önceki gün de Zonguldak Kilimli ilçesinde bulunan maden ocağında meydana gelen patlamada 4 madencinin yaralandığı olayla ilgili başlatılan adli soruşturmanın devam ettiği, 3 kişinin ifadesinin alındığı açıklanmıştır. Sorumluluğu bulunanlar ortaya çıkarılmalı ve mutlaka hesap vermelidir. Ayrıca, iş sağlığı ve güvenliği alanında yürütülen hizmetlerin nitelik ve verimliliği artırılmalı, etkin bir şekilde denetimleri yapılmalıdır. Milliyetçi Hareket Partisi olarak bu olayların sonuna kadar takipçisiyiz.

Maden ocağında emek ve alın teriyle ekmeğini kazanmanın mücadelesini verirken hayatlarını kaybeden işçi kardeşlerimize Cenab-ı Allah'tan rahmet, tedavileri devam eden kardeşlerimize de şifalar diliyorum. Yüce Rabb'imiz hepimizi, her insanımızı ve aziz milletimizi görünür görünmez kazalardan, belalardan, hastalıklardan, afatlardan esirgesin.

Değerli milletvekilleri, kanun teklifiyle Kamulaştırma Kanunu'nda bazı değişiklikler yapılmakta, uygulamada karşılaşılan sorunların çözülmesine amaçlanmaktadır. Bu değişiklikler özetle şu şekildedir: Uygulama imar planlarında umumi hizmetlere ve resmi kurumlara ayrılmak suretiyle mülkiyet hakkı kısıtlanan taşınmazların beş yıl içerisinde kamulaştırılmaması veya kısıtlılığının kaldırılmaması hâlinde taşınmaz malikleri tarafından mülkiyet hakkından kaynaklı bedele ilişkin açılacak davaların adli yargıda görülmesi öngörülmektedir. Kesinleşmiş mahkeme kararlarına istinaden idareler adına tescil edilen taşınmazların kamulaştırılması için kamulaştırma bedellerinin eski malikleri adına kamu bankalarına yatırılması ve hak sahiplerine ödenmesi hâlinde tebliğ dâhil eksik veya hatalı kamulaştırma işlemlerinin kamulaştırma bedelinin ödendiği tarih itibarıyla kesinleşmiş kabul edileceği hükme bağlanmaktadır.

Kamulaştırma bedelleri ve kamulaştırmaz el atma tazminatlarına ilişkin mahkeme kararlarındaki bedel, tazminat, vekâlet ücreti ve yargılama giderlerinin ödenmesinde icra takibine gidilmeden önce davacının veya vekilinin banka hesap numarasını davalı idareye bildirmesi, idarenin de otuz gün içinde ilgilie ödeme yapması hükme bağlanmaktadır.

Mahkeme kararlarına istinaden yapılacak icra takiplerinde idarelerin teminat gösterme zorunluluğu olmaksızın icranın geri bırakılmasını talep edebilmesi öngörülmektedir.

Ayrıca, 4/11/1983 tarihinden 28/7/2021 tarihine kadar fiilen kamu hizmetine ayrılan veya kamu yararına ilişkin bir ihtiyaca tahsis edilerek üzerinde tesis yapılan taşınmazlara veya kaynaklara fiilî olarak el konulması veya hukuki el atılması sebebiyle açılan davalarda hükmedilen bedel ve tazminat ödemelerinde kullanılmak üzere davalı idarelerin bütçelerinde ödenek ayrılması, alacakların ayrılan ödeneği aşması hâlinde ödemelerin sonraki yıllara sarf olacak şekilde garameten ve taksitlerle gerçekleştirilmesi, taksitli ödeme süresince ayrıca kanuni faiz ödenmesi öngörülmektedir.

Diğer taraftan, Antalya ili Kaş ilçesi Kemer Mahallesi'nde Antalya Kaş Kasaba Projesi Kıbrıs Barajı yapımından etkilenen ailelerin iskânlarının temini için yeniden yapılacak iskân etütleri ve devamında ailelerin yeni yerleşim alanlarına nakilleri, hak sahiplikleri ve borçlandırılmalarına ilişkin işlemlerin Cumhurbaşkanlığınca belirlenecek usul ve esaslar çerçevesinde Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü tarafından yürütülmesi öngörülmektedir.

Kanun teklifiyle Kamu İhale Kanunu'nda da değişiklikler yapılmaktadır. Buna göre, uygulamada yaşanan tereddütlerin giderilmesi amacıyla diğer düzenleyici ve denetleyici kurumlarda olduğu üzere, görevde yükselme ve unvan değişikliği sınavına tabi kadrolarla ilgili düzenleme yapmak için Kamu İhale Kurumuna yetki verilmekte ve Kamu İhale uzman yardımcılığına atanacaklarda aranan 30 yaş şartı 35'e yükseltilmektedir.

Kuruma itirazın şikâyet başvurularında başvuru sahibinin iddialarının tamamında haklı bulunması hâlinde başvuru bedelinin iade edilmesi, diğer taraftan sözleşmenin feshedilmesi hâlinde sözleşmenin bedelinin on binde 5'i oranında yükleniciden tahsil edilen tutarın iade edilmemesi hükme bağlanmaktadır. 4734 sayılı Kanun'dan istisna edilenler ile doğrudan teminle yapılanlar da dâhil olmak üzere her türlü mal veya hizmet alımları ile yapım işlerinin alım, ihale ve sözleşme süreçlerine ilişkin olarak her türlü işlem, onay, bildirim ve tebliğatlar ile başvuruların kurum tarafından Elektronik Kamu Alımları Platformu üzerinden gerçekleştirilebilmesi düzenlenmektedir.

Kanun teklifinde yer alan diğer düzenlemeler özetle şu şekildedir: Motorlu araç ticareti yapan mükelleflerden teminat alınmasına yönelik Hazine ve Maliye Bakanlığına yetki verilmekte ve teminat verme zorunluluklarına uymayanlara özel usulsüzlük cezası kesilmesine yönelik düzenleme yapılmaktadır. Vergi güvenliğinin sağlanması bakımından önem arz eden bu düzenleme sıfır araç ticareti yapan mükelleflere yönelik olup motorlu araç ticareti yapan diğer mükellefleri kapsamamaktadır. İstanbul Finans Merkezi bölgesinde katılımcı belgesi olarak faaliyette bulunan kurumların yurt dışından satın alınan malları Türkiye'ye getirmeksizin yurt dışında satmalarından veya aracılık etmelerinden sağladıkları kazancın yüzde 50'sini kurumlar vergisi beyannamesi üzerinde ayrıca göstermek şartıyla kurum kazancından indirme imkânı getirilmektedir. Fiyat İstikrarı Komitesinin kuruluşunu düzenleyen Cumhurbaşkanlığı kararnamesinin Anayasa Mahkemesi kararıyla iptal edilmesi üzerine bu karar doğrultusunda kanuni düzenlemeye gidilmektedir. Para ve maliye politikaları arasındaki eş güdümü gözetmek suretiyle fiyat istikrarını sağlamaya yönelik yapısal politika önerilerinin geliştirilmesi, fiyat istikrarını tehdit eden risklerin izlenmesi suretiyle alınması gereken tedbirlerin belirlenerek ilgili kurum ve kuruluşlar tarafından uygulamasını sağlamaya yönelik kararlar alınması ve kamu tarafından belirlenen ya da yönlendirilen fiyatların kamu istikrarı odağında uygulanmasını sağlamaya yönelik kararlar alınması amacıyla Fiyat İstikrarı Komitesinin kuruluş ve görevleri düzenlenmektedir.

Konusu suç teşkil etmemek ve kesinleşmiş bir yargı kararına müstenit olmamak kaydıyla, ilgili mevzuata aykırı olarak sosyal denge tazminatı ödendiği tespit edilen il özel idareleri, belediyeler, büyükşehir belediyeleri ve bağlı kuruluşlar ile mahallî idare birliklerinin sorumluları hakkında bu ödemeler nedeniyle idari veya mali takibat ve yargılama yapılmaması, başlamış olanların işleminden kaldırılması düzenlenmektedir.

Milliyetçi Hareket Partisi Grubu olarak destek verdiğimiz ve olumlu oy kullanacağımız kanun teklifinin ülkemize ve milletimize hayırlar getirmesini niyaz ediyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubu adına söz talep eden Mersin Milletvekili Sayın Rıdvan Turan.

Buyurun Sayın Turan. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA RIDVAN TURAN (Mersin) – Sayın Başkan, Değerli Genel Kurul; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Şimdi, bir torba kanunla daha karşı karşıyayız. Usule ilişkin değerlendirmeyi eğer zaman kalırsa yapacağım. Çünkü bu torba kanun, usulü değerlendirmeden ziyade içerik açısından değerlendirmeyi çok daha fazla hak ediyor. Burada Alevilere ilişkin önemli bir madde var bilindiği gibi ve iktidar -tırnak içinde- bir açılım süreci takip ediyor. Ama Recep Tayyip Erdoğan'ın Şahkulu Dergâhı'nda başlattığı açılım bugün Meclisin kapısında İçişleri Bakanının biber gazıyla sona erdi; çok sayıda insan yaralandı, gazın etkisi altında kaldı, bazı cemevi dedelerimiz hastaneye kaldırıldı.

Yani herkes tabii şuradan bir sonuç biçiyor: Şimdi, kendileri hakkında, kendi gelecekleri hakkında söz söyleneceği vakit, Alevi toplumunun bu memleketin, milletin temsilcisi olduğu söylenen Meclise gelip derdini izah etmesi kolluk zoruyla ortadan kaldırıldıktan sonra, iktidarın fermanlarında Alevilere yönelik olarak hangi hayırlı şey çıkar? Herkesin baktığı yer burası. Buradan hareketle de biz Aleviler, bu maddelerin Alevi toplumunun çıkarıyla uzak, yakın hiçbir alakasının olmadığını buradan bir kez daha ilan etmek istiyoruz.

Değerli arkadaşlar, teklif sahiplerinin anlamadığı mevzu temel olarak şu... Teklif sahipleri diyorlar ki: “Ya, bu, teknik bir düzenlemedir. İşte, şu şu şu maddelerde, elektrikte, suda, şunda bunda cemevlerine –tırnak içinde söylüyorum- güzellik yapıyoruz.” Dolayısıyla teknik bir düzenlemeyi teknik olma vasfından çıkartarak memleketin böyle önemli bir meselesinin bir politik mesele gibi ele alınmasını doğru görmüyorlar; oysa tam da anlamadıkları şey işte bu. Yani yüzlerce yıldan beri bir yok sayılmışlığın, yüzlerce yıldan beri katliamlara uğramışlığın, yüzlerce yıldan beri inancı yasaklanmışlığın Meclise sunulacak herhangi bir kanun teklifindeki izahı ne kadar teknik olursa olsun, o sonuna kadar politik bir meseledir ve Aleviler, bizler, bu meseleyi politik bir mesele olarak görüyoruz. Bizim açımızdan ne su meselesidir ne elektrik meselesidir ne başka bir şeydir.

Eğer iktidarlar böyle bir meseleyi çözmekte yüzlerce yıldan beri -Selçuklu'dan başlatıyorum bunu- Selçuklu'dan Osmanlı'ya, genç cumhuriyete ve bugüne kadar imtina etmişlerse, şu anda 25 milyon civarında bir halkın talepleri yok sayılmışsa artık o taleplerin hiçbir tanesi “teknik mesele” paranteziyle izah edilemez. Bu meseleler bu sorunun çözümsüz bırakılmasından kaynaklı olarak her biri başından sonuna kadar politik bir mesele hâline gelmiştir. Politik bir mesele hâline gelmiştir çünkü bu ülkeyi yönetenlerin Alevilere borcu vardır, bu borç bugüne bakiye olarak kalan ta Selçuklu'dan bugüne kadar sürgit devam eden binlerce Alevi katliamının, Alevi yok sayılmışlığının bakiyesidir. Kanuni Sultan Süleyman'ın Ebussuud Efendi'sinin Aleviler için neler söylediğini, hangi fetvaları verdiğini unutmamak. Kızılbaşların canının, malının helal olduğuna, onlarla savaşırken şehit düşenin mutlaka cennetle ödüllendirileceğine ilişkin fetvaları unutmamak. II. Mahmut zamanındaki devasa Alevi kırımlarını, Alevilerin bütün ibadethanelerinin adım adım yok sayıldığını, yeniçerileri bir modernleşme hamlesiymiş gibi tasfiye ederken aslında Bektaşî-Alevi anlayışına yönelik büyük bir tasfiye hareketinin başlatıldığını, o dönemin vakanüvislerinin ifadesiyle boğazın yeniçeri kanından kıpkırmızı olduğu gerçeklikleri unutmamak. Dolayısıyla, bir bakiyeyi bugün konuşacaksak her şeyden önce bir hesap alışverişi ihtiyacımız var. Bu hesap alışverişi yapılmaksızın -ki bu hesap alışverişi her şeyi politik kılan bir hesap alışveriştir- böyle suyla, elektrikle, şununla bununla bizim bunu konuşmaya dahi tenezzül etmeyeceğimizi bilmeniz lazım, bilmeniz lazım.

Halkların Demokratik Partisinin Halklar ve İnançlar Komisyonu aylardır Alevi köylerini geziyor ve aylardır Alevi köylerinde “Bu insanların temel talepleri nedir, kendilerini siyaset arenasında nasıl görmek isterler?” diye bu sorunun cevabını alıyor, söyleşiler yapıyor ve gezdikleri yüzlerce köy içerisinde tek bir talep yoktur ki “Ya, şu bizim cemevine bir su bağlasınlar, bir dedemize maaş bağlasınlar, elektrik bedava olsun da bu iş böyle çözülsün.” diyen tek bir Allah'ın kulu yoktur.

METİN GÜNDOĞDU (Ordu) – Bizim o tarafa var.

RIDVAN TURAN (Devamlı) – Alevilerin temel talebi, bizlerin temel talebi, eşit vatandaşlık meselesidir. Komisyonunda bunu konuştuk, teklif sahiplerinin anlamadığı şey şu: “Yahu, siz nasıl böyle söylersiniz, bu çok kırıcı.” Niye kırıcı kardeş? “Eşit vatandaşlık” diyorsunuz, Aleviler eşit vatandaş değil mi?” Şimdi, zaten burada ezilenlerin pedagojisine ilişkin acayip bir şey var ama ezenlerin pedagojik yapısına ilişkin daha başka bir şey var, o da ne biliyor musunuz? Ezen hiçbir zaman ezilenin taleplerini meşru talep olarak görmez. Ezilenin feryadı ezenin kulağına hoş seda gibi gelir. Onunla hemhâl olmak, onunla duygudaş olmak ve gerçekten o sorunları çözmenin kendi iktidarından vermek olduğunu düşünür. İşte, o sebeple, muktedirler, yukarıda oturanlar, saray sahipleri, saltanat sahipleri halkın, işçi sınıfının, Alevilerin, Kürtlerin taleplerini bir küçümsemeyle ele alırlar; bu meseleleri teknik mevzular derekesine indirerek çözümlenebileceklerini zannederler. Oysa çileyi çeken kimse, sorunu bütün boyutuyla yaşayan kimse, bir sorunun çözülmesi için kulak verilmesi gereken tam da odur. O sebeple siz yasa yaparken “Ya, biz zaten teknik bir düzenleme yapıyoruz.” diyerek bu işin içerisinden, yüzlerce yıllık bakiyenin ağırlığından kendinizi kurtaramazsınız. Selçuklu'da başlamış Alevi kırımları, Osmanlı'da devam etmiş hâliyle genç cumhuriyette de ne yazık ki farklı bir biçime sahip olmadı. Alevilere yönelik yok saymalar, inkârcı tutumlar, kırımlar ne yazık ki birbirinin sürekliliği olan bu sistemler içerisinde devam etti ve o zamandan bu zamana da bunun çilesini hâlâ yaşıyoruz.

Değerli hazırun, biz kimseden sadaka dilenmiyoruz, biz bir bakiye kapatılsın istiyoruz. Biz bu müesses nizamın Alevilerin canını malını helal gören anlayışıyla yüzleşmesinden yanayız. O nedenle, bizim temel talebimiz, anayasal güvence altına alınmış bir eşit vatandaşlık talebidir. Bizim talebimiz, sizin söylemeye dilinizin varmadığı, cemevinin bizim ibadethanemiz olduğu gerçeğinin Anayasa tarafından kabul edilmesidir. Bizim talebimiz, Alevileri toplumsal, kamusal yaşamda, ekonomik yaşamda yok sayan anlayışın ortadan kalkmasıdır; Alevi katliamlarına ilişkin olarak Maraş'ı, Çorum'u hepimiz hatırlıyoruz, değil mi; Gazi'yi hepimiz hatırlıyoruz, Sivas'ta yakılan canları hiçbirimiz unutmamak; bunlarla bu toplumun yüzleşmesidir. Çünkü biliriz ki, katliamlardan çok çekmiş bir parti olarak, bir halk olarak biliriz ki eğer bir katliamla layıkıyla yüzleşmiyorsanız onun tekrarı kaçınılmazdır, onun tekrarı artık bir kader hâline gelmiş durumdadır. O sebeple, bu kanun teklifi içerisinde yer alan maddelerin Alevilerin taleplerini en küçük biçimde dahi karşılamadığını ifade etmek lazım. Niteliksel olarak farklı şeyler tartışıyoruz, bizim tartıştığımız şeyler ile sizin “Bu güzellikleri yapalım da bu meseleyi çözelim.” yaklaşımınızın arasında niteliksel fark var ve şu ikna edici değil: “Bu teknik mesele...” Teknik mesele yok bizim açımızdan; Aleviler için kurduğunuz her laf politiktir, her laf geçmişti hatırlatır, her laf bu müesses nizamın geleneğindeki katliamcılıkla yüzleşmeyi gerektirir, her laf bize kayıplarımızı hatırlatır. O sebeple, bu meseleler teknik meselelerdir, oylayalım da geçelim yaklaşımıyla bu meselelerin üzerinden atlamak, bu meseleyi çözmek mümkün değildir. Nasıl ki değerli arkadaşlar, Osmanlı'da II. Mahmut Dönemi'nde Alevi dergâhlarına Nakşibendi şeyhlerinin atanması o dönem açısından bir kayyum siyasetiyse, bu kayyumcu rejimin biz kendi belediyelerimizde bir başka biçimini görüyoruz ama bu kayyumcu rejimin bir başkası Alevileri, Alevi inancını Kültür ve Turizm Bakanlığına bağlamak suretiyle de kendini ortaya koymaktadır. Hayırdır ya! Biz folklor

ekibi miyiz, kılıçkalkan ekibi miyiz? Biz sayısı 25 milyonu bulan, bu memlekette eşit ve özgür bireyler olarak yaşayan, vergisini veren, insanca yaşamak isteyen, inancı saygı görsün isteyen, ibadethanesi ibadethane sayılsın isteyen, Diyanet İşleri Başkanlığının haksız ve hukuksuz yaklaşımlarından muzdarip olan milyonlar. O sebeple, bu yaklaşım, bu Kültür Turizm Bakanlığı meselesi zaten baştan bu maddelere karşı Alevi toplumunun nasıl bir duygu durumunda olduğunu açık, net bir biçimde bize gösteriyor.

Bugün Dışişleri Bakanı dedi ki: "Avrupa Birliği hedefimize bağlıyız, aynen arkasındayız." E, tabii, şimdi, Avrupa Birliğine üye ülkeler pek çok yerde daha önce açılmış davalar sebebiyle cemevlerini ibadethane olarak tanımış durumdalar. Ya, acaba bu memleketi yönetenler hiç mi utanmaz? Yani kendi vatandaşına tanımadığı özgürlüğü o vatandaşın gidip Avrupa'da yaşayabiliyor. O ülkelerde cemevi, kilise gibi, cami gibi, havra gibi, sinagog gibi bir ibadethane statüsündeyken bu memleketi yönetenler bu 25 milyona yaptığı zulümden hiç mi utanmaz? Utanmaz, biliyorum çünkü zaten burada işin aslı bir hegemonyanın ilanihaye, sürgit devam etmesidir; Alevilerin eşit vatandaş olarak yaşaması değildir, Alevi'nin ancak ve ancak Diyanet İşleri Başkanlığı tarafından yani Hanefi Sünni İslam yorumu tarafından belirlenmiş olan alan içerisinde kalıp devletin kendi Alevisi hâline dönüşmesini sağlamaktır. Yağma yok, o işler çoktan geçti. Aleviler örgütlüdür, Alevilerin gelecek toplum tasarıları vardır, Alevilerin anayasal talepleri vardır, Alevilerin Alevi olmaktan kaynaklı hakları vardır, inançlarının hakkı vardır. O nedenle, en azından toplumumuzdaki Alevilerin durumunun Avrupa'dakilere yaklaştırılması gerekli.

Süre kısa, bu meseleye ilişkin söylenecek çok şey var ama... Yani bu kayyumcu zihniyeti tam anlamıyla reddettiğimizi bir kez daha ifade etmek istiyorum ve diğer maddelere geçmek istiyorum.

Şimdi, değerli arkadaşlar, bu torba yasa içerisinde bir "Fiyat İstikrarı Komitesi" cin fikirliliği var. Bu fiyatların niye istikrarı yok? Çünkü para politikalarını ve maliye politikalarını boşa düşüren bir ekonomi anlayışı var. Merkez Bankası denen aygıt esasen fiyat istikrarını sağlamakla mükellef iken Merkez Bankasının artık fonksiyonunu yerine getiremez bir hâle dönüştürülmüş hâli var.

Şimdi, inzibati yöntemlerle ya da yan yana gelip de böyle komiteler kurarak bu meseleler çözülmez. Fiyat istikrarını sağlamak ve enflasyonu ortadan kaldırmamanın, enflasyonu düşürmenin yolu yöntemi, bir defa, para politikası ve maliye politikası araçlarını etkin kullanmaktır ama bu saatten sonra o da yetmez. Demokratik ve kamucu yeni bir üretim seferberliği sağlamaktır, ancak fiyatlar bu şekilde düşer. Yani siz tarımsal üretimi desteklerseniz, köylüye destek sunarsanız köylü çok üretir. Piyasada fazla olan tarımsal ürünler böylece ne olur, fiyatı düşmeye başlar. İstikrar böyle sağlanır. Yoksa buna benzer komisyonlar kurarak bu konuda herhangi bir adım atılamaz.

Bir diğer mesele şu finans merkezi meselesi. Ya, Allah aşkına, bu finansa olan aşkınız nedir ya? Gerçekten çok merak ediyorum. Bakın, arkadaşlar, dünyada "finans" kavramı artık tartışmaya açılan bir kavram. Çünkü pek çok iktisatçının ortak görüşü şudur: Finans alanı, finansal sektörler kalkınmaya hizmet eden sektörler değildir, ani para hareketleriyle bir kesime büyük kazançlar sağlarken, diğer taraftan, toplumsal gelir dağılımını ciddi biçimde tehdit eden, toplumun geneli açısından bir kaos yaratan; işçiler, emekçiler ve yoksulların aleyhinde sürgit devam eden bir düzeydir. Dolayısıyla, Türkiye'nin ihtiyacı o Atşehir'deki heyula gibi ucubeleri oraya dikmek falan değildir. Türkiye'nin ihtiyacı demokratik planlamacı bir üretim üssü hâline gelmektir, yüksek teknoloji üretebilmektir. Yoksa bu finansal hareketlerle ekonominin büyümesine dışarıdan gelen parayla katkı sağlayabilirsiniz ama kalkınma için katkı sağlayamazsınız. Bu, kalkınmayı desteklemez; bu, bir kesimin daha da fazla zenginleşmesini sağlar. Ayrıca şöyle bir şey var: Şimdi, oradakilere yüzde 50 kurumlar vergisi istisnası tanıyorsun, öyle mi? E, orada olmayanın kabahati ne? Muamma, bir kenarda duruyor. Arkadaşlar, zaten, bakın, bütçe geliri olarak 3,8 trilyonluk bir gelir planı var, planlanıyor. Bu 3,8 trilyon liranın 2,7 trilyon lirası yoksullardan, halktan toplanan vergiler, vergi kalemleri; diğer kısmı, 1 küsur kısmı sermayenin vergilendirilmesiyle ortaya çıkan şeyler. Şimdi, zaten, sen vatandaştan bu kadar bir vergiyi toplamışsın, bu kadar bir vergi alıyorsun, diğer taraftan da sermayenin vergisini affediyorsun; yüzde 50 kurumlar vergisini bağışlıyorsun. Böylece, aslında, orada oluşacak açığı yoksullardan topladığın vergiyle kapatıyorsun. Yani iktidar, AKP iktidarı bir taraftan varsılların vergi yükümlülüklerini azaltırken orada ortaya çıkan boşluğu da yoksullardan topladığı vergilerle kapatıyor ya da yüksek faizle borçlanmak suretiyle bunu yapıyor. Oysa, sermayeye bu kadar vergi güzellikleri yapılmıyor olsa vergi adaletinin sağlanmasının ön koşulları oluşmaya başlar; kademeli olarak artan bir vergi politikası o zaman mümkün olabilir, bir servet vergisi, bir rant vergisi o zaman mümkün olabilir ama bütün benzer devletlerin de yaptığı gibi, devlet, alt sınıflardan üst sınıflara doğru kaynakları hortumlama aracıdır, kaynakları hortumlama aracıdır. AKP'de bunu finans merkezi yoluyla bir kez daha yapmaktadır.

Bütçede bir rakam var "vergi harcamaları" adı altında; adından bakınca hiçbir şey anlaşılmıyor yani böyle muğlak, gitsin, "vergi harcamaları." Değerli arkadaşlar, bu "vergi harcamaları" kaleminin altında sermayeden alınmasından vazgeçilen kalem var. Bu sene için 300 küsur, 350 milyar gibi bir şeyken, olacağı öngörülürken, realize olan 940 milyar civarında. Bunun 150 milyar civarının asgari ücretlilerden alınmayan vergi olduğu düşünülürse sermayeden 800 milyar lira civarında, 800 milyar civarında vergi zaten "vergi harcamaları" adı altında alınmayacak.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

RİDVAN TURAN (Devamla) – Hâl böyleyken, bir de böyle vergi istisnaları, vergi muafiyetleri sağlamak suretiyle halkın yoksulluğunu daha fazla artıracak, finansal hareketlilikle istikrarı daha fazla tehdit edecek, gelir dağılımı uçurumunu daha fazla bozacak bir yaklaşımın kabul edilebilir olmadığını ifade etmek istiyorum.

Başka maddeler var ama zamanımız sona erdi, yalnız şunu söyleyeyim: Bu torba yasa teklifine -usule ilişkin zamanım da kalmadı- hem torba olması sebebiyle ama ondan daha önemlisi son derece politik olan Alevi meselesini teknik bir mesele olarak ele alıyor olması hasebiyle külliye, kökten karşıyız.

Teşekkürler. (HDP ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına söz talep eden İstanbul Milletvekili Sayın Emine Gülizar Emecan.

Buyurun Sayın Emecan.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Bence bir dakika Mehmet Bey'e söz verin, ondan sonra.

BAŞKAN – Evet, Sayın Tiryaki, buyurun.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

54.- Batman Milletvekili Mehmet Ruştü Tiryaki'nin, Bilkent-İncek Yolu Projesi'ne ilişkin açıklaması

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Ankara Büyükşehir Belediyesi eski Başkanı Melih Gökçek döneminde yapımına başlanan Bilkent-İncek Yolu Projesi Ankara Büyükşehir Belediyesi Başkanı Mansur Yavaş döneminde yeniden ihaleye açıldı. ODTÜ arazisi içinden geçecek yol çalışmasına başlanması ve yolun Gölbaşı-Niğde Otobanı bağlantı yolu kapsamında yapılacağına duyurulması üzerine ODTÜ bileşenleri bir kampanya başlattı, projenin iptal edilmesini istedi. ODTÜ bileşenleri haklı olarak parça parça "1071 Bulvarı" denilerek, "otoban bağlantı yolu" denilerek ODTÜ arazisinin ve ODTÜ ormanlarının yok edilmesine karşı çıkıyor ve bunu aslında bu kentte yaşayan hepimiz için yapıyor ve bunu aslında ODTÜ'de yaşayan bütün canlılar için istiyorlar. Bugün, Meclis önünde projenin görüşüleceğini duydukları için Meclis toplantısına katılmak istediler. Sadece birkaç temsilciye izin verildi, geri kalanlar Meclis

önünde, belediye önünde protesto barışı, protesto etkinliği yapmak istediler fakat gazla müdahale oldu, çok sayıda bileşen...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – Bitiriyorum Sayın Başkan, çok kısa.

BAŞKAN – Peki, tamamlayalım lütfen.

Buyurun.

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – Ancak bu protesto etkinliğini gerçekleştirmek isteyenlere müdahale edildi, çok sayıda kişi gözaltına alındı ve şu anda gözaltındalar. ODTÜ bileşenlerinin yanındayız, mücadelelerini destekliyoruz; en barışçıl protestoya saldırdı ve gözaltını doğru bulmuyoruz. Gözaltına alınanların derhâl serbest bırakılmasını talep ediyoruz.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkan. (HDP sıralarından alkışlar)

VIII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- İstanbul Milletvekili Abdullah Güler ve 73 Milletvekilinin Vergi Usul Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4680) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 364) (Devam)

BAŞKAN – Sayın Emecan, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli Genel Kurul üyeleri, öncelikle, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Evet, bugün 364 sayılı Vergi Usul Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'ni görüşüyoruz.

Değerli arkadaşlar, bu Mecliste 2018 yılından bu yana 4'üncü yılımız ve dört yıldır hem Plan ve Bütçe Komisyonunda hem de diğer komisyonlarda çeşitli kanun görüşmeleri yaptık, kanuni düzenlemeleri görüştük, ciddi tartışmalar içerisinde geçti bu düzenlemeler, bu kanun görüşmeleri ancak değişmeyen bazı şeyler vardı ve hâlâ da değişmedi. Bunlardan bir tanesi, getirilen düzenlemelerin hepsinin torba kanun şeklinde getirilmiş olması. Şimdi, yine 25 maddeden oluşan bu Vergi Usul Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair -torba- Kanun Teklifi'ni görüşüyoruz ve bu da torba şeklinde getirilmiş bir düzenleme. İçerisinde birtakım teknik düzenlemeler var. Evet, vatandaşın yararına olan birkaç düzenleme var ama onun dışında yaklaşan seçimlere yönelik birtakım düzenlemelerin olduğunu da ifade etmek zorundayım.

Tabii, her zaman olduğu gibi, yine dediğim gibi, birbirine benzemez konuları ve birçok maddeyi içeriyor. Teklifte yer alan madde metinlerinden her biri ayrı ihtisas komisyonlarının çalışma alanlarına giren ve aslında detaylarıyla uzun uzun görüşülüp tartışılması gereken düzenlemeler. Neler bunlar? 25 maddeden oluşan bu torba kanun teklifinin 3, 4, 5, 6, 7 ve 23'üncü maddelerinin örneğin Adalet Komisyonunda görüşülmesi gerekiyordu. 8 ve 21'inci maddelerinin Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonunda; 10, 19 ve 20'nci maddelerinin Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonunda; 14, 15, 16 ve 17'nci maddelerinin İçişleri Komisyonunda; 22'nci maddesinin Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar ve Bilgi Teknolojileri ile Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonlarında ayrıca esas veya tali komisyon sıfatıyla görüşülmesi gerekmektedir. Ama her zaman olduğu gibi yine hop, torbanın içerisinde bizim önümüze getirildi, bu yapılmadı. Ve bu son görüştüğümüz torba teklif bütçe görüşmelerinin arasına sıkıştırıldı değerli arkadaşlar. Artık bütçe görüşmelerinin, bakanlık bütçelerinin görüşmelerinin ortasındayız. Komisyonunda bir yandan da bunları, bu görüşmeleri yürütüyoruz, diğer yandan da burada gördüğünüz gibi torba kanun görüşmelerini yapıyoruz.

Bu kanun teklifinin içinde bizim ana muhalefet partisi olarak Anayasa'ya açıkça aykırı bulduğumuz birçok düzenleme var. Bu dört yıl boyunca torba kanun görüşmelerinde Anayasa'ya aykırılık konularını da uzun uzun çok kereler tartıştık ama hiçbir şekilde iktidar tarafından, sizler tarafından bu tartışmaların sonucunda muhalefetten gelen eleştiriler kabul edilmedi, şimdi de kabul edilmediğini zaten görüyoruz.

Biraz önce, teklifin görüşülmesine başlamadan önce bu teklifin getirilişi ve Anayasa'ya aykırılıklarıyla ilgili ciddi bir usul tartışması yapıldı. Özellikle teklifin içinde getirilen, toplam 6 maddeden oluşan, cemevleriyle ilgili getirilen düzenlemeler var. Bu 6 maddenin temel kanun olarak görüşülmesi gerektiği ve bu nedenle kanun metninden çıkarılması gerektiği net bir şekilde ifade edildi ama geldiğimiz nokta çıkarılmadan işte, görüşüyoruz. İşte, gördüğünüz gibi Türkiye Büyük Millet Meclisinin son geldiği nokta bu. "Nedir burada yaşanan sorun ve düzenlemeler?" dersek onlardan bahsetmek istiyorum. Özellikle Alevi vatandaşlarımızın uzun yıllardır iktidardan talepleri var. Aleviliğin bir inanç ve cemevlerinin de ibadethane olarak kabul edilmesi ve eşit yurttaşlık temelinde gerekli desteklerin devlet tarafından sağlanması ancak teklifte bu taleplere yönelik düzenlemeler yok.

Değerli arkadaşlar, aslında Alevi vatandaşlarımız ne diyorlar: "İlim Çin'deyse alın." diyen Hazreti Muhammed'in, "Bana bir harf öğretenin kırk yıl kölesi olurum." diyen Hazreti Ali'nin, "İlimden gidilmeyen yolun sonu karanlıktır." diyen Hacı Bektaş Veli'nin hatta "En hakiki mürşit ilimdir." diyen Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün yolundan giden Alevi vatandaşlarımızın taleplerini hiçbir zaman göz önüne almadınız, hiçbir zaman önemsemediniz. Şimdi, bu teklifte bu düzenlemeler neden yok, oraya da geleceğiz. Söz konusu maddelerle ilgili, bu 6 maddeyle ilgili daha önceden Cumhuriyet Halk Partisi milletvekillerinin Türkiye Büyük Millet Meclisine vermiş bulunduğu çok sayıda kanun teklifi gündeme alınmamış, bazı kanun tekliflerinin komisyonlarda görüşülmesi sırasında verilen çok sayıda önerge reddedilmiştir.

Getirilen düzenlemeler kısaca şöyle: İmar planlarında cemevlerine yer verilmesine olanak sağlanıyor. İmar planlarının tanziminde planlanan beldenin ve bölgenin koşulları ile gelecekteki gereksinimler göz önünde tutularak cemevi yerleri ayrılacak. Cemevi yeri imar mevzuatına aykırı olarak başka amaçlar için ayrılmayacak. Büyükşehir belediyelerine, il özel idarelerine ve belediyelere cemevleri için gerektiğinde bina yapımı, bakımı ve onarımı yapma yetkisi veriliyor. Cemevlerinin aydınlatma giderinin Kültür ve Turizm Bakanlığı bütçesinden karşılanması öngörülüyor ama buradaki sorun ne? Şu ana kadar okuduğum şeyler içerisinde belki sorunlu gibi görünmüyor ama cemevleri hiçbir maddede ibadethane olarak geçmiyor. Hatta özellikle ibadethane içeren maddelerdeki düzenlemeler yerine cemeviyle ilgili düzenlemeler kanun teklifinde başka şekilde getiriliyor. Bunların detaylarını maddeler üzerine konuşan arkadaşlarımız sizlerle paylaşacaklar ancak burada Diyanet İşleri Başkanlığı altında yapılması gereken düzenlemeler maalesef, Kültür ve Turizm Bakanlığı çatısı altında yapılıyor. Cemevleriyle ilgili düzenlemeleri Anayasa'ya açıkça aykırı birçok düzenlemeyi içeren bir torba teklifinin içine koyarak Türkiye Büyük Millet Meclisine getirmeniz çok samimiyeysiz bir durum ve Alevi vatandaşlarımızı da kırmıştır. Bunu öncelikle bilmenizi istiyorum.

Ayrıca bizim başta CHP olmak üzere muhalefet olarak itiraz edeceğimiz de düşündüğünüzden... Neden düşünüyorsunuz? Torba kanuna itiraz edeceğimizi düşündüğünüzden -çünkü dediğim gibi, aslında itiraz edeceğimiz, Anayasa'ya aykırı olan ya da düzenlendiği zaman olumlu sonuçlar vermeyecek olan birtakım düzenlemeler var- bunlara itiraz edeceğimizi düşündüğünüz için Alevi vatandaşlarımızla ilgili düzenlemeleri de bu kanun teklifinin içine koydunuz ve bizim olumlu oy vereceğimizi tabii ki bu maddelerle ilgili düşünerek.

İkincisi, getirdiğiniz düzenleme çok seçim kokuyor arkadaşlar. Yirmi yıldır aklınız neredeydi, siz neredeydiniz? Bu soruyu komisyonunda da sorduk. Yirmi yıldır iktidarsınız ama seçime çeyrek kala hem de bir torbanın içine sıkıştırarak Alevi vatandaşlarımızla ilgili düzenlemeleri getirdiniz. Taraflara sormadan hazırladınız ve siz kabul etmeseniz de Anayasa'ya aykırılıklar

içeriyor bu düzenleme.

Bugün Alevi vatandaşlarımız seslerini duyurmak için Meclisin önüne geldiler, toplandılar ve sizlere gerçek taleplerini anlatmak istediler ama samimi olmadığınız için onlara bu hakkı da tanımadınız, onlara bunu bile çok gördünüz; polis müdahalesiyle cevap verdiniz. Anayasal bir hak olan gösteri ve ifade özgürlüğünü yeni otokratik tek adam sistemiyle rafa kaldırdınız ve kitleler kendileriyle ilgili sorunlarını artık sizlere ifade edemiyorlar. Siz eğer bir taraf olarak herhangi bir konuda bir konuyu görüşmeyi uygun görüyorsanız görüşülüyor ancak taraflar kendilerini ifade etmek istediklerinde bunlar yapılamıyor, sürekli engelleniyor. Sadece Alevi vatandaşlarımızı mı? Doktorlar sokağa çıktı, üzerlerine polis gönderdiniz; avukatlar sokağa çıktı, üzerlerine polis gönderdiniz; öğretmenler çıktı, polis gönderdiniz; şimdi de sıra Alevi vatandaşlarımıza geldi. Hâlbuki bugün Sayın Genel Başkanımızın da hatta sadece bugün değil, bundan önceki günlerde de ifade ettiği gibi, ülkede uyuşturucu baronları, mafya liderleri cirrit atıyor, kol geziyor, birbiriyle savaşıyor, çocuklarımız sokaklarda uyuşturucudan maalesef muzdarip, aileler perişan ama siz bunlara müdahale etmek yerine hakkını arayan vatandaşlara müdadele ediyorsunuz. (CHP sıralarından alkışlar) Siz bunlara müdahale etmek zorundasınız. Sizin İçişleri Bakanınız gerçek sorunlarla ilgilenmek yerine sokaktaki satıcıyla mücadele etmeye çalışan polislere "Ayaklarını kırın." emrini verebiliyor sadece çünkü uyuşturucu baronlarıyla fotoğrafları var, çünkü onlara bağımlı, sesini çıkaramıyor, gücü ancak bize yeteceğini sanıyor. Gücünün Genel Başkanımıza yeteceğini sanıyor ama yanılıyor; gücü yetmeyecek, sizin de yetmeyecek, biz bu sorunlarla da baş edeceğiz.

Evet, değerli arkadaşlar, kanun teklifiyle ilgili maddelere devam etmek istiyorum. Alevi vatandaşlarımızla ilgili konuları arkadaşlarımız konuşacak demiştim. Neyse, iyi bir konuyla devam edelim, bağlayalım, bizim de olumlu gördüğümüz bir düzenleme yeni bir madde ihdasıyla getirildi. Madde 18, teklife komisyon aşamasında eklendi bu madde. Maddeyle Amasra'da yaşanan maden kazasına ilişkin düzenlemeler getirildi. Düzenlemenin birinci fıkrasında, daha önce 5510 sayılı Kanun'un geçici 66'ncı maddesi kapsamındaki 2003 ve 2014 yılları arasında iş kazası sonucu ölümlere ilişkin zaman kısıtlaması kaldırılıyor ve genel olarak kömür ve linyit madenlerinin yer altı işlerinde çalışanlardan iş kazası sonucu ölenlerin prim borçları affediliyor. Yani bu kısıtlama kalkmış, bu iyi bir uygulama.

Devamında, maddenin ikinci fıkrasında yapılan düzenlemeyle yukarıdaki birinci fıkra belirtilen zaman kısıtlaması kaldırıldığından ölüm tarihindeki mevzuatın uygulanması düzenlenmiş.

Yine, maddenin üçüncü fıkrasında yapılan düzenlemeyle "...her türlü kazanç ve irattan elde etmiş olduğu gelirinin - madencinin anne ve babasına aylık bağlanmasıyla ilgili ailenin her türlü kazanç ve irattan elde etmiş olduğu gelirinin - asgari ücretin net tutarından daha az olması ve diğer çocuklarından hak kazanılan gelir ve aylıklar hariç olmak üzere gelir ve/veya aylık bağlanmamış olması..." şartının aranmadan bunlara aylık bağlanacağına ilişkin özel düzenleme yapılmıştır.

Maddenin son fıkrası, dördüncü fıkrasında da birinci fıkra yapılan zaman kısıtının kaldırılmasına ilişkin değişikliklere paralel olarak yasanın yürürlüğe girdiği tarihten önce ölen madencilerin hak sahiplerinin de SGK'ye yazılı olarak başvurmaları hâlinde yasanın yürürlük tarihinden itibaren gelir ve aylıklarının bağlanacağı ve geriye yönelik aylık alamayacaklarına ilişkin düzenleme yapılmıştır.

Şimdi, tabii, günde saat, 2 kere de olsa doğruyu gösterir diyoruz, bu düzenlemeyi de bu şekilde değerlendirmek istiyorum.

Şimdi, teklifin 9'uncu maddesi, 4059 sayılı Finansal İstikrar ile Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun'a madde eklenmesi suretiyle Fiyat İstikrar Komitesinin görev ve yetkilerini kanunla düzenliyor.

Şimdi, Fiyat İstikrar Komitesiyle ilgili düzenleme öncelikle Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle yapılmıştı fakat Anayasa Mahkemesinin "Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle kurulamaz." dediği Finansal İstikrar Komitesi, şimdi bu düzenlemeyle, kanunla kuruluyor. Maddeyle, Fiyat İstikrar Komitesi kurulması, oluşumu, sekretaryası, görev ve yetkileri tanımlanmakta. Fiyat İstikrar Komitesinin kuruluşu, oluşumu, görev ve yetkilerine ilişkin söz konusu düzenleme aslında 74 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'yle yapılmıştı ancak Cumhuriyet Halk Partisi bu kararnamenin tümü ve bazı maddelerinin iptali istemiyle Anayasa Mahkemesine başvurmuştu; Anayasa Mahkemesi de 1/6/2022 tarihinde düzenlemeyi iptal etmişti. Kanun teklifiyle getirilen düzenleme -dediğim gibi- bu iptal edilen Cumhurbaşkanlığı kararnamesinin de aynısı, değişiklik yok değerli arkadaşlar ancak burada ele alınması gereken asıl konu şu: Konu, Merkez Bankasının fiyat istikrarını sağlama görevi ile Merkez Bankasının bağımsızlığına ilişkin konudur. Anayasa Mahkemesi yetki açısından konuyu değerlendirdiğinden esasa girmemiştir. Yani esas konu, burada Merkez Bankası yetkisi altında olan bir konunun Fiyat İstikrar Komitesi yetkisine alınması.

Arkadaşlar, anılan bu Cumhurbaşkanlığı kararının 3'üncü maddesi şöyle diyor: "Para ve maliye politikaları arasında eşgüdümü gözetmek suretiyle fiyat istikrarını sağlamaya yönelik yapısal politika önerileri geliştirmek, fiyat istikrarını tehdit eden riskleri izleyerek alınması gereken tedbirleri belirlemek, ilgili kurum ve kuruluşlar tarafından uygulanmasını sağlamaya yönelik kararlar almak ve kamu tarafından belirlenen ya da yönlendirilen fiyatların, fiyat istikrarı odağında uygulanmasını sağlamaya yönelik kararlar almak." Bunlar, Komitenin görev ve yetkileri arasında sayılmıştır. Burada, dediğimiz gibi, mesele Merkez Bankasının bağımsızlığının ve para politikasını belirleme yetkisinin fiilen ortadan kaldırılmasıdır, kaldırılmaya çalışılmasıdır. Hatta, Bankanın Başkanı Komitenin bir üyesi hâline getirilerek Hazine ve Maliye Bakanlığına tabi kılınıyor bu düzenlemeyle. Dolayısıyla kanunun çalıştığı bir alan yaratılmakta, bir yandan yeni bir birim ile bir kamu tüzel kişiliği arasında görev ve yetki çatışması yaratılmakta. Bu yetki çatışması, değerli arkadaşlar, önümüzdeki süreçte bir kaos ortamının doğmasına sebep olacaktır. Merkez Bankası zaten görünürde bağımsızdı, devamlı başkanı değişiyordu. Şu anda Cumhurbaşkanı ne derse Merkez Bankası zaten onu yapıyor, onun verdiği kararları alıyor. "Faiz indirilecek." diyor, Merkez Bankası Başkanı indiriyor "Faiz sabit kalacak." diyor, Merkez Bankası sabit tutuyor ama yine de bir özerk durumu vardı; şimdi bu düzenlemeyle Merkez Bankası daha da etkisiz hâle getirilecek. Belki de bu düzenleme acaba Merkez Bankasını etkisiz kılmak için mi getiriliyor diye düşünmek lazım. Fiyat istikrarı böyle komitelerle falan sağlanmaz. Daha önce Fiyat İstikrar Komitesi mi vardı diye sormak istiyorum. Bugün eğer bir fiyat istikrarı yoksa bu yine sizin yanlış ekonomi ve maliye politikalarınızın sebebidir. "Faiz sebep, enflasyon sonuç" politikanızın sonuçlarından dolayı bir fiyat istikrarı yoktur. Enflasyonun aşırı artması, dövizin aşırı artması, hayat pahalılığı, alım gücünün düşmesi, halkın yoksullaşması, fiyatlardaki oynaklık, üreticinin artık neyi kaçta üreteceğini bilemiyor olması, önünü görememesi, hepsi sizin yanlış ekonomi politikalarınızın sonucu. O yüzden böyle istikrar komiteleri kurarak falan bunları düzelteceğinizi zannetmeyin. Bütün bunları, seçimden sonra, yeni iktidarımızda bu ülkenin kurumlarını önce bağımsız hâle getirerek ve doğru, gerçekçi ekonomi ve maliye politikalarıyla biz çözeceğiz, artık sizin çözmeye şansınız hiçbir şekilde yok.

Değerli arkadaşlar, kalan az bir zamanında kanun teklifinden çıkarılan 9'uncu maddeyle ilgili konuşmak istiyorum. Şu anda bu madde kanun teklifinde yok. "Bu 9'uncu madde neydi?" dersiniz, bu 9'uncu madde limanlarımızla ilgiliydi. Özelleştirilen limanların kırk dokuz yıllığına kiralanmalarının, işletilme sürelerinin uzatılmasıyla ilgiliydi. Bugüne kadar 18 limanımız özelleştirildi. Ne diye özelleştirildi? Daha az kamu maliyeti olacak ve daha verimli olacaklar diye. Aslında, limanlarımız, stratejik konular, stratejik birimler, ülkemizin ticareti için çok önemli. Bu kadar önemli olmasına rağmen sizler özelleştirmeyi seçtiniz. Aslında özelleştirme sizin tabii ki bir politikanız. İktidarınızda, yaklaşık 273 kuruluşta hisse senedi veya varlık satış devir işlemi yapıldı sizin döneminizde arkadaşlar yani burada biz 18 tane limanın özelleştirilmesinden bahsediyoruz ama 273 kuruluş... Bu kuruluşlardan 268'inde artık

kamu payı da kalmadı. 4 binden fazla kamuya ait gayrimenkul satıldı ve 2002'den bugüne yirmi yılda toplam 63,7 milyar dolarlık da satış gerçekleştirildi. Şimdi tam da işletme sürelerinin azaldığı bir dönemde, tekrar kırk dokuz yıllığına çıkarılmasıyla ilgili bu düzenlemeyi daha önce 2 kere getirdiniz. Son getirdiğinizde Sanayi Komisyonunda görüşülmüştü ancak yine bizim başvurumuzla bu düzenleme Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edilmişti.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (Devamla) – Tamamlıyorum Sayın Başkanım.

Tekrar bu düzenlemenin içine getirdiniz ve sonra Komisyon görüşmelerinde geri çektiniz. Geri çekmenizi tabii ki olumlu buluyoruz, olumlu karşılıyoruz ancak getirmiş olmanız bile vahim, bunu yeniden düzenlemeye çalışmış olmanız bile vahim. Buradan, son cümle, şunu söylemek istiyorum: Umarım ki bu düzenlemeyi tekrar karşımıza getirmezsınız.

Daha birçok madde var düzenlemede ancak o maddelerle ilgili hem bölüm üzerine konuşma yapacak olan arkadaşlarımız hem de maddeler üzerine konuşma yapacak olan arkadaşlarımız değerlendirmelerini yapacaklar.

Ben yine de bu torba kanun teklifinin hayırlı olmasını diliyorum. En azından içindeki uygun maddelerin, vatandaşlarımızın hayrına görünen maddelerin, düzenlemelerin onlar açısından faydalı olmasını diliyorum ama hepsi palyatif düzenlemelerdir, onu da söyleyeyim, uzun vadeli hiçbir çözüm yoktur.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, gruplar adına söz talepleri karşılanmıştır.

Şimdi, şahıslar adına söz taleplerini karşılayacağız.

İlk söz talebi İzmir Milletvekili Sayın Kamil Okyay Sındır'a aittir.

Buyurun Sayın Sındır. (CHP sıralarından alkışlar)

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 364 sıra sayılı Vergi Usul Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin tümü üzerinde şahsım adına söz almış bulunuyorum. Yüce heyetinizi ve yüce milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Tabii, ne yazık ki gene İç Tüzük'ün 91'inci maddesinde tanımlanmış bulunan, temel kanun niteliğinde olan ancak torba içerisine atılmış birçok düzenlemeden oluşan bir torba kanunu görüşüyoruz. Tekrar vurgulamak istiyorum ki bu kanunla ilgili, tıpkı aynı başlıkta sayısız kanun yine bu yasama organımızdan geçti. Tabii, bunun nedeni de kanuna adını veren Vergi Usul Kanunu en küçük kanun numarası olduğu için birinci sırada yer aldığından "Vergi Usul Kanunu ve diğerleri" diyerek geçirtilen bir torba kanun. İçinde 25 madde var ve sanırım, böylesi torba kanunlarda madde sıralaması da kanun numarasının küçüklüğünden adını vermiş durumda. İç Tüzük 91'inci madde -gayet iyi biliyoruz, burada bununla ilgili usul tartışması da yapıldı- temel kanunda düzenlediği alan yönünden bütünlüğün ve maddeler arasındaki bağlantıların korunması zorunluluğunun bulunmaması şart koşuyor. Şimdi, bu torba kanun teklifinde alan yönünden bir bütünlük var mıdır? Bağlantıların korunması zorunluluğu yerine gelmiş midir? Oysa bu kanun teklifinde birbiriyle tamamen alakasız 14 ayrı kanun üzerinde düzenleme söz konusu. Bunu sürekli eleştiriyoruz ama sürekli gündemimizde. Hele hele bugün bir inanç grubunun hassas olduğu ve kendi inancını da tanımlamak ve ona yönelik birtakım düzenlemeler getirmek gibi birtakım maddeleri de içeren bir kanun düzenlemesi böyle bir torba kanun içerisinde geçirtilerek görüşülmek isteniyor.

Değerli arkadaşlar, bir kere, Anayasa'ya aykırılık yönünden -hem usul yönünden hem de içerik yönünden- birçok madde içeriyor maalesef. Anayasa'ya aykırılık denetimi gine yapılmadı, Plan ve Bütçe Komisyonumuzda da yapılmadı, öncesinde de olmadı, şimdi de olmuyor. Dolayısıyla, yine bu kanunla ilgili varsa Anayasa'ya aykırılıklar -ki birazdan bahsedeceğim- bunlar gine Anayasa Mahkemesine... Yani biz, yaşamayı en doğru, en iyi şekilde, en kaliteli şekilde yapmakla sorumlu olan yasama organımız bunu layıkıyla yerine getiremiyor. Dolayısıyla, İç Tüzük'ün 38'inci maddesine göre komisyonlar, kendilerine havale edilen tekliflerin ilk önce Anayasa'nın metin ve ruhuna aykırı olup olmadığını tetkik etmekle yükümlüdürler.

Şimdi, torba yasaya baktığımızda, maden kazalarında hayatını kaybedenlerin SGK'ye olan prim borçlarının, motorlu araç ticareti yapanlardan vergi yükümlülüklerine karşı teminat istenmesinin, İstanbul Finans Merkezi'nde faaliyette bulunan firmalara kurumlar vergisi indiriminin, Anayasa Mahkemesinin, Cumhurbaşkanlığı karamamesiyle kurulduğu için Anayasa'ya aykırı bularak iptal ettiği Finansal İstikrar Komitesinin, il özel idareleri ve belediyelerin kanun ve KHK hükümlerine aykırı olarak ödedikleri sosyal denge tazminatlarının, Kamu İhale Kurumuyla ilgili, Kıbrıs Barajı'nın yapımıyla ilgili Antalya Kaş, Kemer mahallelerinde yaşayan ailelerin iskân sorunlarının, TMSF tarafından kayyum atanan şirketlerin haklarına yönelik birtakım düzenlemelerin teklifte yer aldığını görüyoruz. Ve tabii, hepimizin bugün burada özellikle üzerinde durduğu en önemli düzenleme de Alevi toplumunun beklentileri karşılanıyor mu, karşılanmıyor mu?

Değerli arkadaşlar, Alevi toplumu, eşit yurttaş olarak tanınmayı ve yasalarla gereğinin yapılmasını talep ediyor. Alevi toplumu, bu kanun teklifinde ortaya konulan zorunlulukların çözümüneceğini gayet iyi biliyor. Bu kanunla, ibadetleri olan cem ve ibadethaneleri olan cemevlerinin bir sorun olarak görüldüğünün bariz bir şekilde ortaya konulmuş olduğunu ifade ediyor. Bu kanunla, esasen, Alevi inancının yok sayıldığını, tanınmamaya devam edildiğini, Sünni geleneğin altında kültürel bir öge olarak gösterilmeye çalışıldığını düşünüyor. Bu kanun teklifiyle sorunlarının betonla, demirle, su parası, elektrik parası gibi birtakım ulufelerle çözülmeye çalışılmasını reddediyor. Varoluşlarının, haklarının ve inançlarının tanınmasını talep ediyor. İnançlarının sınırlarını kanun ya da karamamelerle belirleme çabasını inançlarına bir saygısızlık olarak atfediyor. Ocaklarına, inançlarına dokunulmamasını istiyor. Bin yılların inanç geleneklerinin bir torba yasayla yok sayılmasını şiddetle reddediyor. Kimsenin inancını ve ibadethanesini tarif etmeyecekleri gibi, kimsenin de kendi inançlarını ve ibadethanelerini tarif etmesine izin vermeyeceklerini özellikle belirtiyorlar. Kendilerinin Sünni Hanefi inancına eklenmesini de kabul etmiyorlar. Alevi toplumu eşitlik temelinde demokratik, laik bir ortak geleceği talep ediyor.

Değerli arkadaşlar, kanun teklifini getiren, bu kanun teklifi üzerinde görüşlerini ortaya koyan tüm arkadaşlarımıza soruyorum, sormak istiyorum, bilmek istiyorum: Allah aşkına, Aleviliği bir inanç olarak görüyor musunuz, düşünüyor musunuz? İnançlarını özgürce ve yurttaşlık hakları temelinde, gelenekleri, ritüelleri uyarınca yerine getirebilmelerini bir temel hak ve özgürlük olarak görüyor musunuz? Bu kanun teklifi bunun böyle olmadığını, böyle görülmediğini açıkça ortaya koyuyor.

Kanun teklifinin birçok maddesi, Alevi inancını, Alevi toplumunun ibadetini, cemevlerini düzenleyen birtakım düzenlemeler Anayasa'nın birçok maddesine aykırı, özellikle de 24'üncü maddesine. Kanun koyucunun, Alevi inancının kendini tanımladığı şekliyle inanç ve dinsel niteliğini yok sayma ya da reddetme ya da kendine göre tanımlama yetkisi olabilir mi? Anayasa'nın din ve vicdan hürriyetine ilişkin 24'üncü maddesine uygun mu görüyorsunuz bu kanun teklifini? Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin bu konudaki tüm içtihatlarını söyleyemiyorum bile.

Değerli arkadaşlar, bu konu aslında... Şimdi, bir de kanun teklifindeki ilgili maddeye bakıyorum, 8'inci maddeye; ya, böyle bir şeyi ben belediye başkanlığı yapmış bir milletvekili arkadaşınız olarak asla kabul edemem. Bu maddede açık ve net bir şekilde "İmar planlarının tanziminde, planlanan beldenin ve bölgenin şartları ile müstakbel ihtiyaçları göz önünde tutularak lüzumlu cemevi yerleri ayrılır. İl ve ilçelerde mülkî idare amirinin izni alınmak ve imar mevzuatına uygun olmak şartıyla cemevleri

yapılabilir...” Mülki idare amiri lütfederse böyle bir ibadethane yapılabilecek. Ha, beyefendi lütfetmezse yapılmayacak. Böyle bir inanç ve bir inanca böyle bir yaklaşım, böyle bir tavır kabul edilebilir mi değerli arkadaşlar? “Cemevi yeri, imar mevzuatına aykırı olarak başka maksatlara tahsis edilemez.” diyor. Tabii, İmar Kanunu’yla ilgili diğer başka düzenlemelere baktığımızda bunların hepsinde aynı sıkıntıları, sorunları görüyoruz.

Ha, bir konuya daha kısaca değinerek sözlerimi bitirmek istiyorum. Bu konuyu, bir önceki Gelir Vergisi Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nde -ismini bile söylemek uzun zaman alıyor- bundan önceki kanun teklifinde görüşmüş idik, önerge vermiş idik; bu belediyelerde ve il özel idarelerinde sosyal denge tazminatıyla ilgili yapılan fazla ödemelerin belediyelerde çalışan memur arkadaşlarımıza, emekçilerimize bir yük olarak geleceği ve bunun da düzenlenmesi gerektiğini ifade ediyorduk.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

KAMİL OKYAY SINDIR (Devamla) – Son cümlelerim.

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

KAMİL OKYAY SINDIR (Devamla) – Bu konuda daha önce bir kanun düzenlemesi yapılmış idi ancak o zaman toplam personel giderleri yüzde 30’u aşan belediyeler için bu konuda bir muafiyet getirilmiş, terkin yapılmış idi. Tabii, yüzde 30’unu aşmayan, mali disipline uyan belediyelerde bu düzenleme geçerli kılınmadığı için bununla ilgili teklifimize de olumlu bakılarak bu kanun teklifine konulmuş olmasını olumlu buluyorum; onu da öyle değerlendiriyorum. Ama bir torba yasa olarak önümüze geldiği için böyle bir olumlu-olumsuz, evet-hayır ikilemi içerisinde yine bırakıyoruz ve böyle giderse daha çok bu ikilem içerisinde bırakılacağız diyorum.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Şahıslar adına son söz talebi Bartın Milletvekili Yılmaz Tunç’a aittir.

Buyurun Sayın Tunç. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Vergi Usul Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi hakkında söz aldım. Genel Kurulu saygılarımla selamlıyorum.

Kanun teklifimiz 25 maddeden oluşan, geçen hafta kanunlaştırdığımız teklifte olduğu gibi geniş toplum kesimlerini ilgilendiren önemli düzenlemeler içeren bir kanun teklifi. Teklifte, maden kazalarında vefat edenlerin yakınlarına yönelik önemli düzenlemeler var; Alevi inancına sahip vatandaşlarımızı ilgilendiren önemli düzenlemeler var; vergi kanunlarımızla, kamulaştırma kanunlarımızla, Fiyat İstikrarı Komitesiyle ilgili ve Anayasa Mahkemesi kararları doğrultusunda ihtiyaç duyulan önemli uyum düzenlemeleri var. Teklifimiz 25 maddeden oluşuyor.

Tabii, öncelikle, maden kazalarıyla ilgili, maden şehidi yakınlarımızla ilgili yapılan düzenlemeler gerçekten önemli. Özellikle Bartın Amasra ilçesinde 14 Ekimde meydana gelen maden kazası millet olarak hepimizi derinden sarsmıştı; 42 madencimizi kaybetmiştik, 4 madencimizin tedavisi hâlen devam ediyor. Vefat eden madencilerimize Allah’tan rahmet diliyorum, yaralı madencilerimize de acil şifalar diliyorum; milletimizin başı sağ olsun.

Kazayla ilgili ceza soruşturması çok boyutlu olarak devam ediyor; şu anda 6 savcı soruşturmayı sürdürüyor, 7 kişilik bilirkişi heyeti bir ön rapor hazırladı ve bu ön rapora göre de tutuklamalar gerçekleşti.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Umarız Soma gibi olmaz sonu.

YILMAZ TUNÇ (Devamla) – Ve daha sonra, tabii, kazanın olduğu yerde yapılacak olan incelemeler neticesinde de soruşturmanın seyrini devam edecek ve bu konuda da yargımızın sorumlular hakkında en doğru kararı vereceğine inanıyoruz.

MURAT ÇEPNİ (İzmir) – Bakan “Hiçbir ihtimal yok.” demişti.

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Sizi Soma’dan tanıyoruz.

YILMAZ TUNÇ (Devamla) – Türkiye Büyük Millet Meclisinde kurulan araştırma komisyonunun hem Amasra’daki kazanın nedenlerinin hem de bundan sonra bu tür kazaların bir daha meydana gelmemesi için alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi açısından da önemli bir görev ifa edeceğini belirtmek istiyorum.

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Yirmi yıldır tedbir alıyorsunuz, yirmi yıldır!

YILMAZ TUNÇ (Devamla) – Temennimiz, bundan sonra bu tür kazaların meydana gelmemesi.

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Yirmi yıldır temenni ediyorsunuz.

MURAT ÇEPNİ (İzmir) – Bakan istifa etmeyi düşünüyor mu, Bakan?

YILMAZ TUNÇ (Devamla) – Kanun teklifimizde Sayın Cumhurbaşkanımızın kamuoyuyla paylaştığı hususlar kanunlaşmış olacak kabul edildiğinde.

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Yirmi yıldır kanun çıkarıyorsunuz.

YILMAZ TUNÇ (Devamla) – Maden şehitlerimizin geride bıraktığı emanetleri için önemli düzenlemeler gerçekleştiriyoruz.

Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu’na eklediğimiz maddelerle, vefat eden madencilerimizin eş ve çocuklarına, eş ve çocukları yoksa kardeşlerinden birisine kamuda istihdam hakkı tanıyan önemli bir düzenlemeyi hayata geçiriyoruz. Ayrıca, bu teklifle, vefat eden madencilerimizin eş, çocuk, anne ve babalarına sigorta gün ve prim dikkate alınmaksızın maaş bağlanmasına ilişkin düzenlemeyi de hayata geçiriyoruz.

MUAZZEZ ORHAN IŞIK (Van) – Ölmeden önce, ölmeden önce yapacaktınız.

YILMAZ TUNÇ (Devamla) – Ayrıca, 2003 ve 2014 arasında yasal düzenlemesi gerçekleşmişti; bu düzenlemenin, hem istihdam hakkı hem maaş bağlanabilmesiyle ilgili düzenlemenin süre sınırlaması kaldırılarak 2003 öncesini de 2014 sonrasını da kapsayacak şekilde düzenlemeyi hayata geçiriyoruz.

Maden şehitlerimizin geride bıraktıkları bizlere emanet; onların her zaman yanında olmaya, onlara sahip çıkmaya devam edeceğiz. Bu vesileyle, tüm maden şehitlerimize Allah’tan rahmet diliyorum, yakınlarına ve milletimize başsağlığı diliyorum; düzenlemenin madenci yakınlarımız için hayırlı olmasını diliyorum.

Bugün, aynı zamanda, 8 Kasım, Uzun Mehmet’in maden kömürünü, taş kömürünü bulduğu günün yıl dönümü.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Keşke bulmasaydı, insanlar yaşardı bari.

YILMAZ TUNÇ (Devamla) – O nedenle, Uzun Mehmet’e de buradan, bölge ve ülke ekonomisine katkı sağlayan bu buluşu nedeniyle de Allah’tan rahmet diliyorum.

Değerli milletvekilleri, teklifle, cemevleriyle ilgili önemli düzenlemeleri hayata geçiriyoruz. Sayın Cumhurbaşkanımızın cemevleriyle ilgili olarak açıkladığı yasal düzenlemeyi gerektiren hususlara da teklifimizde yer veriyoruz. Bu kapsamda, İmar Kanunu’nda, Büyükşehir Belediyesi Kanunu’nda, İl Özel İdaresi Kanunu’nda, Belediye Kanunu’nda ve Elektrik Piyasası Kanunu’nda düzenlemeler yaparak bu konuda önemli bir adım atıyoruz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ülkemizdeki 85 milyon insanımızın her bir ferdi devletimizin birinci sınıf vatandaşdır. Her bir insanımızın inanç ve ibadetlerinden eğitim ve çalışma hakkına kadar tüm temel hak ve özgürlüklerden yararlanabileceği bir Türkiye’nin inşası için çalıştık ve çalışmaya devam ediyoruz. Anadolu’daki bin yıllık varlığımızı

hazmedemeyenlerin milletimiz arasında ayrılık tohumları ekmelerine fırsat vermedik, bundan sonra da vermememiz gerekiyor.

MURAT ÇEPNİ (İzmir) – Kim onlar kim? Alevi kurumlarını mı kastediyorsunuz?

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Kimi kastettiniz Sayın Başkan?

YILMAZ TUNÇ (Devamla) – Türkiye Yüzyılı vizyonu ile cumhuriyetimizin kazanımlarının üzerine hep birlikte yenilerini koymamız gerekiyor.

2009-2010 yıllarında Cumhurbaşkanımızın Başbakanlığı döneminde, Hükümetimizce Alevi sivil toplum kuruluşlarının temsilcileri, akademisyenler, sendikalar, meslek odaları, üniversiteler, medya temsilcileri...

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Sonuç: Torba yasada 6 madde. Geldiğimiz nokta bu.

YILMAZ TUNÇ (Devamla) – ...ilahiyatçılar, Diyanet, siyasi parti temsilcilerinin katılımıyla çalıştaylar düzenlenmişti.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Sonuç ne, sonuç ne oldu?

YILMAZ TUNÇ (Devamla) – Ve bu çalıştaylarda dile getirilen bazı hususların bu teklifle hayata geçirildiğini görüyoruz.

Sonuç olarak, Kültür ve İşleri Bakanlarımızın koordinasyonunda yürütülen çalışmalar, 1.585 cemevi ziyareti ve konunun ilgililerinden elde edilen fikir ve düşünceler dikkate alınarak yapılan düzenlemelerle Kültür ve Turizm Bakanlığımızın bünyesinde Alevi-Bektaşî Kültür ve Cemevi Başkanlığının kurulacak olmasını önemli buluyoruz. Bu, önemli bir adım, buna itiraz etmemeniz gerekir.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Ziyaret ettiğiniz kurum başkanlarını bugün Meclisin önünde dövdünüz Sayın Başkan. Hani, gidip ziyaret ettiniz ya! Bugün de dövdünüz Meclisin önünde!

BAŞKAN – Sayın Koçyiğit... Sayın Koçyiğit...

YILMAZ TUNÇ (Devamla) – Kanun teklifiyle cemevleriyle ilgili olarak da cemevlerine imar planlarında yer ayrılması ve imar planında cemevi olarak ayrılan yerlerin, alanların başka bir amaca tahsis edilmemesi önemli bir düzenlemedir İmar Kanunu'muzda.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Lütfediyorsunuz, lütfediyorsunuz; Sayın Başkan, lütfediyorsunuz yani gerçekten!

YILMAZ TUNÇ (Devamla) – Yine, cemevlerinin yapımı, onarımı, restorasyonu, birtakım giderlerinin karşılanması, kamu tarafından bunun karşılanması ve bu yönde yasal düzenlemenin kanunlarımıza dercedilmesi önemli bir adımdır, bunları küçümsemek lazım.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Şimdiye kadar siz mi yaptınız?

YILMAZ TUNÇ (Devamla) – Bunların daha ilerisini istemek... Evet, haklısınız ama bunları da küçümsemeyen bunların önemli bir adım, ilerleme olduğunu da kabul etmemiz gerekir.

Değerli milletvekilleri, kanun teklifinde başka hususlar da var. Tabii, çok sayıda düzenleme var, hepsi milletimizi ilgilendiriyor.

ÖZGÜR KARABAT (İstanbul) – Cemevleri ibadethanedir, samimiyseniz söyleyin.

YILMAZ TUNÇ (Devamla) – Torba kanun eleştirileri burada oldu. Tabii, her bir maddemiz farklı bir alanı düzenliyor olabilir ama her bir maddenin iç Tüzük gereği bir kanun teklifi şeklinde getirilmesi durumunda burada günlerin alacağını ve bu 25 maddelik düzenlemenin haftalar boyunca gerçekleşmeyeceğini sizler de biliyorsunuz.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Siz niye tanımlıyorsunuz Sayın Başkan, size ne! Size ne ya, cemevinin yerinden size ne! Kaymakama ne ya, valiye ne cemevinden!

YILMAZ TUNÇ (Devamla) – O nedenle bu torba kanun eleştirilerine de katılmak mümkün değil.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Ya, kaymakamı ne ilgilendiriyor cemevinin yapılıp yapılmaması ya!

YILMAZ TUNÇ (Devamla) – Kanun teklifinde, motorlu araç ticareti yapanlarla ilgili teminat yükümlülüğü ve teminatı yerine getirmeyenlere ilişkin cezai yaptırım uygulanması, kamulaştırma işleriyle ilgili düzenlemeler, Fiyat İstikrarı Komitesinin Anayasa Mahkemesi kararı doğrultusunda yeniden düzenleniyor olması...

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Ya, sizin kaymakamınız uzun namlulu silahlarla cemevi basıyor ya! O kaymakamdan mı izin alacağım ben?

YILMAZ TUNÇ (Devamla) – ...il özel idareleri, belediyeler, bağlı kuruluşlarına sosyal denge tazminatıyla ilgili uygulamadan kaynaklanan sorunların gideriliyor olması...

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Ne sanıyorsunuz siz Alevi toplumunu ya!

YILMAZ TUNÇ (Devamla) – ...Antalya Kaş Kasaba Projesi Kıbrıs Barajı'nın yapımı nedeniyle evleri sular altında kalan vatandaşlarımızın iskânla ilgili oluşan mağduriyetlerinin gideriliyor olması, Kamu İhale Kurumu ilanlarında EKAP'ın yine devreye girerek şeffaflığın sağlanması, İstanbul Finans Merkezi ve Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu'yla ilgili ihtiyaç duyulan düzenlemeleri bu teklifle hayata geçiriyoruz.

ÖZGÜR KARABAT (İstanbul) – Cemevlerini ibadethane sayın, tarihe geçersiniz.

YILMAZ TUNÇ (Devamla) – Teklifimizin milletimiz için, ülkemiz için hayırlı olmasını diliyor, Genel Kurulu saygılarımla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Size bu hakkı kim verdi, kim? Bu hakkı nereden alıyorsunuz? Alevilerin inancını tanımlama hakkını nereden alıyorsunuz?

BAŞKAN – Şahıslar adına konuşmalar tamamlanmıştır.

Soru-cevap talebi bulunmuyor.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Ne soracağız Başkan!

BAŞKAN – Teklifin tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir... (CHP ve HDP sıralarından "Ret, ret!" sesleri, gürültüler)

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Ret Başkan, ret!

BAŞKAN – Kabul edilmiştir.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Başkan, saydınız mı?

BAŞKAN – Kabul edilmiştir.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Sayın Başkan, nasıl kabul ediyorsunuz ya? Göz var, izan var ya!

BAŞKAN – Birleşime iki dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 21.49

YEDİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 21.50

BAŞKAN: Başkan Vekili Haydar AKAR

KÂTİP ÜYELER: Bayram ÖZÇELİK (Burdur), İshak GAZEL (Kütahya)

-----0-----

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 17’nci Birleşiminin Yedinci Oturumunu açıyorum.
364 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon yok.

Ertelenmiştir.

Gündemimizde başka bir iş bulunmadığından, alınan karar gereğince kanun teklifleriyle komisyonlardan gelen diğer işleri sırasıyla görüşmek için 9 Kasım 2022 Çarşamba günü saat 14.00’te toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati: 21.51